SALI
2
HAZİRAN
1936

TAN EVİ
Gazetecilik, Matbaacılık, Klişecilik
TELEFON : 24318, 24319, 24310
TELGRAF : TAN, İstanbul
İKİNCİ YIL — No. 402.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

Okuyucularımızı
1000 Liraya
Sigorta Ediyoruz

Kamutaydaki mühim müzakereler

Dün yeni Bankalar Kanunu konuşuldu ve kabul edildi

Ankara, 1 (Tan) — Kamutay bugün Nuri Conkerin reisliğinde toplanmış ve ruznamenin ilk maddesi olan Bankalar Kanunu lâyihasını müzakereye başlamıştır.

Ecnebi bankalar

Projenin heyeti umumiyesi üzerinde söz alan Berç Türker (Afyon), kanunun ehemmiyetine, bankacılık hayatında raslanmakta olan bozukluklara işaret ederek bilhassa ecnebi bankaların sermayelerini Türk parasiyle tesbit etmediklerini, Türkiyedeki işlerine dair bilânço çıkarmadıklarını söylemiş, bu kanunla Cümhuriyet Hükûmetinin bankaları kontrol altma alarak bilhassa mevduat sahiplerini himaye ettiğini, bundan birkaç sene evvel Amerikadaki bankaların kontrolsuz iş gördüklerinden dolayı yüzlercesinin battığını ve halkın milyonlar kaybettiğini söyliyerek ilâve etmiştir:

"— Mütareke senelerinde ve damat Ferit hükûmeti zamanında maliye işleri berbat bir haldeydi ve mütemadiyen Ziraat bankasından para çekiliyordu. Bu bankanın temeli sarsılmaya başlamıştı. Meclisi idare azaları şiddetli bir protesto mazbatası imzaladılar, ve umumî müdür vasıtasiyle damat Feride verdiler. Damat Ferit bilhassa bankanın altın stokunu almaya çalışıyordu. Protesto mazbatasını okuduktan sonra damat Ferit din cevabı şu olmuştur: "Memleket batıyor. Ziraat bankası da batarsa ne olur?" İşte o zamanki garip zihniyet, yıkıcı ve batırıcı zihniyet ve işte bugünkü sağlam temeller kuran ıslah edici ve yükseltici zihniyet.,,

Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçildi. Şerif (Kastamonu),

[Arkası 10 uncuda]

Refik Şevket İnce — Berç Türker — Salâh Kocaeli

Stoyadinoviç diyor ki:

Harpsiz hudutlarda tadilât yapılamaz

Belgrad, 1. (A.A.) — Yugoslav radikal partisi icra komitesi başkanı bulunan başbakan Stoyadinoviç hükûmet partisinin ilk kongresinde bir nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki :

— Parti programı, dış siyasada esas olarak halen mevcut muahedeleri ve Milletler Cemiyetini kabul etmektedir. Yugoslavya, gerek tadilci ropagandalara gerek Habsburg'ların yeniden tahta dönüşüne muhalliftir. Yugoslavyanın bu muhalefetinin sebebi, bu propagandadan yahut genç Otto'nun Viyanaya gelişinden korkması değildir. Fakat Yugoslavya şuna kanidir ki, bu gibi hareketler doğrudan doğruya bir harbe müncer olacaktır. Zira kan dökülmeksizin ve harp yapılmaksızın, hudutlarda tadilât yapılması katiyen mümkün değildir. Yugoslavya bu sebepten Milletler Cemiyetine ve kendi menfaatlerine dayanmaktadır. Maamafih Yugoslavya kendi emniyeti için her şeyden evvel kuvvetine ve kendi silâhlarına itimat eylemektedir.

Mussolini anlatıyor

Biz sulh için elimizden gelen herşeyi yapacağız

Mussolininin Deyli Telegraf gazetesinde çıkan çok şayanı di kat beyanatının aslını neşrediyoruz

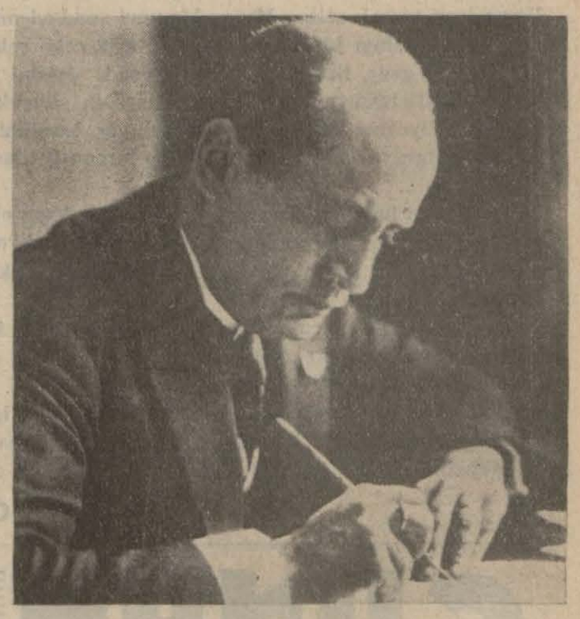

MUSOLİNİ

Mussolininin Daily Telegraph gazetesine şayanı dikkat bir beyanat verdiğini telgraf haberi olarak yazmıştık. Bu gün bütün Avrupa ve Akdeniz meselelerinde ve dolayısiyle dünya sulhüne temas eden bu mülâkatın aslını neşrediyoruz:

Mussolini beni Venis saravındaki büyük odasında kabul etti. Bu sıcak günde çalışmak için en rahat bir surette giyinmişti. Beyaz flanelâ pantalon, açık yakalı bir gömlek, ve gri fanilâ ceket.

Neşesi üzerinde, mesut ve kendinden emindi. Ingiliz durumu ile fevkalâde alâkadar oluyordu.,,

Yeni Roma Imparatorluğu

Muhaveremizi kaydediyorum:

Yeni Imparatorluğun inkişafında, uzun bir müddet için Italyan dış siyasasına hâkim olacak prensiplere işaret edebilir misiniz?

— Bu vazife bizi senelerce işgal edecektir. Çünkü memleket gayet vâsidir ve her şeyin baştan yapılması

[Arkası 5 incide]

Papuç içinde 5,000 lira

Bir veznedar çaldığı parayı yerken tutuldu

Çorlu Ziraat Bankası veznedarı Kâmil, bundan birkaç gün evvel,, 25 bin lira ihtilâs ederek ortadan kaybolmuştur. Çorluda yapılan araştırmalar netice vermeyince, hâdise İs[illegible] polis tahkikata başlamıştır. Bu sırada Beyoğlu barlarında, meçhul bir zenginin her akşam avuç dolusu para sarfederek eğlenmekte olması zabıtanın dikkat gözünden kaçmamıştır. Memurlar, bu şahsı adım adım takip etmiş ve çok geçmeden hüviyetini öğrenmişler, oturduğu evi tesbit etmişlerdir.

Veznedar Kâmil, evvelki akşam, yine Beyoğlunda bir bara giderek eğlenmeğe başlamıştır. Tam bu sırada, Adliye nöbetçi müddeiumumîsi Remzi refakatinde Emniyet ikinci şubesi memurlarile bara gelmiş, ve hüviyeti tesbit edilen veznedar Kâmili, orada çaldığı paraları yerken yakalamışlardır. Remzi şaşırmış, ve o şaşkınlıkla suçunu inkâra kalkışmışsa da, ortaya konulan deliller sa yesinde itirafa mecbur olmuştur. Kâmilin üzerinden ancak 500 lira para çıkmıştır.

Geri kalan parayı ne yaptığı sorulunca :

— Yedim! cevabını vermiştir. Fakat, zabıta memurları, suçlunun evinde ihtimamla sakladığı bir kundu radan şüphelenmişlerdir. Kundura nın altı sökülünce, iç astarile tabanı arasında 5000 küsur lirâ bulunmuştur. Kâmilin bu kundurayı, hususî olarak yaptırdığı anlaşılmıştır.

Kâmile, 25,000 lirayı nereye sarfettiği henüz söyletilememiştir. Tahkikat, Çorludan buraya gelen Ziraat Bankası müfettişlerinin huzurile devam etmektedir.

Bulgaristan ve komşuları

Bulgaristan ile Türkiye dostluğu inkişaf ediyor

Bulgar Başvekili Köseivanof Bulgaristanın Balkan Antantı karşısındaki vaziyetini anlatıyor

Sofya, 1 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Başbakan Köseivanof, gazeteciler birliğinin naşiri efkârı olan "Gazeteler gazetesi" ne verdiği beyanatta demiştir ki:

"Bulgaristan, azim ve sebatla, sulh ve beynelmilel halisane iş birliği siyaseti gütmekte ve kendisini sükûn içinde kendi ekonomik ve siyasal inkişafma vermiş bulunmaktadır.,,

Son Balkan Antantı konferansının, antant azası arasında Bulgaristan karşısında karşılıklı garantiler vücude getirmeyi esas hedef aldığına dair yabancı gazetelerde çıkan havadisler hakkındaki suale başbakan Köseivanof şu cevabı vermiştir:

— Fikrimce bu havadisler hakikate tevafuk eder gibi gözükmemek tedir. Çünkü istisnasız bütün komşularımıza Bulgaristan cihetinden en mükemmel bir garanti, milletimizin sulh perverliği ve Bulgar hükûmetinin takip etmekte olduğu siyasetin dürüstlüğü ve halisliğidir.

Türk - Bulgar münasebetlerinden bahseden Başbakan Köse Ivanof demiştir ki:

— Bu münasebetlerin mümeyyiz vasfı olarak, yıllardan beri iki memleketi biribirine bağlayan dostluk paktı zihniyeti içinde iki memleket arasındaki ilgilerin gittikçe daha ziyade dostane bir halde inkişafı gösterilebilir. Boğazlar rejiminin tadili hakkındaki Türk talebine verdiğimiz cevabın tarzı, cenubu şarkî komşumuzun hükûmeti ve efkârı umumiyesi tarafından yüksek bir tarzda takdir olunmuştur. Bunun içindir ki İstanbulda çıkan bir gazete vasıtasi le Bulgar düşmanlığı yapmak teşebbüsleri, diğer Türk matbuatında makes bulamamıştır. Bazı Türk mahafili tarafından mazimizin bazı tarihî yıldönümlerinin kutlanmasına mübalâğalı mânalar atfedilmiş bulunması da, bizi intihap ettiğimiz yoldan, iki memleket arasında karşılıklı münasebetlerinin inkişafının kuvvetlendirilmesi yolundan, inhiraf ettiremez.,,

Necaşi anlatıyor

Habeşistanı siyasette müdafaa edecek

Necaşinin Kudüste alınmış bir resmi

Londra, 1 (A.A.) — Deyli Ekspresin Cebelüttarika göndermiş olduğu hususî muhabiri, Necaşi ile

[Arkası 10 uncuda]

MAKİNEDE

Selânikte umumî bir grev hazırlanıyor

Atina, 1 (Tan) — Umum işçiler birliği Selnikte bütün işçi ve sanat sahiplerinin dahil olacağı yirmi dört saatlik grev ilân edilmesine karar vermiştir. Çarşamba gece yarısından perşembe gece yarısına kadar devam edecek bu grevden maksat tütün işçilerinin taleplerini takviyedir.

Hükûmetçe memurin teşekküllerinin lâğvına karar verilmesi sebebile bütün hükûmet memurları grev ilân etmeğe hazırlanmaktadırlar.

Filistinde vaziyet

Hâlâ bombalar patlıyor, hâlâ adamlar ölüyor!

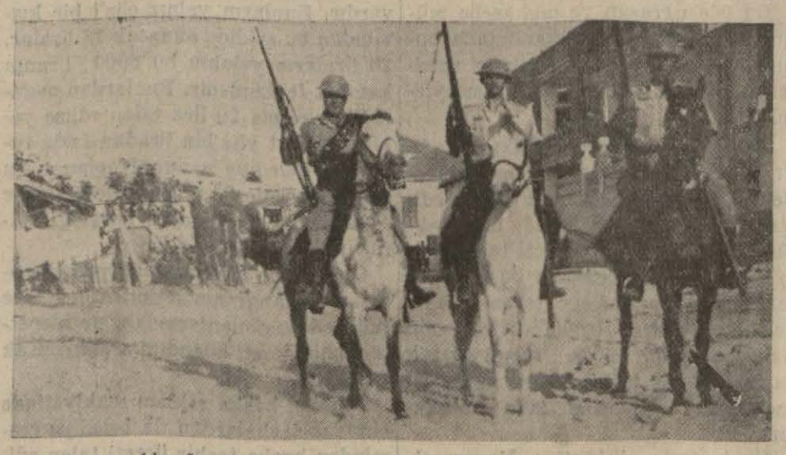

Hayfa sokaklarında devriye gezen polisler

Kudüs, 1 (A.A.) — Vaziyet vehametini muhafaza etmektedir. Birçok kanlı hâdiseler vukubulmuş olduğu haber veriliyor. Yafada üç bomba atılmıştır. Asker, silâh kullanmak mecburfiyetinde kalmış, neticede nümayişçilerden iki kişi ölmüş ve bir kişi yaralnmıştır. Filistinin birçok yerlerinde askere ve polise silâhlar ve bombalarla taarruz edilmiştir. Tul-karan'da mukabele mecburiyetinde kalan polisin ateşi ile bir Arap ölmüştür.

Nablus ile Hayfa arasında telefon telleri kesilmiştir. Filistinin ve ma-

[Arkası 10 uncuda]

Feci bir vak'a

Bir kadın 3 çocuğu ile mantardan zehirlendi

Burdur, 1 (Tan) — Tefenni kazasına bağlı Hüyük köyünden Raziye isminde bir kadınla üç çocuğu, yedikleri mantardan zehirlenerek ölmüşlerdir. Bu hâdisenin feci tafsilâtı şudur:

Üç çocuk, birkaç gün evvel ana ları ile beraber ormana giderek mantar toplamışlar ve dönüşte bunları kavurarak yemişlerdir. Fakat bir müddet sonra hepsinde sancılar başlamış, ilk saatte en küçük çocuk, bir az sonra da ortancası ölmüştür. Vaziyetten haberdar edilen köy ihtiyar heyeti, hastaları derhal Tefenni merkezine göndermiştir. Hükûmet tabibi, ilk ihtiyatî tedbiri aldıktan sonra her ikisinin de acele hastahaneye kaldırılmalarma lüzum göstermiştir. Fakat, Burdur memleket hastahanesine götürülmek üzere otomobile bindirildikleri sırada, zavallı kadın son yavrusunu da kaybetmiştir Feci sancılar içerisinde kıvranan Raziye, bu acıya ancak şehre girinceye kadar tahammül edebilmiş, otomobil hastahanenin önünde durduğu sırada o da son nefesini vermiştir.

Fransız meclisi açıldı

Yeni hükûmet halkçı çephesi hükûmeti olacak

Blum "Sosyalizm muzafferiyeti için elimizden gelen her şeyi yapacağız" diyor

Leon Blum Sosyalist kongresinde nutuk söylerken

Paris, 1 (A.A.) — Yeni Fransız saylavlar kurulu, bugün öğleden sonra ilk defa olarak toplanmıştır. Meclisin en yaşlı azası celseyi bir nutukla açmış ve bu nutkunda ezcümle demiştir ki:

"Vazifem eski saylavları hürmetle yâdetmek ve yeni saylavları samimi surette selâmlamaktır. Yegâne temennim sulh temennim olacaktır Milletlerin refahı için lüzumlu olan beynelmilel sulh ile beraber dahilde Fransızlar arasında da sulh olmalıdır.

Başkan nutkunu bitirmeden evvel, tribünlerde bulunan süfrajetler tezahürlerde bulunmuşlar ve kadınlar için seçim hakkı istiyen afişler atmışlardır. Bu tezahür karşısında meclis

[Arkası 10 uncuda]

GÜNAŞIRI

Stadyomda...

Geçen gün, Finlandiya takımı ile bizimkilerin güreşini seyretmek için Taksim Stadyomuna gittim. En pahalı ve en rahat yer balkon... Eski banklar ve portatif bahçe sandalyeleriyle döşenmiş... Seyircilerin bazıları — sportmenlik hasebiyle olacak — bu sıraların dayanılacak yerlerine oturmuşlar, ayaklarını oturulacak yerlerine dayamışlar, yüksekten daha iyi görmeğe hazırlanıyorlar... Temizce bulduğum bir çift iskarpinin yanına sıkıştım.

Manzara hiç güzel değil.. Karşımızda çepçevre eski kışlaların sıvaları dökülmüş duvarları var. Arasıra bu harabelerin loş kovuklarından bir baykuş sesi duyuluyor. Uzaktan, bu güreşçilerin en kuvvetlilerinin elinde didiklenmiş kadar üstü başı parça parça bir işçi, ucundan yakaladığı bir sırayı sürüklüyor. Saat altı... Henüz maçın başlıyacağına dair bir işaret yok... Ringin üstünde üç dört kişi uzun çıtaları minderin kenarına gürültü ile mıhlıyorlar.

Eğer sık sık dolaşan satıcılar olmasa fena halde can sıkılacak... Bereket versin ki bunlar Stadyoma bir Kâğıthane halini veriyorlar. İçlerinden biri, bir elinde bir teneke kutu, bir elinde bir gazoz kasası bağırıyor:

— Hazır lop!... Gazoz!... Hazır lop!... Gazoz!..

Hazır lopu merak ettim. Meğer bir nevi sandoviçmiş. Bir bayan çağırdı, bayat francalayı küçük, beyaz dişleriyle çeke çeke yemeye başladı. Ilerde şık bir genç, havaya kaldırdığı gazoz şişesini yavaş yavaş ağzına boşaltıyor... Dudaklarımın kenarlarına biriken küçük su kabarcıklarını zevkle seyrediyorum. İçimde mazi canlanıyor, kendimi bir köy düğününde sanıyorum. Şuraya bir hasır serilip hep birden üstüne bağdaş kursak fena olmıyacak!...

Nihayet maç başladı. Yenilmekten fazla bir kaza olmasından korkuyorum. Bana ring kırılacak, minder sökülecek gibi geliyor. Bereket versin ki yalnız bir iki defa kontakt oldu, lâmbalar söndü, fakat beşer onar dakika fasılalarla hemen yapıldı.

Maçı biz kazandık. Benim içimde sevinç yerine bir üzüntü var. Kalabalığa karışıp sürüklenirken düşünüyorum:

— Sporda hâlâ dedelerimizin yağlı güreş devrini yaşıyoruz. Güreşçilerimizin sağlam kollarından başka ne varsa hepsi iğreti... Finlandiyalılara karşı çıkaracak bir büyük Mustafamız, bir Çoban Mehmedimiz var, diye öğünelim. Fakat, asri bir spor teşkilâtâmız var diye değil!

ORHAN SEYFİ

GÜNÜN İÇİNDEN

Timarhanelik dünya

Bir Amerika mecmuasının verdiği bir habere göre, bir İngiliz doktoru resmî istatistiklere dayanarak 2139 senesinde bütün insanların deli olacağını hesap etmiş.

Doktorun hesabı şudur: 1859 da 535 kişide bir kişi deli idi. 1897 de bu nisbet 312 kişide bir kişiye indi. 1926 yılında 150 kişide bir kişi deli idi. 1977 senesinde nisbetle yüz akıllıda bir deli olacaktır. Ayni hesapla 2139 senesinde insanların hepsi delirecektir.

Bize kalırsa, İngiliz doktor dünyanın haline şöyle keskin bir göz atsa, ya bu işin 203 sene sürmiyeceğine inanır, yahut ta kendisinin pek akıllı olmadığına hükmeder.

Hem deli sanılanların akıllı, akıllı geçinenlerin de deli olmadıkları, kısacası bütün dünyanın daha şimdiden deli olmadığı ve akıllıların timar hanelerde sürünmediği ne malûm !.

Ne olmalıydı?

Bir Amerika gazetesi garip bir ağaçtan bahsediyor:

"Floridada Orlando kasabası dünyada eşi olmayan bir ağaça sahip olmakla mağrurdur: Bu ağaç 17 türlü meyve vermektedir. Ard isminde birisi, bu ağaça başka on altı ağaç aşılamak maharetini göstermiştir. Bu adam bu suretlele en muhtelif meyveler almakta ve ağacına "meyve salatası,, ismini vermektedir.,,

Her meyvesi başka tat ve başka renkte olan böyle bir ağaça, her azası başka dil konuşan ve başka türlü düşünen Uluslar Kurumunu telmihan "Uluslar Kurumu Ağacı,, demek daha orijinal olmaz mı?

Ne kadar benziyor!

Bir trende bir yolcu yanındakine soruyor:

— Affedersiniz. Saatin kaç olduğunu söyler misiniz?

Öteki sigara tabakasını çıkarıyor ve cevap veriyor :

— Bugün salı, Haziranın ikisi.

Üçüncü bir yolcu:

— Tamam, ben de burada inecektim, diyor ve kapıyı açarak atlıyor.

Bu hikâye, her biri başka şey düşünen ve biribirinin söylediklerini anlamıyan dünya politikacılarının hallerine ne kadar da uygun bir hikâye!.. değil mi?

Nasıl çalışmış

Diyorlar ki senelerden beri Almanyanın Ekonomi Diktatörü olan Dr. Şaht, gözden düşmeğe ve Göring'in şaşaası yanında sönük kalmağa başlamış.

Dr. Şaht geçenlerde bu halden dolayı arkadaşlarına derd yanmış:

— Ne nankörlük! Ne haksızlık! Almanyanın iyiliği için iki elle çalışan adama bu yapılır mı?

— ? ? ?

— Evet, iki elle! İçeride, böyle yapıyordum (Şaht sağ elini kaldırarak Hitler Selâmı vermiş)... Dışarıda da şöyle yapıyordum (Şaht para ister gibi sol avucunu ileri uzatmış)

Bilginizi Yoklayınız

Sorular

— Japonyanın nüfusu nekadardır?

— Lüksemburg büyük dükalığı nerededir?

— Trayan sütunu nerededir ve kaç seneliktir?

— Sporcuların kullandıkları işaret ve renklerin başlangıcı nedir?

— "Ya çok erken, ya çok geç doğdum. Yirminci asrı önümde bulundurmak için 1900 da doğmak isterdim" diyen kimdir?

Dünkü soruların cevapları

S — Gayzer nedir ?

C — Volkanik arazide zaman zamna metrelerce yükseğe fışkıran sıcak sulara bu isim verilir. Geyzerleriyle meşhur yerlerden biri İzlanda adasıdır.

S — Gaznevîlerin saltanatı hangi tarihten hangi tarihe sürmüştür?

C — 995 ten 1145 yılına kadar.

S — Avrupa ile Amerika arasında ilk telgraf kablosu hangi tarihte konulmuştur ve bu işi hangi gemi yapmıştır ?

C — 1838 de Blakvol'de inşa edilen 110 metre uzunluğunda yirmi beş bin tonluk Gret Istern gemisi 1865 - 1866 senelerinde Avrupa - Amerika arasında ilk telgraf kablosunun konulmasında kullanılmıştır.

S — Aynom nedir ?

C — Ayaklardaki serçe parmaklarının düşmesini intaç eden zencilere has bir hastalıktır.

S — Bir günlük çocuk 24 saatte ne kadar süt emer ?

C — Yirmi ile otuz gram arası.

Sofra köşesi

Pirinç salatası: — Yüz gram princi sade suda pişirmeli. Bir domates soymalı, çekirdeklerini çıkarmalı ve parça parça kesmeli. Yüz gram sala talığı ufak ufak çentmeli, iki ançuez almalı ve bir hazırlop yumurtayı doğramalı.

Bütün bunları bir kaşık sirke, üç kaşık zeytinyağı, bir kahvekaşığı hardal, biraz maydanoz, tuz ve biber le salçalamalı. Hattâ istenirse bir tatlı kaşığı İngiliz salçası da ilâve etmeli ve iyi karıştırmalı.

Çok lezzetli bir salata yapılmış olur.

Paraşüt kulesi

Türk Hava Kurumu tarafından Sultanahmet meydanında inşası kararlaşan paraşüt kulesi etrafındaki tetkikat devam etmektedir. Kurumun bu teklifine belediye fen heyeti çarşamba günü cevap verecektir.

ŞEHİRDE OLUP BİTENLER

Sağdan yürünecek

Kararın tatbiki birkaç gün tehir edildi

Kazaların önüne geçmek maksadi le yayaların münhasıran yolların sağ taraflarını takip etmeleri hakkındaki kararın tatbiki iki üç gün tehir edilmiştir. Bunun sebebi, halkın hangi noktalarda karşıdan karşıya geçe bileceğini gösteren işaretlerin sokaklara henüz konulmamış olması ve emrin tatbik tarzı hakkında zabıta memurlarına icap eden talimatın verilememiş bulunmasıdır.

Yoksa dünkü sabah gazetelerinden birinin yazdığı gibi, bu haber asılsız değildir. Esasen bu havadisimizi tekzip eden gazete de dahil olmak üzere belediyenin bu kararı 29 Mayıs tarihli bütün gazetelerin ilân sayfalarında belediyece halka ilân edilmiştir. Belediye, halkın yalnız yolların sağ cihetini takip edebilmeleri ve muayyen yerlerde karşıdan karşıya geçmeleri için icap eden talimatnameyi ve tebligatı hazırlamak tadır. Bu tamim bütün kazalara gönderildikten ve zabıta memurlarına bunun tatbik tarzı öğretildikten sonra kararın tatbikına geçilecektir. Bu müddet zarfında da yolların işaretlenme meselesi hakkında da kat'î bir karar verilecektir. Birçok yerlerde tecrübe edilen boyamak usulü iyi netice vermediği cihetle son bir tecrübe daha yapılacak, bu da müsbet surette bitmezse karşıdan karşıya geçilebilecek noktalara çivi kakılacaktır. Avrupanın bazı şehirlerinde de bu usul cari olduğu cihetle bu şekin en muvafık bir tarz olacağı zannedilmektedir.

Evvelce de yazdığımız gibi emrin tatbikına geçildikten sonra bu usule riayet etmiyenlerden elli lira nakdî ceza alınacaktır.

Darüşşafakada

Osmanbey matbaası zarar değil kâr ediyor

Dünkü sayımızda Darüşşafaka kongresinin tafsilâtı yazılırken, muhbirimizin bir yanlışlığı yüzünden, bazı noktalar yanlış geçmiştir. Bu husta kurum müdüründen aldığımız bir mektubu aşağıya aynen koyuyoruz:

Saym gazetenizin 1 Haziran 936 tarih ve 401 numaralı nüshasında ve "Türk Okutma Kurumu Kongresi" başlığı altında yazılan yazıda "Bundan bir müddet evvel Nudiye isimli bir hayır sever tarafından mektebe hibe edilen (Osmanbey matbaası) Darüşşafaka bütçesinden de tahsisat almıştır. Konuşmalarda müesseseye kâr yerine zarar getiren bu hibenin vaziyeti etraflıca görüşülmüş ve reddine de imkân görülememiştir. Şimdiye kadar Darüşşafaka bütçesinden 20 bin liralık muazzam bir tahsisat alan matbaanın bizzarur idaresine karar verilmiştir." tarzında bazı fıkralar görülmüştür. Halbuki Sabık Berlin Sefiri merhum Tevfik Paşa haremi merhum Bayan Nudiye ile Sabık Başmabeyinci merhum Osman Bey mahdumu merhum Bay Saim taraflarından Darüşşafakaya vakıf ve tesis edilmiş olan Osmanbey matbaasının dün hitama eren 935 - 936 senesi bütçesine 12146 lira tahsisat konulmuş iken işlerin sene içindeki inkişafı dolayısiyle bu miktara iki defada tekrar 10 bin küsur liralık tahsisat ilâve edilmiş ve dünkü kongrede talep olunan 1000 liralık yeni tahsisatla beraber tahsisatı umumiye yekûnu (23) bin küsur liraya çıktığı gibi buna mukabil varidatı umumiye 30 bin küsur lirayı bulmuştur. Binaenaleyh, şu vaziyete göre bir senelik çalışma neticesinde zarar değil, bilâkis oldukça mühim bir kâr getiren matbaanın bugünkü vaziyetinin Kurum için pek ümit verici olduğunu ve gazetenize verilen malûmatın hakikati hale hiç de muvafık bulunmadığını bildirir ve matbuat kanununun bahşettiği hak ve salâhiyete müsteniden yarın çıkacak nüshanızın ayni sütununda keyfiyetin tekzibini saygılarımla dilerim.,,

Dün bu münasebetle Darüşşafaka Müdürü Ali Kâmi de bize telefon ederek kongre zabıt kâtibi olmak sıfatile, bütçe müzakeresi sırasında filhakika Osman Bey matbaası varidat ve masarifatının görüşüldüğünü, fakat matbaanın bizzarur idaresi hakkında münakaşa olmadığını söylemiştir.

Soyadları

Şubeler yeniden takviye edilecek

Soyadı seçmek ve kütüğe tesçil ettirmek için kanunun tayin ettiği müddet 2 Temmuzda bitecektir. İşlerin o vakte kadar bitirilmesi hakkında dün Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, vilâyete yeni bir tebliğ yaymıştır. Dahiliye Vekili, halkın dikkat ve alâkasının uyandırılması, bu sahada plânlı hareket edilmesini bildirmektedir. Buna göre, Halk Partisi teşkiltının, Halkevlerinin neşir vasıtalarından istifade edilecek, parti, nahiye ve mahalle ocaklarile halkevlerinde devamlı konferanslar verilecektir.

2 Temmuz 936 tarihine kadar soyadı seçip teşçil ettirmeyenler kanunun 12 inci maddesi hükmüne tevfikan 5 liradan 15 liraya kadar para cezasına çarpılacaklardır. Vatandaşlrın bu vaziyete düşmemeleri için lâzımgelen bütün tertibat alınacak, çok esaslı çalışılacaktır.

Vilâyet, Dahiliye Vekâletinin tebliği lâzımgelen yerlere tamim etmiştir. Ancak İstanbul nüfus şubelerinde memurlar az olduğundan ve son günlerde de müracatalar pek çoğaldığından gerek memurlar ve gerek halk sıkıntı çekmektedir. Bu itibarla şubelerin başka memurlarla takviyesi lüzumlu görülmektedir. Duyduğumuza göre ilkmektepler kapandığından bir kısım muallimlerin yardımları temin edilmek suretile işlere hız verilecektir.

Yeniden iki posta şubesi daha açıldı

İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdürlüğü yeniden iki şube daha açmıştır. Hissedilen ihtiyaçlara cevap olmak üzere açılan bu şubelerden biri Eminönünde, diğeri de Topkapıdadır. Kadıköy şubesi de iki gün sonra yeni binasına nakledecektir.

Bina vergileri

Dünden itibaren hususî idareye devredildi

Bina ve arazi vergileri dünden itibaren Maliyeden Vilâyet hususî idaresine devrolunmuştur. Bu vergiler Maliye tarafından tahsil edildiği sırada Maliye de bu işlere bakan âmir ve memurlardan 297 si de belediyeye devredilmiştir. Ancak bir tahakkuk ve bir tahsil müdürü henüz tayin edilmemiştir. Dün yalnız üç tahakkuk üç tahsil müfettişi ile diğer memur, şef ve hademeler şahıslandırılmıştır. Bu 297 memur belediyenin varidat şubesine bağlanmıştır. Belediye de yalnız bu şube müdürünün emrinde bir tahakkuk ve bir de tahsil müdürü bulunacak, diğer memurlar mevcut 27 belediye tahsil şubesi arasında bu mıntakaların ehemmiyetine göre taksim edilecektir. Yeniden şube açılmayacağı cihetle bu 27 şubeden binaları müsait olmayanlar değiştirilmektedir. Belediye 297 memurun Haziran maaşlarını derhal verebilmek için hazırlıklara girişmiştir.

Bina ve arazi vergisi İstanbul vilâyetinde 2,5 milyon lira tutmaktadır. Bu vergilerin tahakkuk kısmına ait evrak ve defterlerin belediyeye devri iki üç güne kadar bitirilecektir. Fakat tahsilât kısmının devri bir buçuk ay kadar sürecektir. Bu vergilerin idarei hususiyeye devri hasebile vergilerin geçen senelere ait ve yüzde yirmi nisbetindeki bakayaları da bu idareye devredilmiştir. Maliye şubelerindeki eşyaların da devri için emir gelmiştir.

Küçük Haberler

* **Kanalizasyon kapaklarını çalanlar** — Istanbulun bazı semtlerindeki kanalizasyon kapaklarının bir takım serseriler tarafından çalınmakta olduğu anlaşılmıştır. Belediye bunun önüne geçmek için tedbir aramaktadır.

* **Denizyolları müdürü gitti** — Deniz yolları umumî müdürü Sadettin, yarın toplanacak olan deniz yolları umumî heyetine iştirak etmek üzere, dün akşam Ankaraya gitmiştir. Sadettinle birlikte, idarenin yeni işletme mütehassısı da vekâletle temas etmek üzere Ankaraya gitmiştir.

* **Ölçüler müfettişliği kadrosu** — Marmara mıntakası ölçü ve âyar başmüfettişliğine münhal olan bir müfettişliğe üniversite kimya şubesi mezunlarından Mithat tayin olunmuş ve başmüfettişlik kadrosu bu suretle tamamlanmıştır.

* **Belediye memurlarına avans** — Belediye memurin kooperatifi geçen sene 25 bin lira istikraz ederek bu parayı belediye memurlarından istiyenlere muayyen vade ile borç olarak dağıtmıştı. Bu yıl da memurlar ayni talepte bulundukları cihetle kooperatif Ziraat Bankasından 50 bin liralık bir istikraz talebinde bulunmuş, banka 30 bin liraya muvafakat cevabı vermiştir. Borç alma muamelesi biter bitmez memurlara avans tevzi edilecektir.

* **Esnafın tescili** — Esnaf cemiyetleri murakabe bürosu, dünden itibaren küçük esnafın tescil muamelesine başlamıştır.

Yarın gelecek göçmenler

Yeniden göçmen getirmek üzere Köstence ve Varnaya gönderilen Hisar ve Nâzım vapurları, her biri 1800 göçmen yüklü oldukları halde yarın gelecekler ve doğruca Tuzlaya giderek göçmenleri çıkaracaklardır. Bu göçmenler de Orta Anadoluda iskân edileceklerdir.

Tabelâ ve ilânlardan alınan resim

Belediyede teşkil edilen tahkikat heyeti dün şikâyetçileri dinledi

İSTANBUL BELEDİYESİ
İlân ve Afiş İşleri 312
Belediye ilân resmi ve teşhir ücretine ait ihbarname

Mükellefin	Yılı	Nev'ı	Tutarı
Adı: Yıldız Tenis Kulübü		İlân resmi	6 00
Mahallesi: B. Pangalti		Teşhir ücreti	1800
Sokağı: Şehit muallim			
Kapu No. 1 Hesap No. 585/1127		YEKÛN	2400

Yukarıda yazılı Yirmi lira kuruşun / inci taksitini 10 gün içinde ödemenizi, aksi takdirde Belediye kanununun 113 üncü maddesine tevfikan takibat yapılmakla beraber ilânının da teşhirden menedileceği bildirilir.

21 / 5 / 936

Afitaj müteahhidinin vergi ihbarnamelerinden biri

Belediyeye ait imtiyazın belediyeye bahşettiği hak ve salâhiyet harici teşhir ücreti alındığı veya istenilmekte olduğu hakkındaki şikâyetler üzerine tahkikata devam edilmektedir.

Bu işle uğraşan ve muhasebe müdür muavini Nailin başkanlığında bulunan heyet dün şikâyetçilerin nezdlerine giderek tahkikata devam eylemiştir.

Tahkikatın sonunda hakkı olmadığı halde belediye namına hareket eden afişaj müteahhidinin teşhir edilen mallardan veya muaf olan reklâmlardan da teşhir ücreti talep ettiği sabit olursa, belediye bu hususta lâzımgelen muameleye tevessül edecektir. Bundan başka belediyenin hakkı olmadığı halde fuzulî olarak tahsil edilmiş teşhir ücreti varsa bu meblâğlar sahiplerine iade edilecektir.

Bu hususta şikâyetler devam etmektedir. Dün elimize geçen bir ihbarnameye göre meselâ Güneş Klübü tenis kordu tabelâsından ilân resmi ve teşhir ücreti diye ayrı ayrı para istenmiştir. Bu teşhir ücreti 18 lira tutmaktadır. Metre murabbaından 2 lira teşhir ücreti alındığına göre talep edilen miktar haddinden çok fazla görülmektedir.

Diğer taraftan şu nokta şayanı dikkattir: Belediye bu iş için varidat bütçesine 6000 lira koymuştur. Halbuki Istanbulda belki yirmi binden fazla mağaza dükkân ve yazıhane vardır. Bunların yalnız cüz'î bir kısmından bu şekilde alınacak 18 liralar, 20 liraların yekûnu bu 6000 liranın kat kat fevkindedir. Bunlardan asgarî bir hesapla 20 lira talep edilse yekûn üç dört yüz bin liradan fazla tutabilir. Belediye namına toplanan bu paranın yüzde 56 sı belediyeye yüzde 44 ü de tahsil masarifi karşılığı olarak müteahhide kâr kalır.

Onun için reklâm mahiyetinde olanların hangi nevilerinden nerelere talik edilmiş olanlarından, ne nispette teşhir ücreti istendiği araştırılacaktır.

Bundan başka reklâm mahiyetinde olmıyan levhalardan da belediye resminden başka teşhir ücreti talep edilip edilmediği de tetkik edilecektir. Sonra diğer bir mesele vardır: Müteahhit ile belediye arasında yapılan mukavelenamede belediye resminin tahsili de müteahhide verilmiştir. Ve bu tahsil işinde çıkacak herhangi mükülâta karşı belediye zabıtasından da istifade hakkı bahşedilmiştir. Müteahhit belediyenin hüsnüniyetinden istifade ederek belediye resmiyle beraber talep ettiği yüksek teşhir ücretinin tahsili için de zabıtai belediye kuvvetinden de istifade etmiştir. Ihbarnamenin üzerinde "Türkiye Cümhuriyeti Istanbul Belediyesi Afişaj Işleri" cümlesi bulunan bir mühür bulunmaktadır. Müteahhidin böyle bir mührü kullanmağa salâhiyeti olup olmadığı da tetkik edilecektir.

Ne dersiniz?

Denize girmeli mi? girmemeli mi?.

"Lokman Hekim" in işine karışıp da sağlık öğütleri vereceğiz sanmayın. Sadece Istanbulda denize girmenin güçlüklerini sayacağız: Istanbul, her şeyden evvel bir deniz şehridir. Burası kadar tentene gibi oyulmuş ve etrafına su çevrilmiş şehir dünyada yoktur. Lâkin Istanbulda denize girilecek yerler şehrin içinde değildir. Onun için her şeyden evvel denize girmek için herhangi bir nakil vasıtasiyle şehrin dışına çıkmalıdır. Şehrin içindeki sahillerde açıkta denize girmek yasak olduğundan denize gireceklerin bu yolculuğu göze almaları lâzımdır.

Denize girilecek yerler bizde iki türlüdür. Ya kazıklı deniz hamamları, ya plâjlar.

Kazıklı deniz hamamları bir deniz banyosu alacak yer olmaktan çıkıp artık vakit geçirme müessesesi haline girdiğinden oraya aile ve çoluk çocukla gidilip sıhhat için banyo alınamaz.

Plâjlara gelince, çoğunun iptidailiği bir tarafa bırakıldığı takdirde dahi en ucuzu bile hayli pahalıdır. Hele bugünkü şartlar içinde bir ailenin plâja gidip banyo alması o kadar masraflıdır ki, çoğumuz bunu bir lüks saymaktayız.

O halde Istanbul bir deniz şehridir ama bu şartlar içinde Istanbullu denize giremez.

Biz böyle düşünüyoruz,

Siz ne dersiniz ?

SON HABER

Habeşistanın idaresi

İtalyan kabinesi Habeşistan için kanunlar kabul etti

Roma, 1 (Tan) — İtalyan kabinesi bu sabah saat 10 da Mussolinininn başkanlığı altında bir toplantı yaparak, Şahkî Afrika İtalyan İmparatorluğunun teşkilâtı hakkında hazırlanmış olan projeyi tetkik ve kabul etmiştir.

Bu projeye göre "İtalyan şarkî Afrika imparatorluğu,, kralın mümessili olan bir umumî vali tarafından idare edilecektir. Vali, ayni zamanda şarkî Afrikada bulunan İtalyan askerî kuvvetlerinin erkânıharp reisi olacaktır.

Umumî valiye müzahir olarak bir muavinden başka bir yüksek konsey ve bir de umumî konsey teşekkül edecektir. İleri gelen yerlilerden altı kişi ve altı italyan bu umumî konseye âzâ olarak iştirak edeceklerdir.

"İtalyan şarkî Afrika" imparatorluğu beş idarî mıntakaya ayrılmıştır:

Eritre, merkezi: Asmara; Amhara, merkezi: Gondar; Tana havalisi, merkezi: Cema; Harrar havalisi, merkezi: Harrar; Somali, merkezi: Mogodiçio; Adisababa ise imparatorluk merkezi olarak saklanacak ve umumî vali burada ikamet edecektir. Her mıntakanın ayrıca adlî teşkilâtı bulunacak ve din serbestisi muhafaza edilecektir.

Adisababada İtalyan kanunları

Adisababa, 1 (A. A.) — İtalyan hükûmeti Habeşistandan gümüş riyaller ile her nevi kıymetli madenlerin çıkarılmasını menetmiştir.

31 mayıstan itibaren İtalyan işgali altında bulunan bütün Habeşistan da yeni adlî nizamat meriyet mevkiine girmiştir. İtalyanlar ve bütün yabancılar, İtalyan kanunları hükümleri altında bulunacak ve müsavi hukuku haiz olacaklardır. Yerliler ile beyazlar arasındaki ihtilâflar Adisababa valisi tarafından hallolunacaktır.

General Biroli şimali garbî Habeşistan valisi tayin olunmuştur. Bu mıntaka Tsana gölü, Gondar, Gocan ve Beyemder arazisini ihtiva etmektedir.

Berlin Olimpiyatlarına gidecek sporcular

Ankara, 1 (Tan) — Türk spor kurumu reisi General Ali Hikmet Berlin olimpiyatlarına gönderilmesi kararlaştırılan sporcularımızın güreş, eskrim, yelken ve futbol takımlarından ibaret olduğunu söylemiş ve Ankara kampında bulunan bisikletçilerin gösterecekleri muvaffakıyete göre bunların da olimpiyatlara gönderilmelerinin temin edileceğini ifade etmiştir.

Finlândiyadan bir ticaret heyeti gelecek

Ankara, 1 (Tan) — Hükûmetimiz le Finlandiya hükûmeti arasında yeni bir ticaret anlaşması yapılması etrafında yakında müzakerelere baş lanacaktır. Bu müzakere için Finlan diyadan şehrimize bir heyet gelecek tir.

Eski Dahiliye Müsteşarı

Ankara, (Tan) — İç Bakanlık sabık müsteşarı Vehbinin bir valiliğe tayini mevzuu bahistir.

Maliye kadrosu

Ankara, 1 (Tan) — Finans Bakanlığı 1936 Maliye kadrosu üzerinde çalışmalarına başlamıştır. Kadrolar yakında mahallerine bildirilecektir.

İngiliz grupu mümessilleri

Ankara, 1 (Tan) — Bir müddettenberi şehrimizde bulunan İngiliz grupu mümessilleri ikinci sanayi plânımıza dahil işleri, malla ödeme şartları dahilinde deruhte etmek için alâkadar dairelerimizle temaslarına devam etmektedirler.

Ruşen Eşref geliyor

Atina, 1 (Tan) — Mezuniyetini geçirmek üzere Atinadan ayrılacak olan Türk elçisi Ruşen Eşref, cumartesi günü elçilik binasında Başvekil Metaksas şerefine bir ziyafet vermiştir. Ruşen Eşref, bugün Atinadan ayrılmış, Pirede Türk konsolosluk erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Kızılay bir satış mağazası daha açtı

Yeni satış mağazası

İşletme imtiyazı Kızılay Cemiyetine terkedilmiş olan Afyon Karahisar maden suyu için Beyoğlunda İstiklâl caddesinde ikinci bir büfe açılmış ve dün bu münasebetle bir tören yapılmıştır.

Kızılay Cemiyeti, Karahisar maden sularını fennî surette şişelere doldurmak ve halk arasında yaymak için yaptırdığı tesisata 180 bin lira sarfetmiştir. Memleketimizde muhtelif şehirlerde, ayda vasatî olarak 30 bin şişe Karahisar maden suyu istihlâk edilmektedir.

Romanyada

Millî Çiftçi Fırkası hükûmeti tenkit ediyor

Bükreş, 1 (A.A.) — Millî çiftçi fırkası reisi Milhake, siyasî bir toplantıda söylemiş olduğu bir nutukta hükûmeti sağ cenah müntehası teşekküllerinin faaliyetini kolaylaştırmak suretile devlet otoritesini zaafa düşürmekte olmakla itham eylemiştir.

Hatip demiştir ki:

— Hükûmeti mevkiini millî çiftçilere bırakmağa mecbur etmek için bütün kuvvetimizi sarfedeceğiz.

"Çiftçi bir devlet" meydana getirmek suretile Romanya çiftçisinin yaşama seviyesini yükseltmek istiyoruz.

Milhalke, şu sözleri ilâve etmiştir: "Memlekette artık istihsal edenlerle istihlâk edenler arasında mutavassıt bırakmıyacak birtakım teşkilât vücude getirmek arzusundayız.

Damızlık vesikaları

Ankara, 1 (Tan) — Damızlık hayvanların vasfı ve şartları hakkındaki talimatnamenin mesaisine devam olunmasına ve köy muayene heyetleri tarafından verilen damızlık vesikalarının baytar dairelerince tasdikına lüzum bulunmadığına dair Fi nans Bakanlığı valiliklere bir tamim yapmıştır.

Küçük Haberler

Ankara, 1 (Tan) — Türk Maarif Cemiyeti Yenişehirle Cebeci arasında satın almış olduğu arsa üzerinde bir kollej binası yaptıracaktır.

* Ankara, 1 (Tan) — Türkiye sporunda verimli bir spor çalışmasile meyki kazanan Muhafizgücü bu gün 14 üncü yıldönümünü kutluladı.

* Ankara, (Tan) — Kamutay çarşamba günkü toplantısında iş kanunu lâyihasını müzakereye başlayacaktır.

Güneş tutulması hâdisesini tetkik için gelen heyetler

İnebolu, 1 (A.A.) — 19 Haziranda vukua gelecek güneş tutulması hâdisesini buradan tetkik etmek üzere Romanya akademisi fizik astronomi rasathanesi direktörü Nigola ile muavini Madam Ninokon şehrimize gelmişlerdir. Hâdisenin inebolunun 27 kilometre garbinden daha iyi rüyet edilebileceği tesbit edilmiş olduğundan o mıntakalarda tetkikat yapacaklar ve beraberce getirmiş oldukları rasat âletlerile şimdiden tecrübelerde bulunacaklardır.

ESTETİK

Sanat ve telkin

Sanatkâr, tabiat karşısında duyduğu hasbî heyecanları, ve o heyecanların ruhunda uyandırdığı güzel hayalleri diğerlerine nasıl nakledecektir?

İnsan her şeyden önce fiile müteveccih bir varlıktır. (Bergson) un (Le Rire) isimli kitabında dediği gibi: "Yaşamak faaliyette bulunmaktan ibarettir. Yaşamak eşyanın yalnız faydalı intibamı kabul etmek ve ona uygun aksülâmellerle mukabele etmektir.,, İnsan bu intifaî (utilitaire) idrak âleminde yaşadıkça, sanatkârın duyduğu hasbî heyecanları duymasına imkân yoktur. İşte sanatkâr tabiat karşısında ruhunda uyanan hayalleri — eserleri vasıtasiyle — diğerlerine nakletmek için, onları iş ve hareketten ayırarak ve pratik itiyatlardan sökerek yeni bir âleme götürmekle yapar. O yeni âleme de benliğin tahakkümü denir,ve arzular susar, birçok estetikçiler bu hali hypnose haline, uykunun sakin başlangıcına benzetiyorlar.

Sanat ve sanat idraki hakkında, derin psikolojik tahliller yapmış olan (Henri Bergson), en mühim eserlerinden biri olan (Essai sur les données immédiates de la conscience) isimli kitabında der ki: "Sanatın mevzuu, şahsiyetimizin faal yahut daha doğrusu mukavim kudretlerini uyutmaktan ve bizi böylece kendimize ilka olunan fikri vücuda getirdiğimiz, ve ifade edilen hisle tecazüp hasıl ettiğimiz bir mutavaat haline getirmekten ibarettir. Sanatın prosedelerinde uyku halini uyandırmak için alelâde müracaat olunan prosedeler hafilletilmiş, inceltilmiş ve bir nevi ruhaniyete mazhar olmuş şekilleriyle müşahede olunur.,,

İşte sanat böyle telkinle tesir yapar.Telkin, bir kimsenin diğer birinde isteyerek bazı haller uyandırmasına ve bu diğerinin de o halleri kabul ve gayri iradî olarak tekrar etmesine derler. Ipnotizmacı, karşısındakinin bakışlarını hareketsiz ve parlak bir noktaya tesbit ettirerek, yahut muttarit bir hareketle, meselâ eli ile yüzüne yukardan aşağı, aşağıdan yukarı dokunarak ona tesir yapar. Kendisine tesir yapılan kimse, uyku ve uyanıklıkla karışmıyan bir vaziyete, sun'î bir uyku haline girer. Ve o zaman ipnotizmacının bütün telkinlerini kabul eder.

İşte sanatlar bize böyle telkinle tesir ederler. Bu mesele hakkında, (Bergson) un (Les données...) isimli eserinde söylediklerini dinliyelim:

"Musikide ritim ve usul dikkatimizi sabit noktalar arasında ihtizaz ettirerek ihsaslarımızın ve fikirlerimizin normal akışını durdurur ve bizi öyle bir kuvvetle teshir eder ki inliyen bir sesin gizli bir taklidi bile bizi nihayetsiz bir hüzünle istilâya kifayet eder.,,

Şiir ve nesir de bize ritim ile tesir eder. Muntazam hareketlerle benliğimizi okşar ve kelimeler bizde hayaller, hayaller hisler uyandırır.

Mimarlık ve heykeltraşlık da bize yarattığı eserlerin müessir hareketsizliği ile ve bir nevi ritim ile tesir icra eder. Şekillerin tenasübü, ayni motiflerin tekerrürü, idrak melekemizi ihtizaza getirir ve bizi gündelik hayatın itiyatlarından ayırır. Resim de, çizgilerin hareketsizliği ve renklerin parlaklığı ile dikkatimize hâkim kesilir.

Sanatların bir terkibi olan tiyatro, ayni surette, telkinle tesir yapmaktadır: Sessizliği, bazan karanlığı tesis ederek bütün parazit tenbihleri yok eder ve evvelce saydığımız usulleri kullanır: Dekorun hareketsizliği ve parlaklığı, kostümlerin şaşaası, jestlerin ahengi, musikinin ve sözün ritmi. Bunun içindir ki şiddetli bir tesir husule getirir. Hakikî bir felâket karşısında sakin kalan bir seyirci, sun'î olduğunu bildiği bir şey karşısında gözyaşları döker.

Bu seyircilerden biri, seyirci üzerinde tiyatronun yaptığı telkin tesirini şu suretle izah ediyor: "Tiyatroda olduğumu tamamen unutuyorum. Şahsî mevcudiyetim, onu unuttum. Hissettiğim, yalnız şahısların hisleridir. Bazan Othello ile beraber sayıklıyorum, bazan Desdémone ile beraber ağlıyorum. Bazan da müdahale ederek onları kurtarmak isterdim.,,

Sanatkâr, bizzat duyduğu orijinal ruh haletini, seyirciye, dinleyiciye, ve okuyucuya telkin etmek için bu usulleri kullanır. Sanatkârın maksadı, hayat akışından kurtarabilip tesbit ettiği yegâne bir anı diğerlerinin ruhunda bir an için tekrar yaşatabilmektir.

Üniversite Doçentlerinden
Suut Kemal YETKİN

FELEK

Yiğitçe mücadele

Dün Finlandiya güreşçileriyle bizimkiler arasındaki müsabakaları seyre gittim. Güreşlerin kritiğini yapacak değilim. Orada bir şey nazarı dikkatimi celbetti. İki kişi güreşiyor. Birisi, ötekinin sırtını yere getirmek için uğraşıyor ve içlerinde en ümmi adamlardan en yüksek âlimlere kadar her türlü bilgi seviyesinden birçok adam olan yüzlerce halk bunu en büyük alâkayla seyrediyor.

Işi günlük hayatın materyalist mantığı ile tahlil edersek o iki kişinin çekişmesinden ziyade öteki yüzlerce kişinin nefesini tutarak işi takip etmesini gülünç buluruz. Lâkin bir de spor zihniyeti, asil ve yiğitçe mücadele yönünden incelersek insanlığın hayli derin bir temennisinin tezahürlerini görürüz.

Insanlar, ötedenberi mertlik, yiğitlik, adalet peşindedir. Eskiden muharebe meydanında başa baş döğüşen musariler hep bunun neticesiydi. Lâkin Köroğlunun,

— Delikli demir çıkalı kabadayılık kalktı.

Dediği gibi yaşama ve kendini koruma şartları arasına hile girmeye başladıktan sonra insanlarda da bu yiğitlik ve mertlik duyguları büzüldü ve (Atrophié) oldu. Halk gene mertliği, yiğitliği beğene dursun işlerde bu kaygu aranmaz oldu. Son devirlerin harpleri bunun bir misalidir. Çünkü politikada mertlik aranmaz.

Insanlar buna mukabil sporu yiğitlik hislerinin ve mertlik tezahürlerinin vasıtası haline koydular. Işte iki kişinin yenişmeye çalıştıklarını görmiye gelenler bu duygularını tatmine gelmişlerdir. Buna bakıp da şu birkaç mülâhazayı yapmamak kabil değildir.

1 — Sporun en büyük asaleti adaletinde ve yiğitçe oluşundadır. Ağırlıkça farklı adamları biribirleriyle çarpıştırmıyacak kadar ileri giden spor nizamının aradığı yegâne şey insanları yalnız kendi hünerlerinin semereleriyle ölçmek istemektir. Onun için spor müsabakaları idare edenler nizamını tatbika memur oldukları bu yiğitlik tezahürünün asaletini muhafaza etmeyi her duygu ve endişenin, hattâ her muhtemel muahaze korkusunun üstünde tutmalıdırlar.

2 — Spor, insanların yiğitlik ve mertlik susuzluğunu, adalet kaygusunu teskine uğraşırken politika bin bir entrika içindedir ve nihayet (Milletler Cemiyeti) gibi henüz cenin halinde kurumlarla bu politika entrikalarının önüne geçmeye çalışıyorlar. Lâkin politikanın spordaki nezahete varabilmesi için sporun iki yüz sene geriye ve politikanın da (Milletler Cemiyeti) ni tesis ettiren mülâhazalarla çizilmiş yolda iki asır daha ileriye gitmesi gerektir. Bana sorarsanız ne spor geriler, ne öteki ilerler. Çünkü bunların (nature) tıynetleri bir değildir.

B. FELEK

Bir aşk macerası

Prenses Esra, bir kapıcı ile evlendi

Kardeşi kendisini ikna edemedi. Hırsızlık görülmedi

Atina, 1 (Tan) — İrak Kralının kız kardeşi Prenses Esra mezhebini değiştirerek on iki ada ahalisinden Anastas Haralamgos ile nikâhlanmıştır. Vaziyeti haber alan İrak hükümdarı, nikâhın feshi ve prensesin nikâhlısını bırakmaya ikna edilmesi için başmabeyincisini tayyare ile buraya göndermiştir. Başmabeyinciyi taşıyan tayyare bugün beklenmektedir. Diğer taraftan Esra'nın evlenmesini öğrenen kız kardeşi Bahice polise müracaat etmiştir. Bahice, kardeşinin 2000 İngiliz lirası değerindeki mücevherlerile 1500 İngiliz liralık bir çeki alıp kaçtığını ileri sürmüş ve Esranın tevkifini istemiştir. Emniyet Umum Müdürlüğü derhal hareket geçmiş ,işe bazı sivil memurları tavzif ederek tahkikat yapılması hakkında emir vermiştir. Müddeiumumînin müsaadesile beş sivil memur, Bahice ile birlikte Esranın ikamet etmekte olduğu Atlantik oteline gitmişler, ilk araştırmaları yapmışlardır. Otel salonunda iki kız kardeşin karşılaşması çok hazin olmuştur. Esra, kardeşi Bahicenin boynuna sarılmış, uzun müddet ağlamıştır. Bahice, kardeşine yaptıklarının doğru olmadığını, sonra muhakkak nâdim kalacağını söylemiş, fakat nikâhlı prenses, ayrılmasına imkân bulunmadığını, kocasını katiyen terkedemiyeceği cevabını vermiştir. Bahice, her türlü sözün kardeşine kâr etmiyeceğini anladıktan sonra, memurlardan tahkikatın derinleştirilmesini rica etmiştir. Fakat bütün araştırmalar, hırsızlığa delâlet edecek küçük bir işaret dahi vermemiştir. Tahkikatın verdiği bu netice üzerine memurlar, Esrayı serbest bırakarak oteli terketmişlerdir. Prensesin kocası, İtalyan tabiiyetinde olduğu için araştırmalarla Atinada İtalyan elçisi de yakından meşgul olmuştur. Evlenmelerinden dolayı pek mesut görünen karı koca cumartesi günü öğleden sonra bir tayyareye binerek Rodosa gitmişlerdir. Yeni evlileri, İtalya sefareti kâtiplerinden birisi uğurlamıştır.

Muammer Eriş geldi

İş Bankası Umum Direktörü Muammer Eriş, dün Avrupa seyahatinden dönmüştür. Birkaç gün şehrimizde de kaldıktan sonra Ankaraya gidecektir.

Ankaradaki at yarışları

Ankarada yapılan at yarışları büyük bir rağbet kazanmıştır. Yukarıdaki resimlerde at yarışlarına gelen kibar ve zarif kalabalığı görüyorsunuz.

R. PEKER'in
inkılâb Dersleri

R. Peker'in Ankara ve İstanbul Üniversitelerinde verdiği inkılâb derslerinde tutulan talebe notları, gözden geçirildikten sonra, ULUS Basımevince kitap halinde basılmıştır.

124 sayfa tutan eser, yalnız baskı masrafının karşılığı olarak her yerde ON KURUŞA satılmaktadır.

3929

SALTANATIN SONGÜNLERİ

No. 150 Ziya ŞAKİR

İstanbulun işgali bütün Anadoluda artan bir heyecan husule getirmişti

İstanbulun işgali, bütün Anadoluda — anbean artan — bir heyecan husule getirmişti. İstanbul sokaklarına yayılan İngiliz süngüleri; artık Osmanlı İmparatorluğunun ve (Osman oğulları saltanatı) nın bağrına saplanan birer neşter telâkki edilmişti. Bugün bu saltanatın başında bulunan, Padişah Vahdettin; takip ettiği ihtiras siyasetinin en tabiî neticesi olarak hem kendisini ve hem de ecdadından miras kalan saltanatı derin bir uçurumun kenarına kadar sürüklemişti. Küçük bir sarsıntı; bu bedbaht ve sefil ruhlu hükümdarın hem kendisini, hem saltanatını, ve hem de bütün hanedanını, bir anda o uçurumdan aşağı yuvarlayıverecekti.

Tarihî cinayetinin tarihî cezasını çekmeğe mahkûm olan bu hain hükümdarı bu feci akıbetten kurtarabilecek hiçbir kuvvet tasavvur edilemezdi. Şu anda düşünülecek bir şey varsa; o da; artık göçen bu saltanatın tarümar olan perişan enkazı arasından (Türk milleti) ni kurtarmak.. Asırlardanberi bu saltanatın ağır ve tahammülfersa yükünü omuzlarında taşıyan bu milleti, bundan sonra da kendi varlığına sahip kılmaktan ibaretti.

Zaten iki seneye yakın bir zamandanberi bu (tarihî vazife) yi deruhde etmiş olan (Mustafa Kemal Paşa); derhal icap eden idarî ve siyasî tedbirlerin ittihazına girişmişti.

En evvel, şu emri vermişti:

— Anadoluda bulunan ecnebi zabitleri, tevkif edilecek.. Eskişehir ve Afyonkarahisardaki ecnebi kıt'alarının silâhları alınacak ve bunlar, Anadolu hududundan dışarı atılacak. Geyve ve Ulukışla civarlarındaki şimendifer hatları, tahrip olunacak...

Mustafa Kemal Paşa, bu emri müteakip; İstanbulda bulunan İtilâf devletleri mümessillerile bilûmum Litaraf devletler hariciye nezaretlerine ve Fransa, İngiltere, İtalya meb'usan meclislerine hitaben de şu tarihî protestoyu göndermişti:

— Aynen —

İstanbulda bilûmum devairi resmiye, istiklâli millîmizi temsil eden meclisi meb'usan dahi dahil olmak üzere mütelifin kuvayı askeriyesi tarafından resmen ve cebren işgal edilmiş; ve amali milliye dairesinde hareket eden birçok vatanperver eşhasın tevkifine de teşebbüs olunmuştur.

Milleti Osmaniyenin hakimiyet ve hürriyeti siyasiyesine havale edilen bu son darbe; hayat ve mevcudiyetini ne pahasına olursa olsun müdafaaya azmetmiş olan biz, Osmanlılardan ziyade; yirminci asır medeniyet ve insaniyetinin mukaddes addettiği bütün esasata; hürriyet, milliyet, vatan hissiyatı gibi, bugünün cemiyeti beşeriyesine esas olan bütün umdelere, ve bu umdeleri vücuda getiren vicdanı umumii beşere racidir.

Biz, hukukumuzu ve istiklâlimizi müdafaa için giriştiğimiz mücahedenin kudsiyetine kail; ve hiçbir kuvvetin, bir milleti yaşamak hakkından mahrum edemiyeceğine kaniiz.

Tarihin bugüne kadar kaydetmediği bir suikast teşkil eden; ve Vilson prensiplerine müstenit bir mütarekenin, milleti esbabı müdafaasından tecrit etmiş olmasından mütevellit bir hileye müpteni bulunmak hasebile, ait oldukları milletlerin şeref ve haysiyetile dahi kabili imtizaç olmıyan; bu hareketin takdir mahiyetini (resmî Avrupa ve Amerikanın değil, ilim ve irfan ve medeniyet Avrupa ve Amerikasının) (1) vicdanına tevdi ile iktifa, ve bu hâdiseden tevellüt edecek mes'uliyeti azimei tarihiyeye son defa bir daha nazarı dikkati umumiyi celbederiz.

Davamızın meşruiyet ve kutsiyeti; bu müşkül zamanlarda, Cenabı Haktan sonra en büyük zahirimizdir.

(Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Heyeti Temsiliyesi)
Mustafa Kemal

Mustafa Kemal Paşanın bu (protesto) su, kısmen Antalyada bulunan İtalya Hükûmeti mümessili, ve kısmen de diğer vasıtalarla yerlerine gönderilmişti.

Mustafa Kemal Paşa; aldığı tedbirler arasında yalnız bunlarla iktifa etmemişti. Bütün vali ve kumandanlara verdiği bir emirle: Anadoluyu baştanbaşa saran heyecanı, fiilî bir şekle getirmek istemişti. Anadolunun hemen her tarafında derhal mitingler tertip edilmiş, protesto sedaları yükselmişti.

İtilâf Devletleri — ve bilhassa İngiltere Hükûmeti — ; hiçbir meşru sebebe istinat etmiyen (İstanbulun işgali) meselesinden dolayı; bugünden itibaren çok büyük bir (tarihi mes'uliyet) altına girmişlerdi. Çünkü; Vahdettinin saraymdan taşacak olan ihtiras dalgası, artık bugünden itibaren muhtelif cereyanlarla Anadoluya akacak; ve hiç şüphesiz ki seller gibi kan dökülmesine sebep olacaktı.

Nitekim olmuştu... Bugünden itibaren — dünyanın hiçbir milletinin dayanamıyacağı muazzam hâdisat karşısında — Türk milleti, bir taraftan varlığını kurmak için tahammül edilmez fedakârlıklara hazırlanıyor; diğer taraftan da bütün medeniyet dünyasını hayretlere garkeden (büyük Türk inkılâbı) na doğru ilk adımını atıyordu.

Türk tarihi, yeni bir dönüm noktasına yaklaşıyor: Türk milleti, çetin bir imtihan vermeğe hazırlanıyordu... Bu dönüm noktasında geçirilecek olan o büyük imtihan, iki şekil gösteriyordu: — Ya ,bütün hür ve medenî milletler gibi (efendi) olarak yaşamak hakkını ele geçirmek.. veyahut, acı bir esaret altına girerek tarihin derin uçurumuna yuvarlanıp gitmek...

Şu anda Türk milleti için — bu iki şeklin ortasında — diğer bir şekli ihtiyar etmeğe imkân ve ihtimal yoktu.

*

Mustafa Kemal Paşanın ilk işareti üzerine 20 inci Kolordu Kumandanı Fuat Paşa harekete geçmişti. Eskişehir Kuvayı Milliye müfrezelerile takviye edilen 24 üncü Fırkanın yaptığı şiddetli tazyik sayesinde, Geyveye kadar şimendifer hat boyu, İtilâf kuvvetlerinden tamamile temizlenmişti.

İngiliz kuvvetleri, bu kahir darbe altında, sersemlemişlerdi. Fakat çar çabuk kendilerini toparlıyarak o civarda bulunan abazalarla ve Geyve Akhisarının Rumlarile birleşmişler; 24 üncü Fırka üzerine mukabil taarruza geçmişlerdi.

Geyve boğazında, kanlı ve sürekli bir müsademe vuku bulmuştu. Fakat talih, burada da 24 üncü Fırka ile Eskişehir millî müfrezelerine yar olmuştu. Kolordu Kumandanı Fuat Pasanın bile müsademe hatlarında silâh kullanmağa mecbur kaldığı bu müsademe de zaferle neticelenmiş, taaruz eden kuvvetler tamamile püskürtülerek şimendifer hattı tamamile yabancılardan temizlenmişti...

| Arkası var |

VENÜS RUJU :

Gayet cazib renklerile kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

VENÜS KREMİ :

Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

VENÜS PUDRASI :

Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildlileri teşhir eden yüksek evsafta eşsiz pudradır.

VENÜS RİMELİ :

Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalbelere ok gibi saplanır.

Beyoğlunda tanınmış ve maruf Karlman, N. Tarika, Şark Merkez ıtriyat ve tuhafiye mağazalarında satılır.

Deposu: Evliya zade Nureddin Eren, kimyevî ecza âlât ve ıtriyat ticarethanesi, Istanbul - Bahçekapı.

TAN

ABONE VE İLÂN ŞARTLARI

	Sigortalı Türkiye için Lira K.	Normal Türkiye için Lira K.	Dışarı için Lira K.
1 aylık	1 50	1 35	— —
3 „	4 50	4 —	8 —
6 „	8 50	7 50	14 —
1 yıllık	17 00	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.

Küçük ilânlar doğrudan doğruya daremizce alınabilir.

Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuru ndirilir.

Memleket haricine sigortalı abone yazılmaz

BULMACAMIZ

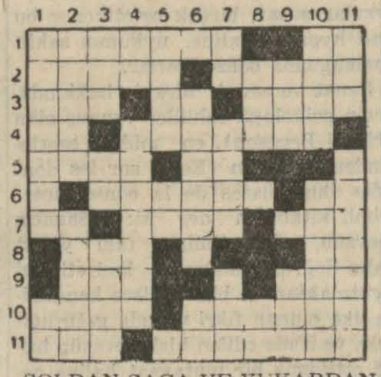

SOLDAN SAGA VE YUKARDAN AŞAĞI

1 — Askerî talimler (7). Uzak nidası (2).

2 —Halk (5).Kaşığın arkadaşı (5)

3 — Bir meyve (3). Rabıt edatı (2). Bir vekilimizin adı (4).

4 — Yed (2). Hasta evi (7).

5 — Burgu (4). Sanat (2).

6 — Necabet (6). Uzak nidası (2).

7 — Tok değil (2). Şimendifer (4) Berf (3).

8 — Meyan (3). Nota (2).

9 — Şafak (3). Dudak (3).

10 — Adet (4). Öğrenen (6).

11 — Iyi (3). Yakınlık (7).

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ:

1 — Ingiliz (6).
2 — Naip (4). Alan (4).
3 — Gizli (5) Ak (2). Ka (2).
4 — İpli (4). Itır (4).
5 — Sai (3). İta (3).
6 — Ta (2). Tambur (6)
7 — Elâ (3). İbadet (6).
8 — Radı (4). Udi (3). Em (2).
9 — En (2). Tire (4). Zi (2).
10 — Kıt (3). Tezek (5).
11 — Ararat (6). Miki (4).

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

3356

İstanbul Haricî Askeri Kıtaatı İlânları

Kayseride Kalorifer tesisatı yaptırılacaktır. Bu işle meşgul firmalar tesisat yapılacak mahallin plânlarını görmek üzere her gün ve bu plânlara göre tesisat plânile keşfin ve tekliflerini 16-6-936 gününe kadar Ankara'da M. M. V. Hava İnşaat Subesine vermeleri.

(2) (3006)

MEMLEKET MANZARALARINDAN : Amasya

MEMLEKETTE "TAN,,

Altın hırsızı Ulukışlada tutuldu

Konya Ereğlisi, (Tan) — Manifatura tüccarı Eminin kasasını kırarak para aşıran hırsız, Ulukışlada yakalanarak trenle şehrimize getirilmiştir. Ulukışlaya kadar yaya gittiği anlaşılan hırsız, orada trene binerek savuşmak maksadile bilet alırken yakalanmış, aşırdığı paralar üzerinde bulunmuştur. Içtiği bir bardak suya 5 kuruş vermesi suçlunun ele geçmesine sebep olmuştur. Kasadan aşırdığı altınları bilâhare gelip almak üzere gömdüğü yeri de göstermiştir. Çalman para ve altınlar sahibine teslim edilmiş, suçlu hakkında tevkif kararı verilmiştir.

Gümüş Hacı köyünde define

Merzifon, (Tan) — Gümüş Hacı köyüne bağlı Gümüş nahiyesinde bir define aranmıştır. Mübadeleye tâbi olarak Yunanistana giden Rumlardan birisi hükûmete müracaat ederek Gümüşte bıraktığı evinin bahçesinde mühim miktarda altın ve külçe halinde gümüş bulunduğunu söylemiş, yüzde 20 si kendisine verildiği takdirde mütebakisini hükûmete terkedeceğini bildirmiştir.

Yapılan araştırmalar hiçbir müsbet netice vermemitir. Altınların daha önce, bir başkası tarafından alındığı zannedilmektedir.

Bir cinayet davası neticelendi

Aydın,(Tan) — Antalyada Omerağa oğlu Ahmedi öldürmekten suçlu Celil ve Mehmetle bunları teşvikten suçlu Ibrahim, Halil Ibrahim ve Mehmet Fevzinin duruşmaları ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Mehmet ve Celil gayri muayyen fail olarak onar yıl hapise mahkûm olmuşlardır. Diğer üç suçlu hakkında da beşer yıl ağır hapis cezası verilmiştir.

Mardine su getirtmek için esaslı tetkikler yapılıyor

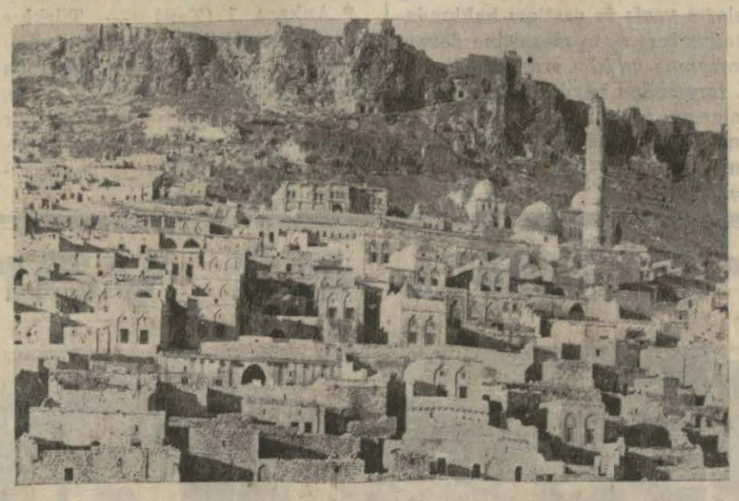

Mardinin umumî görünüşü

Mardin, (Tan) — Şehrin temizliğine son zamanlarda büyük bir ehemmiyet verilmeğe başlanmıştır. Belediye bu bütçesi çok mahdut ve dar olduğu için, Mardin şimdiye kadar çok bakımsız kalmıştı. Bütçe müsaadesizliği yüzünden de önümüzdeki yıllar içinde elektrik tesisatı yapılmasına imkân görülememektedir.

Şehrin çok arızalı bir arazi üzerinde kurulması müstakbel imar işleri ile vilâyetin genişlemesini de bir hayli güçleştirecektir.

Ilbay,şehre fennî su celbi için esaslı faaliyete girişmiştir. Bu işin mümkün olduğu kadar sür'atle başarılacağı umulmaktadır.

Malatya Halkevinin faaliyeti

Malâtya, (Tan) — Halkevi devamlı surette çalışmaktadır. Ar şubesi, haftanın muayyen günlerinde muvaffakıyetli konserler vermektedir. Yukarıki resim, Evin musiki kolu gençlerini bir arada gösteriyor.

Bir çocuk suya düşerek boğuldu

Kandıra, (Tan)— Sarı köyde iki yaşında bir çocuk boğulmuştur. Hasan adındaki bu yavru, köy içine akan bir su birikintisinin kenarında oynarken yüzüstü yere düşmüş, kirli sular içinde boğularak ölmüştür.

Üç kadın boğuldu

Zonguldak, (Tan) — Safranbolunun Kamuş köyünden Hasan kızı 34 yaşlarında Nadide bir hafta evvel dağdan gelirken yağan şiddetli yağmurlardan coşan oluklu deresinde üç ineği ile birlikte boğulmuştur. Yine bu yağmurların şiddetile taşan derelerde: Eflâninin Ova çalış köyünden Mustafa kızı 16 yaşlarında Şerife ile Safranbolunun Satı köyünden Mustafa karısı Zehra Araç çayının üzerinden gelen odunları toplamak isterken sulara kapılarak boğulmuşlardır.

İlk tedrisat meclisi

Antep, (Tan) — Dört senelik müddeti biten ilimiz ilk tedrisat meclis azaları bu hafta ilk okul öğretmenleri tarafından Cümhuriyet okulunda yeniden seçilmişlerdir.

Eski âzadan Şakir Sabri ve Doğan Aytaç kazanmışlar ve diğer dört öğretmen yedek âza ayrılmışlardır.

* Antep, (Tan) — Hacı Hasan oğlu Mehmet Sait bir alacak meselesinden ötürü kız kardeşi Ali karısı Saniyeyi tabanca ile öldürmüş ve kendisi yakalanmıştır.

Gümüşhacı köyünde doktor ve eczacı yok

Merzifon, (Tan) — Kalabalık bir ilçe merkezi olan Gümüş Hacı köyünde doktor ve eczacı yoktur. Gümüş Hacı köylüler, bu yüzden çok sıkıntı çekmektedirler.

Küçük Haberler

* Bergama, (Tan)—Şehrimizin büyük bir eksiği olan bir bando takımı teşkili için Belediye 1300 liralık bir tahsisat ayırmıştır. Bandoyu yetiştirecek olan Şükrü İstanbuldan gelmiştir. Partinin yardımı ile Bergamanın bu eksiği de tamamlanmış olacaktır.

* Izmit, (Tan) Hereke kooperatif şirketi toplanmış ve müddetini on yıl daha artırmıştır. Şirketin bu seneki toplantısında istasyon büfesi ile lokantanın zarar yaptığı anlaşılmış ve bunların kapatılması kararlaştırılmıştır.

* Bergama, (Tan) — Belediyenin yaptırmakta olduğu anıdın inşaatı günden güne ilerlemektedir. Heykelin kaidesi tamamlanmıştır.

Sivas (Tan) — Fevzi Paşa ilk okulu himaye heyeti tarafından yeni hayat sinemasında halka bir film gösterilmiş bununla talebe ile okuldaki kimsesiz yavruların iaşeleri ve ders levazım yarı tamamlanacaktır.

* İzmit, (Tan) — Adapazarında pazar günleri kurulan pazar salıya ve perşenbe günleri kurulan pazar da cumaya çevrilmiştir.

* Merzifon, (Tan) ilk tedrisat müfettişi Rıza, Gümüş Hacıköy ve Merzifon ilçelerinin köy muallimlerini toplıyarak terbiye tedris ve idârî işler üzerinde bir konuşu yapmıştır.

* Merzifon, (Tan) — Altı yıldanberi ilçemizde bulunan muallim Bahri ... üstür. Bahrinin ölümü herkesi müteessir etmiştir.

ROMANOFLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

Yazan: Aleksandr Kerenski — No. 9 — Tercüme eden: M. Rasim ÖZGEN

Eğer Rasputin zahir olabilseydi Çariçe harbin önünü alabilirdi

Duma azasından, müfrit sağlardan olan ve harp esnasında, hattâ bizzat intihabı ile bir müddet dahiliye nazırlığı yapan A. N. Hovstof, kabinesince elde edilen gizli raporlardan haberdar olunca "Mukaddes adam" ı öldürtmeye karar verdi ve nezaretine verilmiş olan mestur tahsisattan, bu maksadını temin ettirmek için para da ayırdı. O,Almanlarm,büyük umumî erkânıharbiyeye ait en gizli malûmatı,Rasputinin sayesinde temin ettiklerini, çok emin yerlerden haber aldığını, onu saraydan uzaklaştırmanın da imkânı bulunmadığını, bizzat bana söyledi.

Rasputini öldüren prens Feliks Yusupof tahkikat komisyonunda verdiği ifadesinde şöyle söylemişti:

"İş odasında, birçok defalar, hiç tanımadığım adamlara tesadüf ettim. Bunlar, ya onun Çarskoye Selo'ya gidişinden evvel, yahut oradan avdetinde, odasında bulunuyorlardı. Avdet eder etmez, etrafını alıyorlar, ona içki veriyorlar. Bu arada öyle tahmin ediyorum, ona bir takım suallerde soruyorlardı. Ben, gözetliyor ve verdiği cevapları not ettiklerini görüyordum. Böylece Rasputinin bir Alman casusu olduğunu anladım. Bununla beraber kanaatim şudur, ki, siyasî hareket tarzı Alman ajanlığı yaptığını gösteriyordiyse de, bunu istiyerek yapmıyordu; hattâ bir dereceye kadar, Rusyanın felâketine hizmet ettiğini de takdir edemiyordu.,,

Sokolof, yaptığı resmî tahkikatında, Yusupofun, bu not defterli yabancıların kimler olduğunu Rasputinden sorduğunu ve onun kurnaz bir tebessümle "bunlar dostlarımızdır; onlar, bilhassa İsveçte, pek çok[illegible] yeşil adamlar, namını veriyoruz.,, diye cevap verdiğini, Yusupofun ifadesine atfen kaydediyor. Tuhaftır ki, o zamanın posta umumî direktörü bulunan Pokvistnev, aynı zamanda, İmparatorun aldığı bütün telgrafları da gözden geçirmeğe memur olduğu için.. O sıralarda, Çariçeye gelen bir telgrafın altında "Yeşil adam,, imzasını gördüğünü, bilâhare, söyledi. Bu telgraf, evvelden kararlaşan kinayeli bir ifade ile yazılmış ve Dahiliye Nazırı Protopohofun azline meydan verilmemesi lüzumuna dairdi.

Ben, gerek Rus, gerek ecnebi matbuatında bir çok defalar, ikinci Nikolanın münferit bir müsalehaya taraftar olmadığını ve böyle bir arzu izhar etmediğini tekrar ettim. Onun münferit bir müsalehayı düşünmediğinden eminim. Evvelki fasıl da da, İmparatoriçe Aleksandra Feodorovna'nın, hiç bir suretle, Alman addedilemiyeceğini anlattım. O, bırakınız ki, İkinci Giyoma yardım etmekten ve bu yolda en küçük bir emel beslemekten uzaktı; bilâkis harp ilân olunur olunmaz, ondan tamamiyle nefret etmeğe başladı.

Fakat şurası da doğrudur ki, o, 1914 Temmuzunda harbi istemiyordu. Ve eğer, Rasputin, sarayda bulunup ta ona zahir olsaydı, ihtimal ki, Çariçe, harbin önünü alabilirdi. Çünkü, İmparatorun seferberlik ilânına dair olan iradesine tekaddüm eden meş'um günlerde, Rasputin, harp taraftarı fikirlerle şiddetle mücadele ediyordu. Duma âzasından olan dostum Suhanof (ki Rasputinin doğduğu eyaletin, Tobolsk eyaletinin mümessili idi), bir telgrafta, Rasputinin "harp ilân etme, Nikolaskayı (Gran-Dük Nikola) azlet!,, diye Çara emir verdiğini gözleri ile gördüğünü söyledi, ve bilâhare, bu telgrafın bir suretini de bana gösterdi. Bu telgraf, Gran - Dük Nikola ile Hariciye Nazırı Sazonofun, Çardan umumî seferberlik iradesini kurtarmağa çalıştıkları zamana tesadüf ediyordu. Rasputinin bu âmirane telgrafının alt tarafında da şu Kâhinane ibare vardı: "Harp ilân edersek... zararı bizzat sana ve Çariçe dokunacaktır.,,

Sonraları, Çar ailesinin katli hakkında yapılan tahkikatta, Rasputinin kızı Matriyona aynı şekilde ifade verdi:

"Babam, Almanya ile bir harp yapılmasının tamamiyle aleyhinde idi. Harp patladığı zaman Tiyumende yaraları yüzünden yatakta idi. (Onu Guzova isminde bir kadın vurmuştu). Haşmetmeap, bir çok telgraflarla onun fikrini istimzaç etmişti. Babam, elinden geldiği kadar dayanmasını ve harp ilân etmemesini, cevaben, bildirdi. Ben, o sıralarda yanında idim: Çarın telgraflarını da, babamın verdiği cevabı da gözümle gördüm. Babam, o kadar müteessir oldu ki, yarası yeniden kanamağa başladı.,,

Rasputini tarassuta memur olan zabitin ifadesi, bize, bir adım daha arttırıyor:

"1916 senesi ortalarına doğru, Rasputinin şu sözlerini kendi kulağımla işittim: (Bu pis kadın beni bıçaklamasaydı, hiç bir zaman harp olmıyacaktı; çünkü ona müsaade etmiyecektim.,, O,herkesin önünde (artık bu kadar kan dökülmesi yeter.. Harbi bitirmenin zamanı geldi. Almanlar tehlikeli olmaktan çıktılar. Artık zayıfladılar.) diyordu. Onun fikrine göre Almanya ile müsaleha akdetmemiz lâzımdı.,,

Müsaleha akti fikri, Rasputinin iptidaî halde bulunan zihnine, birden bire, girmemişti. Muhasematın bidayetinde onun kanaati şöyle görünüyordu: "Dövüşeceksek, iyi dövüşelim; zafer bizim olacaktır.,, Bazı kimseler, bu fikirleri, Rasputinin bir manevrası... hakiki fikrini gizlemek için başvurduğu bir çare.. Çariçeyi, bilâhare, Berlinin istediği yolda, daha kolaylıkla, yürütebilmesine imkân verecek bir kurnazlık addediyorlardı. Ben, bunda, daha sade bir izah yolu buluyorum: Müsaleha fikri.. harbin meydana getirdiği, her gün daha fazla artan, müşkülâtın neticesidir.

[Arkası var]

Kuin Meri transatlântik vapuru Normandinin rekorunu kıramadı

Kuin Meri gemisi hareket ederken

Londra, 1 (Tan) — "Kuin Meri" vapuru bu sabah Nevyorka varmıştır. Bu muazzam vapur Fransızların " Normandi " gemisi tarafından yapılmış olan rekoru kıramamıştır.

" Normandi " nin dört gün, üç saat ve ondört dakikada kat etmiş olduğu mesafeyi, " Kuin Meri " dört gün, dokuz saat ve kırkaltı dakikada katetmiştir.

Kuin Merinin seyahatine dair gelen tafsilât

Nevyork, 1. (A.A.)— "Kuin Meri,, transatlantığı, Nevyork saatile saat 8,50 geçe Ambrose Fener gemisi hizasına gelmiştir. Bishopsrock'dan Ambrose'ye kadar olan mesafeyi "Kuin Meri ", "Normandie,, den 29 dakika daha fazla müddette katetmiştir. "Kuin Meri" saat 10 u 9 dakika geçe karantina iskelesine yanaşmıştır.

Transatlantikde, biri gizli olarak binmiş olmak üzere 1806 yolcu vardı. "Kuin Meri,, seyahati esnasında sis ve muhalif rüzgârlardan ziyadesiyle müteessir olmuş ve bu suretle iki yüz mil kaybetmiştir. Bahriye mehafili, "Kuin Meri " nin istediği zaman "Normandie" den mavi şeridi alacağına kani bulunmaktadır.

Kuin Meri bu suretle saatte 33 mil bir sürat fazlalığı gösterebilmiştir. Maamafih tam suratle giderken geminin ihtizazı o derece süratli bir hal almıştır ki, kıç güğerteden birçok takometre'ler kopmuş ve bazı vidalar sökülmüştür.

Çelikpalas kaplıcaları törenle açıldı

Bursa, 1 (Tan) — Çelikpalas adını alan asrî kaplıca, bugün saat 17 de törenle açılmıştır. Merasimde ilbay, şarbay, Parti Başkanı ve Ulus gazetesi başmuharriri Falih Rıfkı Atayla ve daha birçok güzide davetliler hazır bulunmuşlardır. Mükemmel ve modern bir şekilde döşetilen hamam ve otel kısımları gösterilmiştir. Müteakiben Atatürkün yüksek işaretlerile açılan müessesenin Bursaya bir kat daha şeref vereceğinden bahseden söylevler söylenmiş, Ankara Palas orkestrası tarafından çalınan havalar dinlenmiştir.

Yeni inhisar kadrosu

İnhisarlar idaresinin yeni sene kadrosu dünden itibaren tatbik olunmağa başlamıştır. Geçen Nisan başında sin tahdidi dolayısile tekaüt edilenlerden boşalan yerlere, kurs gören ve imtihanda muvaffak olan memurlar tayin olunmuştur. Son yapılan namzet imtihanında kazanan 45 kişiye de mülhakatta vazife verilmiştir. İdare, kurs görmemiş olan memurlar için bir haftaya kadar yeniden kurs açacaktır.

Kral Korfoya gidiyor

Atina, 1 (Tan) — Kral bu ayın içinde Korfo adasına giderek bir ay oradaki sarayda ikamet edecektir.

NOTLAR

Binalar, daireler

Bir binayı yapmak güç bir şeydir. Fakat ona bakmak daha az güç değildir. Yıkılan, harap olan millî, tarihi binalarımızdan çoğu bakımsızlıktan mahvolmaktadır.

Resmî dairelerden birçoğu, İstanbulda, kira ile tutulmuş yerlerdir. Bu demektir ki, mesele para meselesi değildir. Bir organizasyon meselesidir.

Meselâ, herhangi bir inşaat şirketi ortaya çıksa da, resmi daireler yapmak işini üzerine alsa, öyle zannediyorum ki, bugün verilen kira ücretleri ile, beş on senede ödenmek üzere birçok binalar yapılabilir. Fakat böyle bir düşünce tahakkuk ederse, bakım işinin de tanzim edilmesi şarttır.

Bana bu satırları yazdıran şey, geçenlerde, bir dostumun evlenme merasimine gittiğim zaman evlenme dairesinde gördüğüm manzara ile seyahatten gelen bir dostumu beklemek üzere uğradığım polis komiserliği dairesi oldu.

Evlenme dairesi, Eminönü evlenme dairesiydi. İsminin "Eminönü" olmasına rağmen, eski Babıâlinin hariciye binası kısmının, alt katında olan bu yer, itiraf edeyim ki, hiç de insanı evlenmeğe teşvik edici değildi. İki hayatın birleşeceği yolun kapısı demek olan bu daireyle, şehre gelen yolların kapısı demek olan o karakol binası insanı evlenmekten ve seyahat etmekten korkutacak birer manzara gösteriyorlardı.

Hükûmet ve şehir otoritelerine, onların mümessillerine ve bu otoritelere müracaat edeceklere karşı daha fazla hürmete mecburuz. Çünkü bugün için "nerede oturduğunu söyle, kim olduğunu söyliyeyim" diyebiliriz.

Fikret ADİL

Bulgar kabinesinde yapılacak tadilât

Sofya - (A.A.) — Bu hafta içinde kabinede tadilât yapılması beklenilmektedir. Ancak bu tadilâtın ne şekilde olacağı bilinmemektedir. Bununla beraber siyasi mahafil, dört veya beş nazırın yerine ikinci plânda şahsiyetler getirilerek bu suretle normal siyaset rejimine doğru yeni bir adım atılacağını beyan etmektedirler.

Yugoslav Kralının Bükreş seyahati

Bükreş, 1. (A.A.) — Dimineata gazetesi, yazıyor : Yugoslavya Prensi Paul'un 6 - 8 haziranda Bükreş'i ziyareti Küçük Itilâfa dahil olan devletler arasındaki tesanüdün bir tezahürü olacak ve diplomasi sahasında yapılan ve bu organizmi sarsmağı istihdaf eden bazı manevralara karşı doğrudan doğruya verilmiş bir cevap teşkil edecektir. Bu manevralar meselâ albay Beck'in Belgrad seyahati gibi şeylerdir. Beck'in, bazı haberlere göre, merkezî Avrupayı hudutların masuniyeti için tehlikeli olacak bir şekilde tensik etmek projesine Yugoslavyayı imale etmeğe çalışmış olduğu söylenmektedir.

Hindistanda müslüman olan putperestler

Londra, 1. (Tan) — Dün Hindistanın Bombay şehrinde muazzam bir miting yapılmış ve putperestliği terkederek islamiyeti kabul etmeğe karar verilmiştir.

Mahatma Gandinin oğlu Iraham ilk defa olarak ihtida etmiş ve Abdülhak ismini almıştır.

İngilterenin Mısır komiseri Londraya geliyor

Londra, 1. (Tan) — Ingilterenin Mısır yüksek komiseri, bugün, Mısırdaki İngiliz hava kuvvetleri kumandanı Sir Robert'te beraberinde olduğu halde, Kahireden Londraya hareket etmiştir.

Macaristandan alınan damızlık koçlar geldi

Ziraat Vekâleti hesabına Macaristandan mübayaa edilen 40 damızlık koç şehrimize gelmiştir. Merinos cinsinden olan bu koçlar hafta içinde Karacabey harasına gönderilecektir. Merinos boğaları münhasıran Karacabey harasında alakonacaktır. Koçları mübayaa eden heyet, tetkikat maksadiyle Bern'de bulunmaktadır. Yakında şehrimize dönecektir.

Mussolini anlatıyor

Biz sulh için elimizden gelen herşeyi yapacağız

BAŞI 1 INCIDE

iktıza eder.

— Habeşistanın İtalyan hâkimiyeti altına girmesi üzerine yeni Roma Imparatorluğunun ikmal edilmiş olduğu söylenilebilir mi?

— Zecri tedbirlere nihayet verilmesiyle Italya memnun memleketler zümresine dahil olmuş olacak.

— Akdenizin küçük devletleri, İtalyan emperyalizminin onlar için bir tehlike olduğu endişesi içindedirler. Bu korkunun aslı var mı?

— Bu devletlerin korkmalarına hiçbir sebep yoktur, hiçbir sebep! İtalyanın Türkiye ve Yunanistan ile dostluk muahedeleri vardır. İtalya bu muahedelere riayete azmetmiştir.

Akdeniz sulh siyaseti

— Italyanın Arnavutluktaki hakimiyetinin Yunanistan ve Yugoslavyada doğurduğu sinirlilikten mütevellit endişelere ne dersiniz?

— Italyanın Arnavutluk siyaseti gayet vazıh ve dürüsttür. Romanın yegâne gayesi senelerce bizle dost geçinen bu küçük memleketin istiklâline hürmet ve onu muhafazadır.

— Akdeniz havzasında itimat ne gibi bir surette iade edilebilir? Istatükonun muhafazası ve denizlerde sefer hürriyetini temin etmek için aktedilecek en iyi arsulusal vasıta nedir? Italya yalnız büyük devletlerin dahil bulunduğu bir paktı mı, yoksa küçük büyük, bütün Akdeniz devletlerini ihtiva eden bir paktı mı tercih eder? Italya deniz kuvvetlerinin tahdit edilmesi lüzumunu tanır mı? Bir anlaşma yapılması için, önayak olmasını ister mi?

— Şimdiki şartlar tahtında ve zecri tedbirler devam ettiği müddetçe Italya Akdeniz anlaşması yapılması hususunda önayak olmıyacaktır. Zecri tedbirler nihayete erince bu meseleleri bir anlaşmaya erişmek ve sulhün temini için teşriki mesai etmek arzusu ile inceliyeceğiz.

Duçenin Teminatı: Kin beslemek yok

— Son on iki ay zarfında oynadıkları rolden dolayı onlara karşı hiçbir kin beslemiyeceğine dair Akdeniz devletlerine Italya teminat verebilir mi?

— Biz kin besliyen bir millet değiliz ve ben kendim gayemize karşı o kadar hasımkâr ve adaletsiz olmuş gazetenize bir mülâkat bahşederek kindar olmadığımızı ispat ediyorum. Umit ederim ki bu mülâkat Daily Telegraph için yeni bir siyasetin mebdei olsun!

— Yeni Italyan Imparatorluğunun organize edilmesinde baş rolü oynıyan fikir nedir? Ingilterenin Hindistanda tatbik etmiş olduğu politikanın esasları takip edileceğini söylemek doğru olur mu? Bu takdirde Dominyonların temsil edebildiği gibi doğu Afrikada Cenevrede doğrudan doğruya temsil edilecek mi?

— Yeni Imparatorluğun kanunu esasisini hazırlamaktayız. Büyük Britanyanın tecrübelerinden, açıkça söyliyelim, istifade edeceğiz.

Adisababa Merkez olarak kalacak

— Büyük bir siyah ordunun organize edilmesi için bir plân mevcut mu?

— Italyada ihtiyat 37 kurayı seferber edebiliriz ki bu 8,000,000 luk bir ordu demektir. Ne Afrika, ne de Avrupada siyah bir orduya ihtiyacımız vardır.

— Yeni Imparatorluğun hudutları dahilinde diğer milletler ticaret yapmağa müsaade edilecekler mi? Ve ne gibi şartlar tahtında?

— Imparatorluğumuzun diğer milletlerle olan ticari münasebatını incelemekteyiz. Bunun için mutedil ve müsait bir hal çaresi bulacağız.

— Adisababa merkez olarak kalacak mı? Yoksa Eritreye daha kakın bir yere nakledilecek mi?

— Adisababa merkez kalacaktır.

— Imparatorluğu ile civar memleketler arasındaki münasebeti yoluna koymak için Fransa ve Ingiltere ile Italya arasında görüşülmelere başlaması arzu edilir mi ?

— Yeni ve değişmesi kabil olmıyan durumda Italya ile Fransa ve Ingilterenin ekonomik menfaatlerini hem ahenk kılmak için görüşmelere başlanması iyi bir şey olacaktır. Fer hangi başka bir mesele daha münakaşa edilebilecek ve üç hükûmetin dostane münasebetinin teminine yol açılmış olacaktır.

Tsana gölü ve İngiliz menafiine riayet

—Tsana gölünün sularından istifade meselesi Afrikadaki Italyan otoriteleri ile Ingiliz ve Mısır hükûmetleri arasında bir müzakereye mevzu olmalı mıdır?

— Tsana gölünün suları meselesinde İngiliz menafiine sıkı sıkıya riayet edilecektir. Bunu müteaddit defalar tekrar ettim. Bir anlaşma mükemmelen kolay ve basit olmalıdır.

— Afrikada bir silâhlanma yarışına karşı gelmek mümkün müdür?

— Bir silâhlanma yarışı olmasına hiçbir sebep görmüyorum.

Avusturyanın istiklâli

— Libyadaki büyük garnizon kuvvetleri şimdi ne olacak?

— Libyadaki garnizon zannedildiği kadar mühim değildir. Akdenizdeki gerginlik izale edilmeden geri çekilmiyecektir. Ingiliz gemileri geri çekilir çekilmez bütün bu kuvvet Italyaya getirilecektir.

— Fikrinizce bir Italyan - İngiliz yakınlaşması arzuya şayan mıdır?

Bu yakınlaşmayı temin için İngiltere ne gibi teşebbüsler yapmalıdır? Şarki Afrikadaki Italyan mümessillerinin Ingiliz otoriteleri ile dostane bir teşriki mesai temin etmek için direktif almış oldukları söylenilebilir mi?

— Ingiliz - Italyan anlaşması sade şayanı arzu değil, ayni zamanda elzemdir. Ben şahsımca böyle bir neticeye erişmek için elimden geleni esirgemiyeceğim. Şarki Afrikada Italyan Ingiliz otoriteleri arasında münasebat daima dürüst olmuştur.

— Avusturyanın istiklâli meselesi Italyan siyasetinin değişmesi kabil olmıyan prensiplerinden biri olması elân bir hakikat mıdır? Şayet harekete geçmek mecburiyeti doğarsa Italya Ingiltere ve Fransaya danışacak mı, yoksa kendi başına harekete mi geçecek?

— Avusturyaya karşı İtalya siyaseti malûmdur ve Roma protokolu da bunu takviye etmektedir.

Uluslar Kurumu ve İtalya

— Zecrî tedbirlerin devamı İtalyanın kurumdan çekilmesine müncer olacak mı?

— Zecri tedbirler devam ederse bu mesele ile daha kesin olarak karşılaşacağız.

— Zecrî tedbirlerin kalkması İtalyayı Avrupa siyasetine avdet ettirecek midir?

— Tedbirlerin nihayete ermesi durumun gerginliğini izale edecek ve Avrupada istikrar ve İtalyan teşriki mesaisi için bir yol açmış olacaktır.

Duçe şu sözlerle mülâkata nihayet verdi:

— Sizden İtalyanın sulh istediğini ve bu gayeyi temin için elinden her geleni yapacağını tekrarlamanızı rica edeceğim. Avrupada harp Avrupanın felâketi olacaktır.

Liman idaresi devri gecikecek

İstanbul Liman işleri umum müdürlüğünün Maliye Vekâletinden İktısat Vekâletine devri hususundaki kanun lâyihası henüz Kamutaydan çıkmadığı için idare bir müddet daha Maliye Vekâletine bağlı olarak idare edilecektir. Bununla beraber, idarenin İktısat Vekâletine geçmesini müteakıp yapılması düşünülen yenilikler için icap eden hazırlıklara devam olunmaktadır. Bu hazırlıklara esas olmak üzere, bu sabah liman ve gümrük idarelerinin şefleri, gümrük umum müdürü Mahmut Nedimin de iştirakile bir toplantı yapacaklardır. Toplantıda gümrük ambarlarının liman idaresine devri hazırlıkları üstünde son kararlar alınacaktır.

Umum müdür Mahmut Nedim, dün kendisile görüşen bir muharririmize bu hususta şunları söylemiştir:

"— Yeni çıkması beklenen kanun mucibince gümrük ambarları limana devredilecektir. Liman idaresi ambarlardan başka büro olarak kullandığımız dairelerin de terkini istiyor ve bilmukabele Çinili Rıhtım hanımda yer gösteriyor. Bu teklif bizim için de rahat karşılanacak mahiyettedir. Fakat henüz kat'î kararımızın vermiş değiliz ve bu iş üzerinde etüt yapmaktayız.,,

Umum müdür, yarın akşam Ankaraya gidecektir.

Fransanın iç siyasası

Yeni Fransız kabinesinin Karşılaşacağı müşküller

Daily Herald'ın Paris muhabiri vaziyeti izah ediyor:

Başvekil olacak olan sosyalist lideri Léon Blum kabine teşkiline çalışırken Fransız bankası onun aleyhine ve büyük maliyeci ve sermayedarların lehine propaganda yapmaktadırlar.

Sosyalistlerin finans bakanı olacak olan M. Vincent Auriol birkaç gün evvel acele ile Parise dönüp, frangın tedrici düşmesi ve borsada gittikçe yayılan paniği tetkik etmek mecburiyetinde kaldı. Frangın düşmesi ve panik sosyalistlerin düşmanları tarafından yaratılıp bir ihtar mahiyetinde telâkki edilmek iktiza eder.

Fakat Vincent Auriol sade muhafazakâr gazetelerde tehditte bulunmayıp ayni zamanda müttefikleri komünistlerin de tehditte bulunduklarını gördü.

Söylendiğine göre yeni kabine boş bir hazine ve birçok ağır taahhütler ile işe başlıyacak, fakat bu şartlar tahtında dahi frangı düşürmeğe şitap etmemesi ve sermayedarlardan istikraz beklenmemesi istenmektedir.

Yeni kabineye bu direktifi verenler şu nasihatte bulunuyorlar. Orta hallilerin birikmiş paraları istikraz edilmeli ve memleket ekonomisinin tekerleği bu istikraz edilen sermaye ile harekete getirilmeli. Yani Léon Blum aleyhtarları kabinenin bu hattı hareketi kabul etmediği tatdirde panik baş göstereceğine işaret ediyorlar.

Vaziyet şu merkezdedir: İşsizlik artıyor. Dış ticaret azalıyor, vergi geliri düşüyor, ve bankalar aldıklarından daha fazla para veriyorlar. Bir nevi enflâsyon da baş göstermiş bulunuyor. Hazine Fransız bankasından 146 milyon İngiliz lirası gibi büyük bir meblâğı borç almak mecburiyetinde kalmıştır.

Hazinenin bankadan istikraz edebileceği yekûnun kanuni hududu aşılmıştır.

200 milyon İngiliz lirası lâzım

Demiryollarının açığını kapamak, ve âmme inşaatı masraflarını karşılamak için yeni hükûmet 200 milyon İngiliz lirasına ihtiyaç gösterecektir.

Teşkilâtının değiştirilmesi ve belki de devlet kontrolu altına alınması tehdidi karşısında Fransız bankası metelik sarfetmek istemiyecektir.

Binaenaleyh devlete ancak iki yol açık görünüyor:

a) Frangı düşürmek,

b) Küçük sermaye sahiplerinden istikrazda bulunmak.

Alelekser Fransız bankasının fikirlerini aksettiren finans yazıcıları ikinci şıkkın kabul edilmesini istiyorlar.

Bu arzunun nazara alınması elzemdir. Çünkü aksi takdirde bir sun'i panik yaratılıp sosyalist hükûmeti derhal devriltilir. Nitekim de bundan on bir sene evvel müttehit sol cenah hükûmeti mevkii iktidardan böyle tedirgin edilmişti.

Yeni hükûmetin halline tavassut etmesi beklenilen en âcil meseleler şunlardır:

Arsıulusal kollektif teşkilâtın silâhsızlanma esasına dayanılarak ıslahı.

Laval tarafından konulan ve gayesi iktısat etmek olan tensikatın kaldırılması,

Fransız bankasının ıslahı,

Mesai saatini haftada 48 saate indiren kanunların ihdası,

Devlet memurini arasında anti - demokratların (demokrasi aleyhtarlarını) mevkilerinden uzaklaştırılması,

Ordudaki cümhuriyetçi elemanların kuvvetlendirilmesi,

Silâh endüstrisinin millileştirilmesi.

Yeni kabinenin eşhası

Yeni kabinenin aşağıdaki zevattan terekküp edeceği zannedilmektedir:

Başbakan: Léon Blum sosyalist

Finans bakanı: Vincent Auriol sosyalist

İç Bakanı: Selengro sosyalist

Ziraat Bakanı: Georges Monnet sosyalist

Harp Bakanı: Daladier radikal

Hava Bakanı: Pierre Cot radikal

Deniz Bakanlığının da Albert Sarraut'ya verilmesi düşünülmekle beraber Sarraut'nun bu mevkii kabul edip etmiyeceği bilinmemektedir.

Leon Blum diğer sosyalistlerle beraber bir toplantıdan çıkıyor

Fakat doldurulması en güç olan mevki de dış bakanlığıdır. Herriot'nun kat'i reddi Léon Blum'u müşkül bir vaziyete düşürmüştür. Bu hususta dört isim dolaşmaktadır. Flandin, Georges Bonnet(şimdiki ticaret nazırı, radikal), Chautemps (sabık radikal başbakanı), Ivon Delbos (radikal, hali hazırda adliye nazırı). Ayni zamanda François de Pesso'nun ismine de sık sık tesadüf edilmektedir. Bu zat üç sene evvel dış bakanlık müşaviri idi.

En kolay hal çaresi Paul Boncour'u intihap etmek olduğu kabul edilmekle beraber sosyalistler ve hattâ Radikaller bile buhranlı anlarda onun pek müteredditolup çabuk karar veremediğini tasdik ediyorlar. Velhasıl dış bakanlığı el'an boş bulunmaktadır.

Poliste

Bir amele kolunu makineye kaptırdı

Ayvansarayda Yahya Kâmilin makarna fabrikasında çalışan ameleden İbrahim kolunu kazaen makineye kaptırarak yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Kunduracı bıçağı ile yaralamış

İstiklâl caddesinde kunduracılık yapan Vahram ile arkadaşı İsae bir alacak yüzünden kavgaya tutuşmuşlardır. Vahram kunduracı bıçağiyle arkadaşını kasığından ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu yaklanmıştır.

Bir motosiklet kazası

Abidei hüriyet caddesinde motosikletle geçen İsmail, yolda Ahmet adında birine çarparak başından yaralamış ve dişlerinin kırılmasına sebebiyet vermiştir. Çarpışma esnasın da motör kullanan İsmail de sol kaşından yaralandığından her iki yara lı da hastaneye kaldırılmıştır.

İcra dairesi veznedarı ansızın öldü

İstanbul Adliye dairesi icra veznedarı Recai, dün vazife başında ansızın fenalaşarak bir kalp buhranına tutulmuş, ve Gülhane hastanesine kaldırılmışsa da yarı yolda ölmüştür. Recai, dün senebaşı olmak münasebetile, kasa mevcudunu teşkil eden mühim mikdarda parayı, saymış ve hesabını tamam olarak verdikten biraz sonra:

— Aman bana bir fenalık geliyor! dilim tutuluyor.. diyerek, olduğu yere yıkılmıştır.

Adliye tabibi Enver, hastanın başına koşmuş, ilk müdavatını yapmış, fakat veznedarı kurtarmak kabil olamamıştır. İcra veznedarı Recai, dürüst, namuslu, çalışkan bir memur olarak tanınmıştır. Son seneler de, tansiyonu 28 dereceye kadar yükselmiş, doktorlar, tansiyonu bu kadar yüksek bir adamın yaşamasını bir mucize addettiklerini birçok defa yüzüne karşı söylemişlerdir. Recainin ansızın ölümü Adliyedeki arkadaşları arasında teessür uyandırmıştır.

Kâğıt paralar

Kâğıt paralarımızı yenilemek için, Thomas Delarne ve Waterloo şirketleri tarafından yapılan müracatalardan sonra Bradbury - Wilk şirketinin salâhiyettar mümessili Gibs de kendi şirketinin tekliflerini bildirmek üzere şehrimize gelmiş ve dün akşam Ankaraya gitmiştir. Gibs, evvelki gün darphaneyi gezerek tetkiklerde bulunmustur.

Maarifte

Ortaokul muallimliği için yapılacak imtihan

Orta mektep muallimliği için açılacak imtihanlara 1200 ilk mektep muallimi dahil olacaktır. Bu imtihanlara 15 Haziranda Üniversite konferans salonunda başlanacaktır. İmtihan sualleri dün Maarif Vekâletinden gelmiştir. Dün tanzim edilen programa göre 15 Haziranda türkçe, 16 da tarih, coğrafya, 17 de riyaziye, 18 de fen ve biyoloji derslerinden imtihan yapılacaktır.

* Hariçten lise bitirme imtihanına gireceklerin evvelce muvaffak oldukları derslerden tekrar imtihana tâbi tutulmayıp yalnız kazanamadıkları derslerden tekrar imtihan edilmeleri hakkındaki emir dün Maarif Vekâletinden Maarif müdürlüklerine gelmiştir.

* İlk mekteplerin beşinci sınıflarında dünden itibaren umumî imtihanlara başlanılmıştır.

* Maarif müdürü Tevfik dün kira ile tutulmuş mektep binalarından mühim bir kısmını gezmiş, bunlardan bu yıl konturatları tecdit edilecekler ile edilmiyecekleri ayırmıştır.

Adlivede

Sekizinci ihtısas mahkemesinin lâğvı

Lâğvedilen 8 inci ihtisas mahkemesi, elindeki 30 kadar dava dosyasını 9 uncu ihtisas mahkemesine devretmiştir. Mahkemenin hâkim ve müddeiumumisi ile diğer memurları henüz başka bir mıntakaya tayin edilmemişlerdir.

* Yenipostahane karşısında arzuhalcilik yapan Talâta ait yazı makinesini çalan Memduh, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde üç ay hapse, 80 liralık makineyi sekiz liraya satın almak isteyen Abdullah da on iki lira para cezasına mahkûm olmuşlardır.

* Eminönünde Mehmet Rifatın yankesicilik suretile parasını çalmağa teşebbüs eden Abdüllah, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

* Meşhur sabıkalılardan Piç Mehmet, dün Beyazıtta şüpheli bir vaziyette dolaşırken yakalanarak Adliyeye verilmiştir.

* Osman isminde biri Küçükpazarda Karabetin cebinden parasını çalarken, yakalanmıştır.

* Manitacı Sari İhsan, Niyazi isminde birinin zarfçılık suretile parasını dolandırmış, fakat yapılan şikâyet üzerine çok geçmeden yakalanarak Üçüncü İstintak Hâkimliğine verilmiştir.

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Gelincik çiçeği

Bizim şimdiki güzel İzmirimize yakın Fuçada, eski zamanlarda, güzelliğile meşhur Bayan Aspazi'nin, Milattan önceki 421 yılının yaz mevsimi içinde gördüğü rüyayı, şüphesiz, duymuşsunuzdur: Bu güzel Bayan çenesinde çıkan bir urun güzelliğini bozmasından pek ziyade kederli iken o yaz gecesinde bir güvercin rüyasına girer:

— Tarlaların arasından solmuş gelincik çiçekleri topla, der, onları bir havan içerisinde ez, sonra urun üzerine koy!

Güzel Bayan güvercinin söylediğini yapar ve urdan kurtulduktan sonra o kadar güzelleşir ki,yine oralara yakın Sart şehrinde oturan Sidya Kralı ve altın babası meşhur Kayrus ona âşık olur.Rüyasına giren güvercin güzeller güzeli Venüs olduğun dan Aspazi altın babasının eşi olunca altından bir Venüs heykeli yaptırır.

Rivayete göre, gelincik yalnız çenede çıkan urları eritmekle kalmaz. Onunla bir merhem yapılarak dudaklara ve yanaklara sürülürse onun vereceği güzelliği bu zamanlarda yapılan hiç bir ruj veremez. Fakat ne kadar yazık ki, bu merhemin terkibini Aspazi öldükten sonra ve o vakittenberi hiç kimse bulamamıştır. Siz uğraşır ve bulabilirseniz hem bütün dünyadaki kadınların minnetini kazanmış hem de milyarder olursunuz.

Eski zamanlarda bu kadar büyük bir şöhreti olan gelincik çiçeğine, yeni zamanlarda Amerikalı bir bayan tekrar ve büyük bir şöhret vermiştir. Bu Amerikalı bayan Umumi Harp içinde Fransız topraklarında cenkleşen hemşerilerini görmeğe geldiği vakit yanında birçok Amerikalı gelincik tohumu getirir ve onları Fransız topraklarına eker. Tohumlar çiçek verince Amerikalı askerlerden herbiri o çiçeklerden kopararak saklarlar ve memleketlerine dönerken götürürler. O vakittenberi Amerika askerleri arasında gelincik kahramanlık alâmeti olur. Şimdi Amerikalı askerler her yıl gelincik mevsiminde bir gün toplanarak şenlik yaparlar ve o gün yakalarına mutlaka bir gelincik çiçeği takarlarmış.

Bir taraftan güzellik, bir taraftan da kahramanlık alâmeti olan gelincik, hekimlikte de faydalı nebatlardan biridir. Boğmaca öksürüğünü hafifletir diye şöhreti vardır. Bir litre suyun içerisine beş, on gram gelincik çiçeği konularak kaynatılır, içilirse insanı terletir, öksürüğü yumuşatır, nezleye iyi gelir, göğüs nezlesini bile azaltır ve en sonunda insana güzel bir uyku verir. Bundan dolayı, bazıları çabuk ve bol yetişen gelincik çiçeğinden morfin çıkararak zengin olmak hevesine düşmüşlerse de ümitleri boşa çıkmıştır.

Gelinciğin şurubunda da ayni hassalar vardır. Fakat o hassaların hepsinin üstünde, limonataya gelincik şurubu karıştırılarak içilince, susuzluğu bastırmak hassası vardır ki, bu hassanın verdiği keyfe de doyum olmaz.

Lokman HEKİM

Pazar günü çıkan yazı ile pazartesi çıkan yazının yanlışlıkla günlerini değiştirdiklerini okuyucularım kendi kendilerine anlamışlardır. Özür dilerim. L. H.

Eneme faaliyeti

İstanbul vilâyeti ile Trakya ve Anadolu mıntakaları Jeotekni baytarlarından Nuri ve Hüsnü Vilâyet dahilindeki hayvanlar üzerinde yaptıkları eneme ameliyelerini ikmal ederek İstanbula dönmüşlerdir. Netice bir raporla Vilâyete bildirilmiştir. Yalova mıntakasında 45 at, 224 boğa ve dana, Beykoz mıntakasında 22 at, 82 dana ve boğa, 31 manda boğası, Kartal mıntakasında 30 at, 50 dana ve boğa, Bakırköy ve Çatalca mıntakalarında ise 442 boğa, 235 at, 12 manda damızlığa elverişli görülmediğinden burulmuşlardır.

Ambar harici muameleler

Gümrük idaresi, ambar harici muamelelerde çalışan muayene memurlarının hepsini bir büroda toplayarak daha muntazam şekilde iş görebilmelerini temin etmek için Eminönündeki Limoncu hanında bir daire kiralamıştır. Memurlar, dünden itibaren yeni dairelerinde çalışmağa başlamışlardır.. Bundan böyle Galata ithalât gümrüğü ambar harici muamelelerle meşgul olmıyacak ve bu işlere İstanbul ithalât gümrüğü bakacaktır.

MEMLEKET MEKTUPLARI

Eski Bilecikle bugünkü Bilecik arasındaki farklar

"Eğer talii olsaydı, Bileciği bugün şu karşıki yeşilliğe gömülmüş şirin bir şehir olarak bulacaktınız"

Birecikten bir görünüş

"— Ah bayım, eğer talii olsaydı, Bileciği, karşıki yeşilliğin içine gömülmüş şirin bir şehir olarak bulacaktınız. Şırıltısını duyduğunuz Karasu, bir kanalla şehir içinden geçecek, memleketimizi Istanbulun eski sayfielerinden Göksuya veya Kâğıthaneye benzetecektiniz..,,

Saçını bir numara ile traş etmiş iri boylu istasyon büfecisi, önünden geçen gece trenlerine hazırlık olmak üzere hem önündeki tencerede sütü karıştırıyor, hem de dert yanıyor:

"— Köylü, Başköy, Beydemir, Yeniköy, Aşağıköy, Ayaslık ve nihayet Bileciği de düşman yakıp yıktıktan sonra, bu yerlerde taş üstünde taş kalmamıştı.,,

Ceketinin kollarını şöyle bir sıvadı, masadaki bardaklardan iki tanesini yanına çekerek, dumanı üstündeki sütten birer kepçe koydu:

"— Allah aşkına şu sütten beraber siftah edelim, derdim kabardı. İşte yalnız üzerinde isimleri kalan bu toprak yığınları. büyük zaferden sonra tekrar yapılmağa başlanacakken, ilk mutasarrıf, şehri istasyonun civarına dağıtmak ve bu sayede civardaki köylü nahiyesi ile Aşağı köyü de içine almak istemiş.. Fakat, bu arzsunu nedense yerine getirememiş ve Bilecik biraz evvel otomobillerle çıktığımız dağların arasında yeniden kurulmuştur.,,

Süt yarılanmıştı, muhatabım birden elindeki kepçeyi bıraktı ve başını arkaya çevirerek büfeden birine seslendi:

"— Bayım, bugünleri hatırladıkça hırsımdan yerimde duramıyorum, bu işi bozanlar da şimdi pişman oldular ama, iş işten geçti. İstasyondan bu tepeye bir gaz tenekesi kum bile altı kuruşa çıkıyor, bu şekilde ev yaptıracak babayiğit nerede? Yapılan binalar da birkaç yüz içinde çömeldi, kaldı. Hattâ vilâyet konağı ve mektebin inşası için az mı masraf edildi..,,

"— Eskiden Bilecik yukarda değil miydi?.,,

"— Evet, yukardaydı, fakat o zaman sekiz on binden fazla haneden başka birkaç fabrikanın bacaları tüterdi. Şimdi bunların harabesinden başka bir şey yok. Şehre getirilen muhacirler, kendilerine yukarda parasız ev verildiği halde, yavaş yavaş şu istasyonun civarına sıralanıyorlar. Bakın şimdi yüzden fazla dam görülüyor, pek yakında burası yukarıyı geçecek ve orası gittikçe rağbetten düşecektir. Tarlaları bile bu civarda olan köylünün yağmur, çamur, her gün sabah akşam, bu allahın tepesine çıkıp inmesindeki zahmeti bir kere düşünün..,,

Büfecinin söylediği doğruymuş. Bileciği ben de istasyonda zannederek indim. Fakat, otomobille kıvrıla kıvrıla koca bir dağı tırmandım. Nihayet birçok cami ve kilise iskeletleri sırasında kurulmuş birkaç buzhane arasında yalnız hükûmet ve mektebin güzel binaları kendini gösterebiliyordu. Bu pek seyrek vilâvet merkezimizin bir tarafından diğer köşesine gitmek için bile epeyce yokuş teptikten sonra, biraz evvel aşağıda dinlediğim hikâyenin hakikatine inandım.

*

Birecik de inadına su kenarında yapılmış. Eski coğrafya kitaplarında gördüğüm o meşhur Frat bütün dehşetiyle önümde akıp gidiyor.. Otomobilimiz Nizipten sonra mor halı gibi yere serilen çayır çiçeklerine gömülü zeytin ormanlarından geçerek düz bir vadiye dayandı.. Şimdi tam Bireciğin karşısında bulunuyoruz. Yalnız aramızdan koca bir su akıyor ve bu suyun üstünde işliyen mavnalar, iri küreklerini oynatarak bir taraftabirikenleri diğer tarafa taşıdıkları halde bir türlü yetişemiyorlar.. Fratın bir tarafından diğer kıyısına geçecek otomobiller sıralanmışlar ve biz bunlar arasında ancak dördüncü bulunuyoruz.

Şehrin birdenbire sivrilen kayalıkları içine dağılmış evler, uzaktan çok güzel bir manzara teşkil ediyor ve hele tam nehre yapışık otel diye takdim edilen bina, gece için bütün iştihamı kabartıyor... Fakat bu iştiha, meğer otelin iskeletindeymiş, içersine girdiğimiz zaman büyük bir inkisara uğradık. Tahta kerevetler üzerine dizilen yataklar ancak romatizmalılara yarıyacağı gibi, kubbe kadar yüksek tavanlarında kırlangıç yuva kurmuşlardı. Bir mehtap gecesine rasgelen buradaki tünemekliğim, Fratı bakmakla doyulmaz bir tablo halinde gösteriyordu. Fakat seyretmek ne gezer, balkonuna bir çıksanız, içleri bir kuft yuvası olmuş taban tahtaları, bir kâğıt helvası seklinde bu meşhur tablonun içine gömüleceğim.

*

Tabiatın bu güzelliğini kendimden geçmiş bir halde hazmetmeğe çalışırken, otelin diğer cephesinde de bir kavga başlamıştı. Hem ne kavga! Bir taraf 30, öbür taraf 40 kişi olmuşlar. biribirlerine girişiyorlar. Karanlıkta resmini alamadığım bu sokak harbinin içinde sopa ve tokat da gırla gidiyor... Bu mücadele bir saat kadar devam etti. Bereket etraftan yetiştiler de, gürültünün daha fazla uzamasına meydan verilmedi. Patırtı arasında bıçak yiyerek ağır yaralananlar Antep hastanesine gönderildi.

Bu gürültünün sebebi, şehre inen bir şantözden ileri geliyormuş. Tesadüfen bizim otelimizde bulunan bu kırk beşlik genç kız, kendisi için bir çok erkeklerin döğüştüğünü üst kattaki odasından seyrettikçe, bir (Kleopatra) gibi kuruluyor ve bütün hayatınca bu hikâyeyi anlatabilmek için bütün teferrüatını dimağına nakşetmeğe çalışıyordu.

Sait ÇELEBİ

Vilâyette

Dairelerde maaş tevziatına başlandı

Yeni malî sene başlangıcı olmasına rağmen, Maliyeden gelen bir emirle dün aylık tevziatına başlanmıştır. Bilhassa kadrolarında değişikliğin olması muhtemel görülmeyen dairelerin aylıkları derhal verilmiştir. Yetim, dul ve mütekaitlerin üçer aylıklarının verilmesine de ayın sekizinde başlanacaktır.

* Dün bazı dairelerin yeni kadroları gelmiştir. Buğdayı koruma teşkilâtının kadrosu da bildirilmiştir. Bu sene bu iş için 350,000 lira tahsisat verilmiştir. Geçen yıl 600,000 lira idi. Bundan dolayı İstanbul buğdayı koruma teşkilâtı kadrosu 78 memur ve bekçiden 43 de indirilmiş, 35 kişi açıkta kalmıştır. Bu teşkilâtta çalışanların hepsi ücretlidir.

* Yeni senebaşı olduğundan dün dairelerde devir muamelesi yapılmış, kasalar savılmıstır.

Kadın - Moda

Yazlık modeller sadelik ve ucuzluk esaslarile süsleniyor

Dikiş bilen kadınlar bu sene kârlı çıkacaklar

Bu sene plâjlarda akşam çaylarında giyilecek zarif elbiselerden

Yaza girerken mevsim modellerinin gittikçe sadeleştiğini ve emprimelerden bile tayyörler yapılacağını haber vermiştik. Pariste başlayan hafif kumaş cereyanı her tarafı tamamile kaplamış bir vaziyettedir.

Hafif kumaşların fazla rağbet görmesine sebep olan şeylerden biri de vasat bütçeli kadınların da şık giyinmek imkânını bulmuş olmalarıdır. Emprimeler ağır ipeklilerden daha ucuz olduğu gibi, kolay dikildiği ve biraz kusurlu biçilmiş olsa da vücutte iyi düştüğü için dikiş bilenleri terziye mühtaç bırakmamaktadır.

Bu itibarla son modellerden birkaçının resmini koyduğumuz bu sayfaya dikiş bilgisi hakkındaki şu tatbikı herkesçe kabil olan tarifleri koymağı muvafık gördük:

Dikiş, biçki bugünkü yaşama şeraitimiz içinde herkes için öğrenilmesi zarurî bilgiler sırasına girmiştir. Biz bu sayfada terzilere avuç dolusu para vermekten kurtularak masraflarını hafifletmek, yahut da kendi eliyle diktiği elbiseyi arkasına giymekten zevkalmak istiyen genç kız ve kadınlarımıza mümkün olabildiği kadar basit, vazıh, pratik nasihatler vererek bu güç fakat değerli sanatın sırlarını öğretmeğe çalışacağız.

Hakikî biçki derslerine başlamadan evvel dikiş - biçki için neler lâzım olduğunu birer birer gözden geçirelim: Yapılacak işlerden iyi netice alınması iyi malzeme, iyi vesait kullanılmasına bağlıdır.

Makas .— Dikiş dikecek, biçki yapacak olanlara iki çelik makas lâzımdır. Bunlardan biri yünlü kumaşlar için, orta büyüklükte, takriben 20 santimetre uzunluğunda olmalı; diğeri de daha hafif, daha ince kumaşlar için biraz daha küçük olmalıdır.

Dikiş iğneleri. — İnce kumaşlar için ince ve uzun iğneler, yünlü ve çuha için kısa ve sağlam iğneler kullanılır. Iğnelerin iyi cinsten, iyi fabrika malı olmasına dikkat etmelidir.

Toplu iğneler .— Kullanılacak toplu iğneler orta büyüklükte, çelikten olmalı ve kumaş üzerinde iz bırakmamalıdır. Çelik olmıyan toplu iğneler kullanılmamalıdır.

Şerit metre .— Ölçüleri almak kumaş üzerinde tesbit edilecek noktaları bulmak için bir buçuk metre uzunluğunda şerit metreler kullanılır.

Cetvel .— Kumaş üzerine terzi sabunu ile düz çizgi çizmek, düz dikiş ve pli yerlerini göstermek için lâzımdır.

Dikiş makineleri .— Ellerin tamamen serbest kalmasına müsait olan ayak makineleri tercih edilmelidir.

Organza denilen lâcivert muare kumaştan son moda bir tayyör

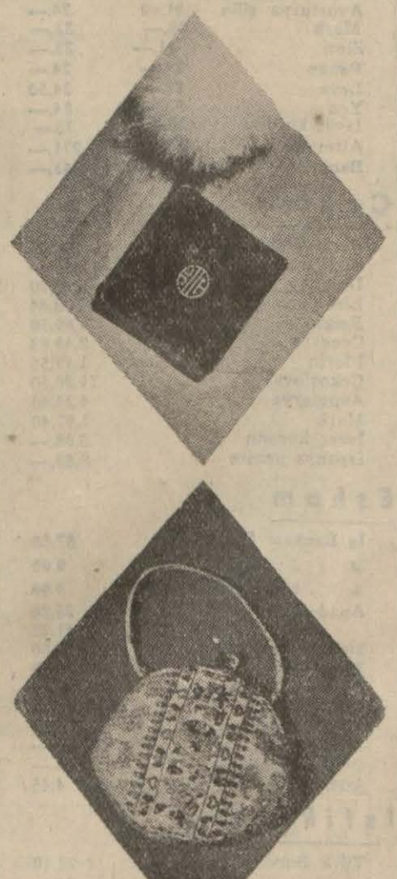

Yeni iki çanta modeli

(El makineleri kolay işlerde kullanılabilir. Kolaylıkla nakledilebilmeleri, nispeten daha ucuz olmaları da el makinelerinin bellibaşlı faydaların dandır.)

Teyel tiresi .— Kalın ve mukavim kumaşlar için iki renk, tercihan beyaz ve kırmızı makara tiresi, ince ve iyi kumaşlar için ayni renklerde keten masur bulundurmalıdır.

Terzi sabunu yahut tebeşiri .— Yapılacak tashihatı, retuşları göstermek için de iki renk terzi tebeşiri yahut sabunu lâzımdır.

Rulet .— Patronu kumaşa tatbik etmek için rulet denilen bir âlet kullanılır. Bu âletin tutulacak tahta bir sapı vardır. Bu sapa bağlı demir bir cubuğun ucunda ve bir mihverin etrafında dönen tırtıllı küçük bir daire âletin esasını teskil eder. Rulete basılarak yürütüldüğünde kumaşın üzerinde iz bırakır ve kalıbın şekli ortaya çıkar.

TESISAT:

1. — Masa: Patronun kumaş üstüne tatbikma müsait olacak derecede büyücek bir masa. Yemek masaları bu işi görebilir. Eğer dikiş için bir oda ayırmak imkânı bulunursa en az 0.80×1.50 ebadında sabit veya portatif bir masa.

2. — Aydınlık: Dikiş dikilen odanın aydınlatılmasına çok ehemmiyet vermek lâzımdır. Masanın 50 - 60 santimetre yukarsında 50 vatlık buzlu bir ampul ile odanın ortasında tavana asılı ayni kuvvette diğer bir ampul dikiş dikmek ve prova yapmak için kifayet eder. Ampüllerin birer reflektörü de olmalıdır.

3 — Utü: Ütünün dikişte fevkalâde ehemmiyeti vardır. Bu noktaya bilhassa dikkat etmek lâzımdır. Bazan fena, yanlış bir ütü yapılması düzgün bir işi ıslah edilmez bir hale getirebilir.

a) Utü tahtası: Bir ucu dar diğeri biraz daha geniş, takriben 1,30 metre uzunluğunda düz ve sağlam bir tahtadır. Üzerine iki kat yün mul ton geçirilmiş ve iyice gerilerek âlet tarafından dikilmiştir. Ipekli ve ince kumaşlar ütülenirken beyaz pamuklu dan istenildiği zaman çıkartılabilen bir kılıf geçirilir.

b) Kol tahtası: Kolların, ince dikişlerin, kıvrım yerlerinin ütülenmesi için kullanılır. Bunun da ütü tahtası gibi iyi teçhiz edilmiş olması, yani ütünün altında tahta olduğu an laşılmaması lâzımdır.

c) Utü: Sapı kolaylıkla tutularak her istikamette hareket ettirilebilecek iki üç ütü lâzımdır. Ütülerin sapları eli incitmeden, yanmadan uzun müddet ütü yapılabilecek şekilde olmalıdır.

ç) Utü bezleri: Utü bezleri suya batırılıp sıkıldıktan sonra ütülenecek kumaşın üstüne konur. Uzerinden ütülenir. Sıcak ütünün tesiriyle bezden çıkan buhar kumaşın parıltısına, çekmesine ve düzgün durmasına yardım eder.

İki türlü ütü bezi bulundurmalıdır. Biri yünlüler için kabartısı olmıyan yumşak bir çuhadan; diğeri de ince pamuklu bir bezden.

d) Ütüleri koymak için bir sacyak.

e) Arada sırada ütüleri temizlemek için bir bez içinde küçük bir balmumu parçası.

f) Patron çıkarmak için birkaç metre Amerikan.

g) İşaret koymak için bir kırmızı ve bir mavi kurşunkalemi.

Bu levazım hazırlandıktan sonra işe başlamak ve muvaffak olmak için geriye kalan sizin çalışma arzunuzdan ibarettir.

Emprimenin her cinsi ve her tuvalete göresi fabrikalarda dokunuyor. Hattâ emprime'den resimde görülen tayyör bile yapılıyor

Almanyanın henüz ısınmamış şimal sayfiyelerinde çok dikkati celbeden bir kıyafet

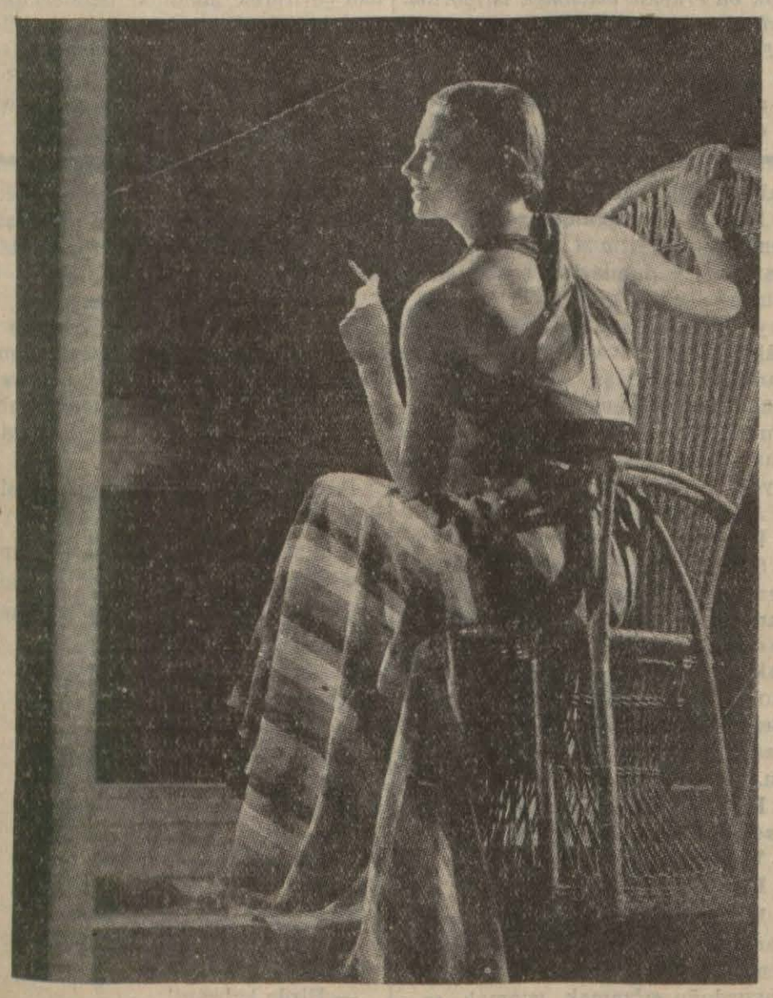

Plâjlarda gece giyilecek ağır tuvaletlerden

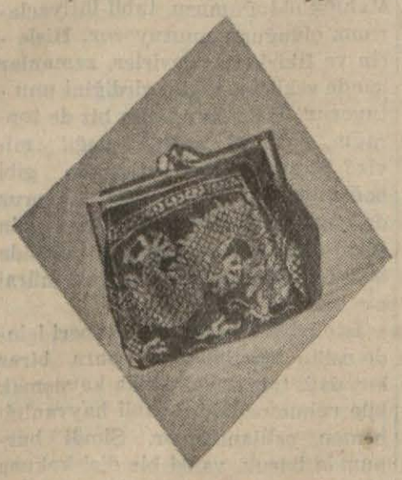

Şehirde taşınacak iki güzel çanta örneği

Bu yaz plâjda sık sık rastlanacak ayakkaplardan birkaçı

EKONOMİ

Pamuk fiatleri

Fiatlerde bir kuruş kadar yükselme var

Ege mıntakası pamuk piyasasında son hafta içinde muameleler normal şekilde cereyan etmiş ve fiyatlarda bir kuruş kadar yükseklik kaydedilmiştir. Bu durum piyasanın uzun müddet sağlam bulunacağı ve fiyatların bir miktar daha yükseleceği ümidini vermektedir. Fiyatlar şunlardır:

Prese birinci	39,50 - 41
Prese ikinci	38 - 39,50
Kaba	39,50 - 39,50

Mersin mıntakasında pamuk fiyatları eski durumunu muhafaza etmiş, yalnız Adana borsasında muamele gören ikinci iane pamuğu ile temiz cinsleri fiyatlarında kiloda 1-2 kuruş tenezzül görülmüştür. Mıntakanm son fiyat durumu aşağıda gösterilmiştir:

Adana borsamda: İane II. 33 - 36, parlak 33 - 34,5, temiz 29, 30; Mersin Borsamda iane I. 39,5, makine malı 34,5 kuruştur.

Kars mıntakası pamuk piyasası sağlam bir durumdadır. Iğdır pamuklarımın kilosu 48 kuruştur.

DIŞ PİYASALARDA — Liverpol borsasında Amerika Middling pamuk fiyatları teslim tarihlerine nazaran İngiliz libresi (453.50) başına pens ve desim olarak şöyledir:

Temmuz	6.07
İlkteşrin	5.71
Sonkânun	5.61
Mart	5.61

Yerli mallar sergisi hazırlığı

Millî Sanayi Birliğinden:

Her sene olduğu gibi bu sene de İstanbul Yerli Mallar sekizincisi ekonomi bakanlığında kararlaştırıldığı veçhile 27 Haziran 936 da açılacak 15 Temmuz 936 da kapanacaktır.

Bu tarihlerde Galatasray lisesinde tahsil devresi hitama ermediğinden serginin mektepte açılmasına maddeten imkân bulunamamıştır. Bu sebeple sekizinci yerli mallar sergisi Taksim belediye bahçesinde açılacaktır. Serginin muntazam ve pavyonların bir plân dairesinde yapılması için hazırlanan plân üzerinde yer tevziatına başlanmıştır.

Sergiye iştirak edecek müessese - lerin 3 Haziran 936 dan itibaren her gün saat 9,30 dan 16 ya kadar Taksim belediye bahçesindeki sergi bürosuna âcilen müracaat etmeleri.

Kastamonuda ucuzluk

Kastamonu, (Tan)— Bu yıl her tarafa bol yağmurlar yağmıştır. Ekinler fevkalâde büyümüş, yiyecek maddelerin de şimdiden bir ucuzluk görülmüştür.

Ceviz fiatleri

Fiatlerde 2 kuruşluk bir yükselme var!

İstanbuldan son hafta içinde Çekoslovakya, Fransa ve Danimarkaya 12 bin kilo iç ceviz gönderilmesi dolayısile fiyatlarda 2 kuruş kadar bir yükselme kaydedilmiştir. Kabuklu ceviz stoku kalmadığı için bu cins üzerine muamele yoktur. İç ceviz fiyatları 26 kuruştur.

Ege mıntakasında stok kalmadığından ihracat bakımından işler olmamaktadır. Dahili ihtiyaçlar için ufak partiler üzerine bazı muameleler kaydedilmiştir. Fiyatlar, nominal olarak kabuklular için 8 - 9, içler için 25 kuruştur.

Samsun mıntakasında mevsim çok geçmiş olduğundan mal kalmamış ve bunun neticesi olarak ta mu ameleler azalmıştır. Fiyatlarda değişiklik yoktur.

Kars mıntakası ceviz piyasasında ehemmiyetli bir hareket olmamıştır. Fiyatlar kabukluların 10, içlerin 30 kuruştur.

Hamburg ceviz piyasaı hakkında yazılmağa değer bir yenilik bildirilmemiştir.

Tiftik piyasası

İstanbulda yeniden büyük işler oldu

İstanbul tiftik piyasasında son hafta içinde yeniden büyük işler olmuştur. Bilhassa doğrudan doğruya Bradford için muhtelif firmalar piyasada alıcı olarak görünmüş ve bu hareket ise piyasanın çok sağlamlaşmasını intaç etmiştir. İnce malların fiyatlarında 7 - 8 hattâ bazı cinslerde 10 kuruş kadar bir yükselme görülmüştür. En büyük alıcı ve müstehlik olan İngiltere piyasasının İstanbul piyasası fiyatlarına uygun fiyatlarla mal almağa başlaması ilgilizlerin bilhassa nazarı dikkatini celbetmektedir. Son fiyatlar: Oğlak 107 - 108, iyi mallar 100 - 105 orta mallar 98-100, sarı mallar 80-81 kuruştur.

Mersin mıntakasında, Konyada tiftik üzerine muameleler normal şekilde cereyan etmektedir. Fiyatlar şunlardır:

Beyaz tiftik, 88,55; sarı tiftik 90,053; deri tiftik 76, Akşehirde tiftik 82 kuruştur.

Eskişehir piyasamda son hafta içinde muamele gören tiftik fiyatları ise aşağıda yazılmıştır:

Mevsim malı kilosu 100 kuruş.

Keten tohumu

İstanbul keten tohumu fiatleri geçen haftaki seviyelerini umumiyetle muhafaza ederek kilosu 9,25-9,50 kuruş arasında bulunmaktadır.

Samsun mıntakasında keten tohumu piyasasında bir değişiklik yoktur. Fiatler 7-8 kuruştur.

Kahve ithalâtı

3 milyon kilo kahveye müsaade edildi

Son kontenjan karanamesinde memleketimize altı ay için 3 milyon kilo kahve getirilecektir. Takas suretile her arzu eden tacirin kahve getirmesinde hiçbir mahzur kalmamıştır. Kahvenin serbest bir surette ithali piyasada umumiyet itibarile iyi karşılanmıştır. Ötedenberi Brezilya ile kahve işi yapan tacirler ,takas suretile Brezilyadan kahve siparişine başlamışlardır. Brezilyaya kahve mukabilinde en ziyade kömür, zeytin, zeytinyağı gönderilmektedir.

Ikinci altı aylık kontenjan karanamesinde nekadar kahve ithal edileceği henüz malûm değildir. 934 senesinde Türkiyenin kahve ithalâtı 4 milyon 700 bin kilo idi. Bu seneki kahve ithalâtının da bu miktardan fazla olacağı tahmin edilmektedir.

Aldığımız malûmata göre Brezilyaya fazla miktarda takas suretile ihracat yapıldığı takdirde, Brezilyadan o nisbette kahve ithal edilecektir. Kahve tacirlerinin söylediğine göre, şimdiye kadar kahve şirketi Brezilya ile az muamele yapmaktaydı ve mukavele mucibince yalnız kendisi bu işi yapabilirdi. Bundan sonra, Brezilyadan kahve getirmek serbest olduğu için, Türkiye - Brezilya münasebetleri daha ziyade genişliyecektir. Bu yüzden piyasaya daha çok kahve gelecek ve piyasada rekabet olacaktır.

Bu meselelerden bahseden bir kahve taciri müstehliki alâkadar eden şu sözleri söylüyor:

— Bundan sonra piyasada kahve daha ucuza satılacaktır. Çünkü piyasada rekabet olacaktır.

Karamürsel urayının beş yıllık programı

Izmit, (Tan)— Karamürsel belediye meclisi yeni senenin çalışma programını çizmiştir. Programa alınan işlerin en mühimleri şunlardır:

Kasabaya üç saat mesafede bulunan Fındıklı Sağlık suyunun şehre getirilmesi, imar plânının hazırlanması elektrik makinesinin kuvvetlendirilmesi, asfalt yol ve caddeler inşası, asrî bir mezarlık vücuda getirilmesi, bir sebze hali kurulması.

Burdurda Mahsul

Burdur, (Tan) — Burdurda bu seneki mahsuller çok iyidir.Geçen sene havaların kurak gitmesi dolayısile afyon, buğday ve gülyağı istihsalâtı çok iyi olmamıştır. Bu sene devamlı yağan yağmurlar köylünün yüzünü güldürmüştür.

BORSA - PİYASA

1 HAZIRAN PAZARTESİ

Para Borsası

	Alış	Satış
Sterlin	625,—	630,—
1 Dolar	123,—	126,—
20 Fransız frangı	164,—	167,—
20 Belçika frangı	80,—	84,—
20 Drahmi	20,50	23,—
20 İsviçre fr.	810.—	820,—
20 Çek kuron	84,—	88.—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	48.—	52.—
Liret vesikalı	193,—	197,—
Florin	82.50	84.—
Avusturya şilin	21,50	24,—
Mark	28,—	32,—
Zloti	21,—	23,—
Pengo	22.—	24.—
Leva	22,—	24,50
Yen	32,—	34,—
İsveç kuronu	30.—	33.—
Altın	969,—	971,—
Banknot	242.—	243,—

Çekler

Paris üzerine	12,06
İngiliz üzerine	630,—
Dolar	0,79,20
Liret	10,08,44
Belga	4,69,50
Cenevre	2,45,83
Florin	1,17,55
Çekoslovak	19,20,50
Avusturya	4,23,40
Mark	1,97,40
İsveç kuronu	3,08,—
İspanya pezeta	5,82,—

Esham

İş Bankası Mü.	87,50
„ „ N.	9.90
„ „ Hamiline	9.90
Anadolu % 50	25,20
„ %100	41,25
Şirketihayriye	17,50
Tramvay	19.50
Bomonti Nektar	8,25
Terkos	12.75
Aslan Çimento	10,50
Merkez Bankası	68,—
Osmanlı Bankası	26.—
Şark Merkez Eczanesi	4,45

İstikrazlar

Türk Borcu I	22,10
„ „ II	21,—
„ „ III	21,10
İstikrazı dahili	96,—
Ergani A. B. C.	68,—
Sıvas Erzurum I	96,50
„ „ II	96,50

Mısır Tahvilleri

1886 I	—.—	—.—
1903 II	90.50	91,50
1911 III	85,50	86,50

Tahvilât

Rıhtım	10,60
Anadolu I ve II	44,20
„ III	17.75
Anadolu Mümessil	52,40

Kendir elyafı

Samsun mıntakasında son hafta içinde Almanyadan taleplerin fazlalaşmasına rağmen stokların azlığı ve dahilî istihlâkâtın fazlalığı dolayisile satış yapılamamaktadır. Fatsa birinci nevi kendir fiatleri 23-24 ikincileri 17-19, kastamonuda 27-29 kuruştur.

Türkiye - Çekoslovakya ticaret anlaşması

Türkiye - Çekoslovakya arasında yeni yapılan ticaret anlaşmasının tatbikına dünden itibaren başlanmış tır. Türkiye - Almanya arasında imza edilen yeni ticaret anlaşması bir kaç güne kadar tatbik edilecektir.

Peynir piyasası

İstanbul peynir piyasasında son hafta içinde bir hafta evveline nazaran bir değişiklik yoktur. Faaliyet yalnız piyasa muamelelerine münhasırdır. Beyaz yağlı peynirlerin kilosu 23, yarım yağlıların 18 kuruştur

Sevişmeler Evlenmeler

Darılmış, hâlâ seviyor

Maçkadan C. I. B. imzasile:

"Genç bir kadınla tanıştım ve bir müddet sonra seviştik. Biribirimizi gayet çok sevdiğimizi defalarca biribirimize tekrar tekrar söyledik. Neticede birtakım fena huylu arkadaşlarımın yüzünden sevdiğim kadın ile darıldık. Fakat yine biribirimizi seviyoruz. Lâkin onu hâlâ sevdiğimi bir türlü kendisine söyliyemiyorum. Bunun için ne yapmalıyım?"

Bir dargınlık yüzünden kendinizi ve başka birisini bedbaht etmeyiniz. Izzetinefis ve gururun muhafazası her halde lâzımdır. Lâkin bu gibi meselelerde değil. Daha başka yerlerde. Sevdiğiniz kadına bir mektup yazınız, ona hislerinizi bildiriniz.

*

Seviyorum

Nişantaşından R. S. imzasile:

"Galatasaray Postahanesinde bir memur seviyorum, onun haberi yok. Nasıl konuşayım, bir türlü cesaret edemiyorum. Ismini bilmiyorum ki, mektup yazayım. Nasıl edeyim?"

Bu sevdanız pek ciddiye benzemiyor. Fakat ciddî bile ise vazgeçiniz. Belki sevdiğimiz o kimse evlidir. Çocukları vardır? Mes'ut bir aileyi bozmağa hakkınız var mı? Hem bir erkek bir kadının kendisile alâkadar olduğunu derhal görür ve anlar. Bu adamın bunu anlamadığına göre, etrafile alâkadar olmıyan, kalbi meşgul olan birisi olduğuna hükmetmek lâzımgelir.

Bundan sonra mektuplarınızı başka postahanelerden veriniz ve hayalî, romantik sevdalardan vazgeçiniz.

*

Acele bir cevap

A. R. M. T. imzasile:

Bir doktora müracaat ediniz, en münasip yer orasıdır.

*

Karışık bir vaziyet

Usküdardan A. Ş. imzasile:

" 20 yaşında bir genç kızım. Benden 12 yaş kadar büyük bir gençle sevıştim. Bu sevişmemiz bir seneden beri devam etmektedir. Biribirimizi çılgınca seviyoruz. Sevdiğim genç gayet kıskançtır. Beni yedi yaşında bir erkek çocuktan bile kıskanıyor. Beni yanımızdaki komşu ile konuşturmadığı gibi evden dışarı çıkmama bile razı değil. Yolda velev akrabam velev bir tanıdığım ile konuşmak değil, selâmlaşmamı bile istemiyor ve ben bu genci delicesine sevdiğim için hiçbir sözünü kırmıyarak harfiyen yapıyorum.

Ben de ayni tabiatte olduğum için mütekabil tekliflerimi aynile ifada kusur etmiyor. Fakat sevdiğim genç evlidir ve bir de 5 yaşında bir kız çocuğu vardır. Ailesi bir ameliyat neticesinde kadınlık hissinden mahrum kalmıştır. Halen de ailesinden ayrı olarak yaşamaktadır. Çocuklu olan bu erkekle evlenmek istiyorum. Evlenirsem mes'ut olabilir miyim?"

Size biraz daha beklemenizi tavsiye edeceğiz. Çünkü, sevdiğiniz erkeği ameliyat neticesi fena bir vaziyete düşmüş olan karısının muhafazaya hakkı yoktur. Buna kanun da müsaade etmez. Yalnız ayrılınca, çocuğu kadın alacaktır. Ve kocası ona nafaka verecektir. Bu erkek sizinle evlendiği takdirde, her halde baba sıfatile çocuğuna muhabbetinden bir kısmını verecektir. Siz çok kıskanç olduğunuzu söylüyorsunuz, buna tahammül edebilir misiniz? Sonra nafaka vereceği için maddî ve malî müşküller ortaya çıkabilir. Daha sonra çocuk ve bu derecede kıskanç kimselerin evlenmelerini hiç bir suretle tavsiye etmeyiz. Fenalık tehlikesi vardır. Yukarda da dediğimiz gibi, bir müddet daha bekleyiniz, bakalım hislerinizde bir değişiklik kolacak mı? O zaman bize tekrar yazarsanız, size yine cevap veririz .

*

Bir âşıkı şuridedil

Cerrahpaşadan B. Gültekin imzasiyle:

"15 yaşımda olmama rağmen 21 yaşında gayet güzel elemli ve sevinçli geçen hayatımdan bile çok sevdiğim bir kızla, sonsuz bir aşkla konuşuyorum. Şimdiye kadar aramızda birçok tatlı aşk sergüzeştleri geçti. Onun da beni sevdiğine iyice kanaat getirdim. Fakat bir gün 14 - 15 yaşlarında bir arkadaşımla konuştuğunu sezdim. Ondan sonra bana asık sima gösteriyordu. Ben de ona başka oğlanla konuşup seviştiğini ve bana karşı muhabbetlerinin yapmacık, yalan bir gösterişten ibaret olduğunu söyleyip kendisini tehdit ettim. Kız benden başka hiç kimse ile konuşmadığına yemin etti ve: "Sen bana iftira mı atıyorsun? dedi. Bir an şöyle düşündüm: Acaba büyük bir aşkla sevdiğim kıza iftira mı ediyordum, yoksa onu benden almak istiyenlerden esirgemek için mi? Ben kızın, daha doğrusu ruhumun sözlerine, yeminlerine inanamıyor, ders çalışmadan uyku uyumadan, bence sahte olan o lâkırdılarını düşünüyorum. Daha isteği müphem ama evlenmemizi arzu etse ben onu istikbalimin istikbalinde sayısız günlerin karanlık göğsünde bile ebedi gayretler içinde mukaddes günler yaşatmağa and içerek kabul ederim. Siz ne dersiniz?„

Size, biraz acı bir lisan kullanacağız. Hislerinize, gençlik hislerinize kapılarak hakikati görmüyorsunuz. Evvelâ, sizden yaşı büyük olan bir genç kadına karşı duyduğunuz hisler, tamamen gayri tabiîdir. Fakat görüyoruz ki asıl kabahat ondadır. Sizin gibi temiz, kalbi fazla ince ve romantik bir genci böyle — haydi kelimeyi söyliyelim, fakat darılmayınız çünkü hakikat acıdır — gülünç bir mevkie koymuş. Sonra bize öyle geliyor ki, siz, o kızdan ziyade edebiyata meraklısınız. Bu merakınızı hem edebiyattan hem kızdan çevirerek şimdilik derslerinize veriniz. Çünkü nasıl esaslı bir kültüre sahip olmadan edebiyat yapılmazsa, aşk ve istikbal de yapılamaz. Bu acı sözlerimizi hüsnü kabul ediniz ve bu gibi şeylerden vazgeçiniz.

No. 40

Âdemle Havva

Bürhan CAHID

Bugün küçük parkta sersem sersem dolaşırken Alisle tesadüf ettim. Selâm verip geçmek istedi. Seslendim. Konuşmaya başladık.

Bu kızın dünkü saadetini karartan acı bir hatırası var.

Fakat gönlüm mâsum olduğunu bildiği için onu da kendini gibi zavallı buluyorum.Hayatta tesadüflerin işlediği cinayetleri en kana susamış katiller işlememiştir.

Alisle konuşa konuşa parktan çıktık.

O korkak, yaralı bir kuş gibi muhteriz yanımda yürüyor.

Ona da acıyorum. Ne kabahati var. Mes'ut olması icap eden bir gecesin de arkadaşlarile beraber beni de davet etmesi mi?

Onun bu çekingen, ürkek hallerini gördükçe kadınların en zekisi diye tanıdığım Hayalin bu kız için beni bırakıp gitmesine kızıyorum.

Ve kendime şaşıyorum. Alisle bütün dostluğumuz hiçbir zaman samimî bir arkadaşlıktan ileri gitmediği halde neden bu kadar ağır bir töhmet altında kalıyorum.

Babamın bir lâkırdısı hatırıma geliyor.

O böyle vak'alarda daima:

— Ne Muhammede yaranabildine Isaya!

Derdi.

Ben de bu aptalca hareketlerimle ne karıma yaranabildim ne de bu çiçek gibi kıza!

Güneş,kızgın kaldırımlar üstüne sarı gölgeler çekiyor.Kapanan mağaza kepenkleri bir hayatın müntehası gibi gönülleri karartıyor.Ve yanmağa başlayan büyük sokak lâmbaları yeni başlayan bir âlemin izcileri gibi yol gösteriyor.

Aylardanberi donmuş gibi hislerime cevap vermiyen kafamda bir kımıldanış seziyorum. Muhakemem çözülüyor ve içimden kabaran taze bir hayat arzusu ile dudaklarım kımıldıyor:

— Alis.

Genç kızın kaldırımlara dikilen gözleri bana çevriliyor:

— Bu akşam beraber yemek yiyelim!

— Peki!

— Hani seninle şehir dışında bir lokantaya gitmiştik.

— Evet!

— Gece aydınlık! Orası güzel olur değil mi?

— Zannederim.

— O halde gidelim Alis.

Bir taksiye atlıyoruz. Ne zamandanberi şehirden çıkmadım. Bulanık, ağır şehir havası sinirlerimi uyuşturmuş. Dışarının orman, çayır kokusu ciğerlerimi yıkadı. Otomobil artık batan güneşin solup bir yaldızdan ibaret kalan gölgelerini yırtıyor.

— Alis konuşsana!

O geçirdiğim gönül buhranını anlamış gibi yavaş yavaş çözülen muhakememin seyrini takip ediyor .

Konuşuyoruz.

Beni meşgul ediyor.

Lokantaya geldiğimiz zaman kapıdan bir müzik, aydınlık sofralar ve gülüp eğlenen bir kalabalığa karıştık.

Dans ediyorlar. Yiyip içiyorlar. Havada ıztırapları örten bir neşe var.

İçimi kavuran ateşi soğuk bira, serin hava ve bu neşeli kalabalık söndürdü.

Alis te yavaş yavaş açıldı.

Bu akşam düne ait bütün hatıraları unutmak istiyorum.

Dert ortağımı yine buldum.

— Dans edelim Alis.

Bir şey söylemeden ayağa kalkıyor, kalabalığa karışıyoruz. Bu ışıklı taraçanın her yanı açık. Hafif rüzgârın kırlardan, ormanlardan toplayıp getirdiği ot ve ağaç kokuları hürriyet havası lezzeti ile sinirleri gevşetiyor. Ot, ağaç, kır kokusu insanı biraz hayvanlaştırıyor ve şüphesiz tabiileştiriyor. İçimizi, kafamızı dolduran bin bir türlü medeniyet bağları, makineleşmiş düşünceler bizi potada kaynamış, imbikten geçmiş ve medeniyet silindiri altında ezilmiş bir madde haline getiriyor. Mahlûk olduğumuzu, tabiî ihtiyaçlarımız olduğunu unutuyoruz. Hislerin ve fikirlerin devirler, zamanlar içinde şekilden şekile girdiğini unutuyoruz. Halbuki ne olsa biz de toprağın, göklerin mahlûku değil miyiz? Sırası gelince hayvanlar gibi boğuşuyoruz. Biribirimizi yiyoruz da cinsî münasebetlerde neden bin türlü kayıtlar, düşünceler altında hareket ediyoruz. İnsan çok müraî bir mahlûk vesselâm.

İşte böyle medeniyet çemberi içinde ezilip büzüldükten sonra biraz kır, dağ, tabiat kokusuna kavuşmak bile ruhumuzdaki o tabiî hayvanlığı hemen şahlandırıyor. Şimdi burnumda buruk, vahşî bir dişi kokusu tütüyor. Genç erkeğin duyacağı en tabiî koku.. Dişi kokusu.

Masaya döndüğümüz zaman ateşlenen dudaklarımızı buzlu biranın kandırıcı yudumlarile bastırıyoruz. Burası şehirde kalmış ailelerin, geceyi başbaşa geçirmek istiyen temiz pâk çiftlerin yuvası. Danstan sonra yanyana, başbaşa yarım ayın izlerinde kırlara doğru uzaklaşanlar var. Bunlar her halde dans yerinin göz kamaştıran ışıklarından kaçmak istiyen gece kuşları.

Alis te yavaş yavaş neş'elendi.

Üç ay evvelki haline avdet ediyor.

Şakacı, nükteci, alaycı kız. Bu akşam, belki de fazla kaçırdığımız biranın eseri olacak. Yüzü, gözleri öyle canlı ki! Bu kıza zaten somurtmak yakışmıyor. Kaç zamandır benim suratsızlığım ona da sirayet etmişti. Beni gördükçe mateme girmiş yaslı kadınlar gibi berbat bir hal alıyordu. Şimdi gittikçe çiçekleniyor.

Bilmem kaçıncı dans ve kim bilir kaçıncı bira...

Ve galiba gece yarısı.

Etrafımız tenhalaşıyor.

Müzik bile artık isteksiz. Kırlardan gelen rüzgâr da sertleşiyor. Gecenin kuşlara, böceklere, insanlara duyurduğu sığınmak, ısınmak, sakınmak hisleri bize de geldi.

İçimde yırtıcı bir kurt hırsı beliriyor. Gözlerimde vahşî hayvan gözlerinin parıltısını sezen yanımdaki dişi:

— Kalkalım artık, diyor.

Ben artık o gündüzkü sersemlemiş, kötülemiş insan iskeleti değilim. Daha az duyan, fakat daha çok yaşıyan bir mahlûk oldum. Hislerimle değil, şimdi adalemle, sinirimle yaşıyorum.

İkimiz de şuursuz bir hale gelmişiz.

Alis sevdiği bir valsin parçalarını söylüyor. Ben avucumdaki ellerini göğsüme yapıştırmış ona yardım ediyorum.

Şoför bizi aldığı yere gelmiş.

Sordu:

— İnecek misiniz?

Bu yabancı ses bizi uyandırdı.

Biribirimize bakıştık.

Bomboş caddenin ortasındayız.

Alis:

— Bize gidelim.

Dedi.

Yavaşça mırıldandım.

— Ben yalnız kalmak istemiyorum.

— Bizde kalırsın!

(Arkası var)

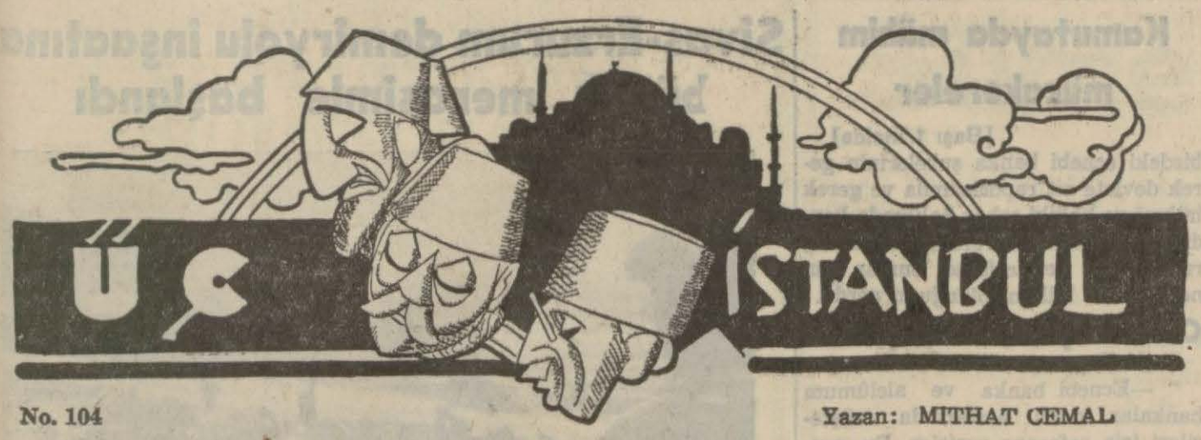

No. 104

Yazan: MİTHAT CEMAL

Çamur sokağın ortasında insan yüzü gibi canlı, dipdiri, uzvî bir siyahlıkla duruyordu

Odasından gece yarıları taşan ıshk, boru, zurna sesli şarkıları, Macidenin çıplak etinde erkek ellerinin çaldığı davulları, darbukaları Senih Efendi camdan gözlerile yatağından dinliyordu. Bunların arasında, Macidenin sesinde kırlangıçlar, kumrular şakıyor, neş'eli şarkılar cıvıldıyordu. Macide henüz aile kadınıydı: Sesine ucuz bir kadının kısık hırıltısı henüz çökmemişti.

Senih Efendinin odasından uzanan camdan gözlerin önünden geçerek bu odaya her gece muhtelif kalıplarda fesler girip çıkıyordu: Aziziye, Hamidiye fesleri... Dar Beyoğlu fesleri... Şılk, Hereke fesleri... Uçarı biçimi, efendi biçimi, zuhaf biçimi, tablakâr biçimi fesler... Bir numaradan on altı numaraya kadar boy boy kalıplarda fesler.. .

Aksarayın ehemmiyetli külhan beylerinden Çilli Mahmut fuhşun muhasebesini tutuyordu. Adnanı hâlâ seven Macide bir yandan da Çilli Mahmuda bayılıyordu. Mahmudun kırmızı ve kalın kıllarına vurgundu.

Dün gece çok çalışan macide halsizdi; çifte fanuslu lâmbaya takılan gözleri, bu lâmbaların ilk yandığı geceyi, Arap Avnullahın bu yatak odasında kaldığı 8 saati hatırladı: O gecenin sabahı Macide pencereye koşmuş, Arap Avnullahı arkasından, sokakta, seyretmişti; Arap., sisli sabahın içinde giderken Macide kafesin arkasından dakikalarca bakmıştı: Siyah adam; sisin yumuşak duvarını vücudile oymuş,üstü başı kireç tozları içinde kalmış, ceket ve pantalonu delinen duvarın çivilerine, tahtalarına takılarak parçalanmış, kopmuş, dağılmış, ve siyah adam dumanda kaybolmuştu. Şimdi pembe puseleri çürük erkek dişlerine karışan Macide bir zamanlar kendisine gelen Fehimi düşündü. Sırtında makferlan, elinde fildişi beyaz baston, sivil kıyafetli, asker püsküllü, toparlak adamı o gece Macide nekadar kibar bulmuştu: Her tarafında bir dairenin yuvarlaklığı vardı; fesin mustatili, bıyığın sivri ucu bu toparlaklığa değişik noktalar koyuyordu; rakı içerken küçük parmağı serçe kanadı gibi havada titremişti; bu küçük parmak nekadar kibardı! Macide, Çilli Mahmudun kıllı bileklerini bile bu adamın karşısında o gece unutmuştu. Fakat Süleyman nekadar kıskançmış, vaktile ona "Fehim Paşa tulumbacının biridir!" demişti. O gece yatakta Fehim uyurken yanında uyanık yatan Macide onun Şavenden alınmış iç çamaşırlarını karyolanın yanındaki sandalyenin üstünde elile hafif hafif okşamıştı; Macide ömründe bu derece güzel erkek çamaşırı görmemişti. Fehim sabah Macidenin küçük parmağına bir firuze yüzük takmıştı. O, evden çıkarken Macide pencereye koşmuş, camı yokarı sürmüş, burnunun, parmaklarının ucunu kafesin deliklerine sokarak Fehimin arkasından dakikalarca bakmıştı.

Erkeğin avuçlarında dün gece eriyen kadın eti, ekşi hamur halinde, tahta evin deliklerinden Fehime fışkırmıştı. O gece yağan kar, sokağın yalnız iki tarafına inmişti; çamur, sokağın ortasında insan yüzü gibi canlı, dipdiri, taze, uzvî bir siyahlıkla duruyordu; damların, ağaçların beyazlığı içinde geçen insanlar siyahtı; bu siyahların üstüne her sividen, her uçtan köpük halinde kar parçası sarkıyordu; sokağın beyaz havasında Fehimin arabası, arkasında siyah koridor bırakarak, köşede kaybolmuştu.

Macide bilmiyordu; Arap Avnullahın ve Fehimin geldiği gecelerdenberi Macide Sofular mahallesinde imam ve muhtar gibi bir makamdı. Kadını, mahalle halkı saray adamları sırasına koymuştu; ve Sofular mahallesinde Macidenin iyiliğini görenler artıyordu: gümrüğe koca kavurmak, yatı mektebine çocuk yerleştirmek için gelen ve haykıra haykıra: "Allah gül yüzünü soldurmasın!" diyerek evin kapısını çeken yemenili kadınlar, bu evin mahallesine yüz karası olduğunu söyliyenleri yalnız kısık seslerle tasdik ediyorlardı. Donanmalarda Macidenin evinde karakola kadar fener, bayrak, taflan vardır; ev donanma geceleri siyah mahallenin içinde dört köşe yangındı; kafesleri yukarıya sürülmüş pencerelerden (12) lerin kafaları salkım salkım sarkıyor, kapıda lâterna, odada incesaz çalıyordu; ev, siyasî bina olmuştu.

Fakat artık Macideye Fehim bile gelmiyordu; artık Macide balçığın ana caddesiydi; yatağı panayirdi; sansarla, maymunla, timsahla, hulâsa her türlü insanla yatıyordu; sesi talik yazıya benziyen softayla, bıyığı aşı boyalı jandarma zabitile, mutfak kokan bekârla, mektep kokan çocukla yatıyordu. Kazandığı paralardan bir kısmını Çilli Mahmut tan gizliyor, eczacının karısı Surpuhi ile Adnana hapishaneye gönderiyordu. Fakat

[Arkası var]

SPOR

Çukurova mıntakası şampiyonu Adana Idman Yurdu futbolcüleri

Finlândiyalılarla ikinci karşılaşma bu akşam saat 20,30 da Taksimde yapılıyor

Pazar günü akşamı şehrimize gelerek hemen iki saat sonra ilk müsabakayı yapan Finlandiya güreş takımı Taksim stadında güreşçilerimiz le ikinci karşılaşmayı yapacaktır. İlk müsabakaya uzun yolculukları dolayısile yorgun bir şekilde çıkan misafirlerimizin bu gece çok daha çetin güreşler yapacakları şüphesizdir. Teknik itibarile bizden yüksek oldukları muhakkak olan Finlandiyalılarla bu akşam yapılacak müsabakalara tam saat 20,30 da başlanacaktır. Seyircilerin müsabakaları daha yakından takip edebilmesi için stadda radyo tertibatı da yapılmıştır. 56 ve 87 kilolardan maada bütün müsabakalar serbest güreş olacak ve en kıymetli elemanlarımızdan Çoban Mehmet, Ankaralı Hüseyin, Mersinli Ahmet, Yaşar ve Küçük Hüseyin iştirak edeceklerdir. Bu akşamki güreşlerin programı şudur:

56 — Hüseyin - Perttunen (G)
61 — Yaşar - Lanne (S)
66 — Sadık - Ranta (S)
72 — A. Hüseyin - Kokko (S)
79 — M. Ahmet - Wecksten (S)
87 — Salih - Korhonen (G)
Ağır — Çoban - Jarvinen (S)
56 — K. Ahmet - Pertunnen (S)
61 — Habip - Lanne (S)

Cim Londos Atinada karşılaşmalar yapacak

Şimdi Atinada bulunan sabık serbest güreş dünya şampiyonu Cim Londos, Yunan olimpiyat komitesi menfaatine iki güreş yapmağı kabul etmiştir. Karşılaşmalar için Fransa serbest güreş şampiyonu Deglan ile Amerikan Bravning'e müracaat edilmiştir.

Davis kupası

Atinada Davis kupası maçları için Arjantin ve Yunan takımları karşılaşmışlar ve bu müsabakada Yunanlılar 4 - 1 mağlûp olmuşlardır. Karşılaşmada Kral Yorgi de bulunmuştur.

Krallar kupası

Balkan kupası maçları dolayısile Bükreşte toplanan Bulgar ve Yunan futbol federasyonu erkânı biri Atinada, diğeri Sofyada olmak üzere sene de iki temas yapmağa karar vermişlerdir.

İki millî takımın yapacağı bu temaslar için Bulgar ve Yunan kralları namına bir kupa konacak ve üç sene zarfında yapılacak altı temasta en çok galip gelmiş olan takım kupayı alacaktır. Müsabakalara gelecek seneden itibaren başlanacaktır.

Yugoslavya boksörleri davet edildi

Türk spor kurumunun yeni nizamnamesile bir federasyon teşekkül edinceye kadar Güres Federasyonu tarafından idaresi tesbit edilen boks teşkilâtının faaliyete geçmesine karar verilmiştir. İlk iş olmak üzere Yugoslavya boks teşkilâtına mürecaat olunarak boksörlerimizle karşılaşma yapmak üzere bir boks takımının şehrimize gönderilmesi rica edilmiştir. Yapılacak temaslarda boksörlerimizin alacağı dereceye bakılarak olimpiyada bu şubede iştirak edip etmiyeceğimiz takarrür edecektir.

Çukurova şampiyonluğu

Çukurova, (Tan) — Çukurova mıntakasını teşkil eden vilâyetlerdeki spor teşekküllerinin senelik resmi mıntaka birincilikleri geçen hafta nihayetlenmiştir. 1935 - 1936 Atletizm tenis birinciliğini Seyhanspor, Voleybol birinciliğini Torosspor, futbol birinciliğini Adana Idman yurdu klüpleri kazanmışlardır.

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18,— Sahne musikisi (plâk), 19,— Haberler, 19,15 Muhtelif plâklar, 19,30 Kızılay namına konferans: Dr. Kâzım İsmail tarafından. (Savaşda Kızılay), 20,— Saksofon solo (plâk), 20,30 Stüdyo orkestraları, 21,30 Son haberler. Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BUKREŞ

18: Plâk. 19,20: Devamı.. 20: Konferans. 20,20: Keman konseri.. 20,50: Koro konseri. 21,30: Senfonik radyo orkestrası. 23,40: Almanca, fransızca haberler.

BUDAPEŞTE

20: Çingene musikisi. 20,30: Konferans. 21: Sesli filmlerden plâklar. 21,40: Haberler. 22: Konservatuvardan nakil (Şopen, Goldmark, List). 23,05: Salon orkestrası. 24: Çingene musikisi.

MOSKOVA

18,30: Konser. 20: Halk şarkıları. 22: Almanca neşriyat. 23: Fransızca. 24: Felemenkre.

VARŞOVA

18,30: Küçük radyo orkestrası. 18,50: Muhtelif. 20: Viyolonsel musikisi. 20,45: Şarkılı radyo popurisi. 22: Senfonik konser. 23,15: Flüt konseri. 23,35: Dans musikisi.

Sinemalar, Tiyatrolar

- MELEK : (Anna Karenin). ve (Bulunmıyan Adam).
- ELHAMRA : (Adalar Şarkısı) ve (Sevda Gecesi).
- TÜRK : (Saadet) ve (İki Gönül Bir Olunca).
- SARAY : (Lüom) ve (Foliberger).
- YILDIZ : (Aşk Yüzünden Katil) ve (İki Kalp Birleşince).
- ŞIK : (Kadın Asla Unutmaz) ve (Nil Şarkısı).
- AZAK : (Wonder Bar) ve (Vahşi Atlar Kralı).
- KADIKÖY SÜREYYA: (Aşk Bandosu).
- USKUDAR HALE: (Aradığım Kadın)

Hastane Telefonları

Cerrahpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16 60
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

İtfaiye Telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy Bakırköy. Büyükdere.	
Üsküdar itfaiyesi	60625
Beyoğlu itfaiyesi	44640
Büyükada Heybeli. Burgaz. Kınalı arakaları için telefon santralındaki memura yangın demek kâfidir	

Müracaat Yerleri

Deniz yolları acentesi Teleton	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732

Çabuk Sıhhi Yardım Teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44998

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Defterdarda bir numaralı dikimevinde mevcut ve köhneye ayrılan 54 kalem muhtelif malzeme ile otomobil malzemesi ve 75 çift fotin 4 Haziran 936 perşembe günü saat 14 te Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 64 liradır. Son teminatı on liradır. İşbu eşyalar dikimevinde görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. (2)

(3001)

Her gün bir Hikâye

GÜLEN

Peride CELÂL

II.

Aylar geçti ve Gülen gittikçe daha durgunlaştı. Gözlerinin etrafını esmer gölgeler bürümüş, yüzü iyice solmuştu. Arkadaşları onu nasıl can landıracaklarını şaşırmışlardı. "Gülen, sana ne oldu!" diye, yalvarmalarına rağmen genç kız bir şey söylemiyor, daima susuyordu ve artık bol şakrak kahkahaları hiçbir yerde işitilmiyordu. Ne zamandanberi de derslere vaktinde gelmeye başlamıştı. Fakat aldığı durgun tavırdan çekinerek arkadaşları eskisi gibi nişanlısından bahsetmez olmuştular. Artık onunla şakalaşmaya da cesaret edemiyorlardı.

Bir hafta gene derse geç kaldı. Tam tatlıları fırına koyacakları bir sırada o kapıda belirince arkadaşları manalı bakışlarla "Nereden böyle Gülen?,, diye gülüşerek göz kırptılar. Fakat o eşikte yorgun bir tavırla duruyor, gözlerinde ıslak bir mana titriyerek onlara bakıyordu. Arkadaşları Gülendeki garipliğin pek farkında değildiler. Fakat Suat beyin bakışları merak biraz da şefkatle genç kızın üzerine çevrilmişti. Gülen yavaşça odanın ortasına doğru ilerledi. Gülmeye çalışarak hafif bir sesle:

— Çocuklar, bugün size vedaa geldim, dedi.

Kızlar hemen susarak, koşuşup etrafını çevirdiler. O sesi titriyerek sözünü tamamladı:

— Evleniyorum da..

Arkadaşları sevinçle genç kıza doğru koştular. Hepsi: "Nihayet istediğin oldu kâfir,, diye, samimî bir neşeyle onu tebrik ediyor, omuzlarından neşeyle sarsıyorlardı. Fakat Gülen gene öyle halsiz neşesiz ortalarında duruyordu. Nihayet hepsiyle ayrı ayrı vedalaştı. Sıra hocasına gelmişti. Suat bey, onun bu garip halinin, sevdiği bir gençle evlenmesine rağmen gözlerinde beliren ıstırabın farkındaydı. Ve genç kızı çok sevdiği için onun ne gibi bir derdi olabileceğini düşünüyordu. Gülen, yanına yaklaşıp artık gideceğini söyliyerek veda için elini uzatınca,onun ince uzun parmaklarını şefkatle avuçlarına alıp yavaşça konuştu:

— Size güzel, pürüzsüz saadetler dilerken sormak isterim Gülen,dedi. Neniz var? Gözlerinizin ışığını karartan bu keder nedir? Ben sizi yuvanızda da, buradaki neşe içinde, mes'ut görmek isterdim.

Genç kızın yüzüne ince dudaklarında derinleşen şefkatli bir tebessümle bakıyor, cevap bekliyordu. Gülen onu dinlerken önüne iğdiği başını yavaşça kaldırmıştı. Kirpiklerinde birkaç damla yaş titriyordu. Kim senin işitemiyeceği kadar hafif bir sesle cevap verdi:

— Eğer sevdiğim gencin uzak bir memlekete gidip bir daha dönmediğini ve bana bunun sebebini en küçük bir mektupla bile bildirmediğini söylersem, zannederim ki, neşesizliğimin, dışarı vurmamaya gayret ettiğim ıstırabımın sebebini size anlatmış olacağım.. Ne yapayım ki istediğim gibi kuramadığım bu yuvaya, yakında hayatına karışacağım ama eski neşemle dönmek kabil değil. O sizin tanıdığınız eski Gülen, şimdi pek uzaklarda... Bundan sonra ki Gülenin artık yüzü gülse bile gönlü daima ağlıyacak.

Genç kız sözünü bitirdiği zaman yüzü büsbütün solmuştu. Gözlerinden akmıya hazır yaşları göstermekten sakınmak ister gibi telâşlı bir hareketle arkadaşlarına döndü. Acı bir sesle: "Hoşça kalın sakın Güleni unutmayın çocuklar,, dedi ve birdenbire arkasını dönüp koşarak çıkıp gitti. O zaman Suat bey yüzünün hatları düşünceli bir mana ile kararmış talebelerine döndü:

— Onu eski neşeli Güleni hiçbir zaman unutmıyacağız. Ne yazık ki, böyle neşeli hayatı bir kahkaha haline sokan insanların ıstırâba hiç tahammülü olmuyor. Zavallılar ilk darbeyle incecik bir dal gibi kırılıp bükülüveriyorlar.

Sonra kendi kendine mırıldandı: "Tıpkı Gülen gibi."

FAYDA

HAŞARAT ÖLDÜREN ÇOK ECNEBİ VE TESİRSİZ MARKALAR VARDIR

Fakat tenekesi üzerinde FAYDA yazılan markayı bilhassa tesiri meçhul ve parası yüksek markalara tercih etmek kendi menfaatiniz icabıdır

FAYDA, sarı ve kırmızı ve koyu lâcivert renkde olub diğer renklerden ayırmak lâzımdır. Amerika'da tahta kurusu olmadığı için bu ilâç hakkında kimse bir ihtira icad edememistir. Bilhassa FAYDA tahtakurusu, pire sinek, hamam böceği, güve ve bütün haşeratı öldürür. Tesiri bütün markaların iki mislidir. Ve FAYDA haşeratı bayıltmaz, kat'iyyen öldürür. Ve haşarat bir daha dirilmezler. FAYDA ile ölen haşerat bir zaman sonra tekrar hayat bulduğunu isbat edene on bin lira verilir.

Hasan Deposu: İSTANBUL, ANKARA, BEYOĞLU.

Kızılay haftası dün başladı

Hafta içinde her tarafta propagandalar yapılacak

Abideye çelenk konduktan sonra söylev verilirken

Kızılay haftası dünden itibaren başlamıştır. Dün saat 15 de Yeşilköy den kalkan bir tayyare İstanbul üzerinde uçarak propaganda kâğıtları serpmiştir. Haftanın devamı müddetince gün aşırı bir tayyare uçacak tır. Birçok mağazalar, vitrinlerini Kızılay için hazırladıkları tablolarla süslemişlerdir. Diğer taraftan kurumun faal azaları, semt semt dolaşarak yeni üye kayıtları için çalışma ğa başlamışlardır. Bütün kaza ve nahiyelerde, dün akşamdan itibaren şenliklere ve gösterilere başlanmıştır.

Şişli Kızılay kurumu şubesi, dün sabah saat 9 da Taksim âbidesine merasimle bir çelenk koymuştur. Merasimde, kurumun üyeleri, birçok davetliler ve büyük bir kalabalık ha zır bulunmuştur. Çelenği müteakıp, kurum idare heyetinden Eşref Vergin tarafından bir söylev verilmiş ve kurumun Beyoğlu kaza merkezine gidilerek hafta faaliyeti etrafında gö rüşülmüştür.

Fransız meclisi açıldı

Yeni hükûmet halkçı çephesi hükûmeti olacak

Blum "Sosyalizm muzafferiyeti için elimizden gelen her şeyi yapacağız" diyor

BAŞI 1 INCIDE

hademeleri müdahaleye mecbur ol - muşlardır.

Saylavlar kurulu salı günü yeniden toplanacaktır.

Sosyalist kongresinde

Paris, 1 (A.A.) — Leon Blum, Sos yalist kongresinin toplantısında saat 18 de söylemiş olduğu bir nutukta müstakbel hükûmetin kapitalist cemiyet çerçevesi içinde vaziyetinin ne olacağından bahsetmiştir. Blum, komünistlerin müstenkif kalmalarına ve umumî iş konfederasyonunun ancak hususî bir şekilde yardımda bulunmakta olmasına rağmen yeni hükûmetin bir "Halkçılar Cephesi" hükûmeti olacağını söylemiştir. Müs takbel hükûmetin programı, Halkçılar cephesinin programı olacaktır. Hatip demiştir ki:

Bu programı tatbik edeceğimizi bütün memleket müvacehesinde alenen taahhüt ediyoruz.

Blum, tam sosyalist formülünden farklı olacak olan hükûmet formülünün yeniliğinden bahsetmiştir. Yeni bir cemiyet vücude getirmekten ibaret olan vazifemizde hiç bir değişiklik yoktur. Fakat sosyalist par tisinin idare etmek istediği Halkçılar Cephesi hükûmetinin şimdiki va zifesi, tamamiyle başkadır. Bizim vazifemiz, her zaman ehemmiyetle işaret etmekte olduğumuz nısfetsizliğine rağmen dahilde şimdiki içti - maî rejime hürmet etmek suretiyle faaliyette ve harekette bulunacağız. Mesele, bu cemiyette ameleye biraz intizam, refah, emniyet ve adalet temin edip edemiyeceğimiz meselesi dir. Şimdiki cemiyet ile bizim istediğimiz cemiyet arasını telif edip edemiyeceğimizi göreceğiz.

Blum, bundan sonra vazifesinin bazı müşküllerinden bahsetmiştir ki bu da millî konseyin her zaman ehemmiyetine işaret etmiş olduğu pa ra sahasındaki paniktir. Konseyin bu paniğin ehemmiyetine işaret et - miş olduğu bu panik o zamandanberi zayıf da olsa biraz eksilmiştir. İhtimal yine sermayelerin harice çıkmasına veya dahilde biriktirilmesine şahit olacağız. Fakat para sahasındaki bu paniğin yerine son zamanlarda bir nevi içtimaî panik kaim olmuştur.

Hatip, bundan sonra şimdiki grev lerden bahsetmiş ve demiştir ki:

Amelenin, ilk vazifesi kırk saatlık haftayı isteyen bir hükûmeti iş başına getirmiş olduğu çok çabuk unutuluyor.

Blum, müteakıben sosyalistlere müşkülât çıkarmak için komünistlerin ve umumî mesai konfederasyo - nunun gazetelerde yapmakta oldukları mücadelelerden bahsederek şöyle demiştir :

Hakikati proletaryanın temayül - lerini pekâlâ bilen sizlere anlatmak icap etmez. Fakat şu cihetin anlaşılması icap eder ki amele sınıfı için sınıf faaliyetini siyasî faaliyetten ayırdetmeğe imkân yoktur ve siyasî faaliyet bizzarure doğrudan doğruya faaliyetin artması demektir.

Uzun bir sefalet devresinden sonra proletaryanın iktidar mevkiine geldiği sırada büyük bir sabırsızlık göstermesi kadar tabiî birşey ola - maz. Fakat bütün bu olup biten şeylerin herhalde sendikaların kontrolü altında cereyan etmesi icap eder ve biz bunların bu kontrolün haricinde kalmamasına dikkat etmeli - yiz.

Blum, bundan sonra iktidar mevkiinin feth ve zaptedilmemiş, ancak hem de başkalarının iştiraki ile ele geçirilmiş olduğunu amele sınıfına anlatmak lâzım geleceğini söylemiştir. Mumaileyh, müteakıben faşizmin tehlikelerinden bahsetmiş ve demiştir ki:

Partinin teşkil edeceği hükûmet, irtica taraftarlarının dediği gibi, bir Kerenski hükûmeti olmıyacaktır. Böyle olsa bile onun mirasına Lenin konmıyacaktır.

Blum, bundan sonra müstakbel hükûmetin parti ile olan münasebetlerinden bahsetmiş ve hükûmetin icraatından partinin müstefit olacağını, ancak bunun için parti ile hükûmet arasındaki tesanüdün tam olma sı lâzımgeleceğini söylemiş ve şu su retle sözlerine devam etmiştir:

Parti ile anlaşmamazlıktan gayri her şeye karşı koymağa azmettim. Halkçılar cephesinin kazanmış olduğu muvaffakıyetin, sosyalizmin ilk muzafferiyeti olması için herşeyi ya pacağız.

Murahhaslar Blumu alkışlamışlar dır.

Bugün gece celsesinde kongre, nihaî bir takrir kabul ederek mesaisine nihayet verecektir.

Necaşi anlatıyor

[Başı 1 incide]

yapmış olduğu bir mülâkatı anlat - maktadır.

İmparator kendisine şu beyanatta bulunmuştur:

İngiltereye gitmekte olduğumdan dolayı çok memnunum. Burada İngiliz memurlarının göstermiş oldukları iyi kabulden İngiliz milletinin benim davama karşı sempatisi olduğunu istidlâl ettim.„

Muhabirin bir sualine cevap veren Necaşi, İngiltereye seyahatinin gaye si Habeşistanı cihan efkârı umumiyesine karşı müdafaa etmek oldu - ğunu ve Londradaki ikametinin icap ettiği kadar uzun süreceğini söylemiştir. Mülâkatın sonunda Necaşi. Milletler Cemiyetine karşı mutlak bir itimat beslemekte olduğunu beyan etmiştir.

Deyli Ekspres muhabiri, Necaşi - nin İngiliz sempatisinden pek çok sevler ümit etmekte olduğu fikrin - dedir.

Filistinde vaziyet

[Başı 1 incide]

verayı şerianın araplarla meskûn bir çok şehirlerinde mühim mikdarda silâh ve mühimmat müsadere edil - miştir.

Araplar, Yahudi mıntakasında bin lerce ağacı devirmişler ve mahsulâtı tahrip etmişlerdir.

Arap belediye reisleri, tahkikat ko misyonu gelinceye kadar grevi ter - ketmekten imtina eylemişlerdir.

Araplar, Yahudi muhaceretine ni hayet verilmesi hususunda ısrar etmektedirler.

Kahireden yeni takviye kıtaları is tenmiştir.

Filistindeki silâhlı İngiliz kuvveti, 7000 nefer ile 18 tanktan ve 400 zırh lı otomobilden mürekkeptir. Polis mikdarı. 2729 dur. Bunun 728 i İngiliz, 1540 i Arap ve 461 i Yahudidir. Ve mütehassıs şeflerin emri altında bulunmaktadır.

Belediyelerde grev

Kudüs, 1 (A.A.)— Aralarında Yafa, Nablus da dahil olmak üzere yedi şehirde Arap belediye daireleri grev ilân etmişlerdir. Bütün belediye işle ri görülmemektedir. Komşu Lübnan Filistin hâdiselerinden çok mütees - sir olmaktadır. Filistinden tediyatın arkası kesilmiş olması birçok iflâsla ra yol açmak tehlikesini göstermektedir.

ZAYI — Galata İthalât Gümrüğünün 2645 No. lu ve 6 Temmuz 1933 tarihli WALTER SIGER ve Şürekâsı namına tescil edilen L. R. S. marka ve 172/173 numerolu 2 sandık beyannamenin bir nüshası kaybedilmiş tir. Yenisi çıkarılacağından eskisinin hiçbir hükmü olmadığı ilân olunur. PENSO VE SADAKA Limited Şirketi.

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden : Nahide tarafından Şehzade başında Direkler arasında 5 numarada kocası terzi Ziya aleyhine açılan 36 - 196 numaralı bo şanma davasının tahkikatında müddealeyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen davetiyenin on beş gün müddetle ilânen tebliğine ve tahkikatın 13-7-1936 pazartesi günü saat 9,30 za talikına karar verilmiş ve davetiyenin bir nushası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan muayyen gün ve saatte Istanbul Asliye Altıncı Hukuk mahkemesinde bulunması aksi takdirde gıyabında tahkikat ve muhakemeye devam edileceği tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur..

Kamutayda mühim müzakereler

[Başı 1 incide]

bizdeki ecnebi banka şubelerinin gerek devlete ait raporlarında ve gerek hükmî ve hakikî eşhas hakkında kendilerinden istenilen referanslarda doğ ru hareket etmezlerse, bunlar için ne gibi bir hüküm olduğunu sordu.

Celâl Bayarın cevabı

Celâl Bayar şu cevabı verdi:

" —Ecnebi banka ve alelûmum bankalar, kendi aralarında müşterileri için referans verirler. Bu, mutattır. Fakat referansı yanlış verdikleri takdirde ahkâmı umumiyeye tebaan ceza görürler. Bu lâyihaya hususî ahkâm konmamıştır.„

Lâyiha maddeleri sırayla görüşülerek kabul edilmiştir.

Cümhuriyet merkez bankası kanunundaki bir fıkranın değiştirilmesine dair lâyiha ile polis teşkilâtı kanununa bağlı kadroda değişiklik yapılması hakkındaki lâyiha kabul olunmuştur. Divanı Muhasebat Kanununun 73 ncü maddesinin tefsirine dair olan mazbatayı bütçe encümeni geri istedi. Teklif kabul edildi.

Meşhud cürümlerin muhakeme usulleri

Asliye sulh mahkemelerinin vazifeli bulundukları meşhut cürümlerin muhakeme usullerine dair olan lâyiha, görüşüldüğü sırada adliye encümeni mazbata muharriri Salâh Yargı (Kocaeli), söz alarak dedi ki:

"— Gelen evrak meyanında ceza Usulü Muhakemeleri kanununda tadilât namiyle bir lâyiha vardır. Adliye vekili ile bu hususta mutabıkız. Müsaade buyurulursa gelecek ruznamede şimdi müzakereye konulması tesbit olunan lâyiha ile beraber Ceza usulü muhakemelerine taallûk eden lâyihayı da müzakere edebilmek üzere bu lâyihanın tehirini rica ediyo - ruz.„

Bu teklif kabul edilerek Vilâyet Idaresi Kanununun 2 ve 71 nci maddelerinin değiştirilmesine dair lâyihanın müzakeresine geçildi. Aynen kabul edildi.

Yeni yapılacak devrim anıtı

Istanbulda yapılacak devrim anıtı hakkındaki lâyiha görüşülürken Mithat Aydm (Trabzon), söz alarak ezcümle dedi ki:

"— Büyük devrime ait olarak bir anıt yapmak istiyoruz. Bunu 300 bin liraya meydana getirmek istiyoruz. Bana öyle geliyor ki, tarihin bizden istediği Atatürke lâyık bir anıttır. Bu ise, (300) bin lira ile başa gelmez. Bana kalırsa, şarkla garbın birlestiği ve herkesin geldiği, görüp geçtiği bir yerde daha mükemmel bir eser vücuda getirmek için vekâlet yeni bir teklifle gelmelidir.„

Sırrı İçöz (Yozgat):

" — Sonra ilâvei keşifler çoğalır.„

İç Bakanı Şükrü Kaya cevap verdi:

"— Buraya konan para tahsisatın haddi azamisi değildir. Belediye kabil olduğu kadar para koyacaktır. Bu 300 bin lira, belediyeler bankasının bu işe tahsis etmeye mezun olduğu paradır.

Başkan:

"— Yani bu kadar para ile yapılacak değildir.„

Şükrü Kaya:

"— Hayır.

Lâyihanın birinci müzakeresi yapılarak kabul edildi.

Müruriye resmi tarifelerinin tasdiki

...halli idareler müruriye resmi tarifelerinin Iktısat Vekâletince tasdikına dair kanun lâyihasının müzakeresi münakaşalı oldu. Raik Karadeniz (Trabzon), şu mütaleada bulun - du:

"— Deniz kenarında oturan halkın iskelelerle alâkası çoktur ve yalnız belediye, idarei hususiye veya köy gibi şahsiyeti hükmiyelerle para tedarik etmek noktasından değil, halkın ihtiyacının temini bakımından bu lâyiha çok ehemmiyetlidir. Iktısat vekâleti bu iskelelerin iktısadî tesirlerini gözönüne alarak bunları tanzim et - mek istiyor. Fakat bu tanzimi yaparken böyle bütün deniz kenarlarındaki bin bir çeşit küçük ehemmiyet teki iskelelerin de hepsini her halde ele almak istemiyor.„

Bu hususta dahiliye encümeni namına verilen izahattan sonra Ziya Gök (Çanakkale), kürsüye gelerek:

"— Anlaşılıyor ki, dedi, Meriç nehrine bir kayık bağlamak için yapılacak iskeleye de izin almak lâzımgelecektir. Böyle olursa bu işi yapacak idare mahvolur.„

Bunun üzerine lâyihanın iki mad - desi encümene iade edildi ve çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzere celseye nihayet verildi.

Sivas-Erzurum demiryolu inşaatına büyük merasimle başlandı

Erzurum, (Tan) — Sıvas - Erzurum demiryolu inşaatında ilk kazma töreni büyük merasimle yapılmıştır. Yukarki resimde, Erzurum şarbayını Erzurumluların sevinç duygularına tercüman olan nutkunu okurken, aşağıdaki resimde de, üçüncü umumi müfettişi ilk kazmayı atarken görüyorsunuz.

Yunan hava yolları

Atina, 1 (Tan) — Hükûmet Hava yollarını artırmağa karar vermiştir. Korfo, Kalame ve Gümülcüne arasında yeni hava tarifesi yapılacaktır. Bundan başka Mısır, Filistin ve Sofya arasında işlemek üzere yeni tayyareler alınacaktır.

İzmitte Halkevi binası

İzmit, (Tan) — İzmitte bir halkevi binası inşa edilecektir. Hazırlıklar bitirilmek üzeredir. Cumhuriyet Halkpartisi Ilyön kurulu ilçe ve halkevleri bütçelerini tetkik ve tasdik etmiştir.

Sivas kaplıcaları ıslah ediliyor

Sıvas, (Tan) — Bu yıl yapılması gereken işlerden birisi de Sıvas kaplıcalarıdır. Sürel komyon tarafından hazırlanan plân dairesinde, sıcak ve soğuk kaplıcalarda yapılması istenilen banyo yerlerinin yapılmasına başlanmıştır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Şartname ve nümuneleri mucibince 52 kalem kırtasiye pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün ve pazarlık için de 8 - VI - 936 Pazartesi günü saat 14 de yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte Kabataşda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatları. (2837) 3885

Kapalı Zarf Usulile
EKSİLTME İLANI
SÜMER BANK
Umumî Müdürlüğünden:

1.— İstanbul Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası silindir dairesi revir inşaatiyle demir anbarı tamiratı vahidi fiat esası ile eksltmeye çıkarılmıştır. İnşaatın muhammen bedeli 37.091 lira 80 kuruştur.

2.— Bu işe ait eksiltme evrâkı şunlardır :

a) Eksiltme şartnamesi
b) Mukavele projesi
c) Fennî şartname ve zeyli
d) Ölçü usulleri
e) Vahidi fiyat ve keşif hülâsası
f) Projeler, termin plânı

Talib olanlar bu evrâkı iki yüz kuruş bedel mukabilinde Sümer Bank Ankara ve İstanbul Şubeleri veznelerinden satın alabilirler.

3.— Eksiltme 11 Haziran 1936 Perşembe günü saat 15 de İstanbulda Galatada Bankalar caddesinde Sümer Bank Şubesinde icra edilecektir.

4.— Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır. Taliplerin 2782.— liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Eksiltmeye girecekler 30.000.— liralık bir tek bina yaptıklarına dair vesaiki eksiltme gününden beş gün evveline kadar Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne ibraz veya posta ile göndereceklerini ve alacakları ehliyet vesikasını teklif mektuplarına raptedeceklerdir.

6.— Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatden bir saat evveline kadar Sümer Bank İstanbul Şubesi Müdürlüğüne makbuz mukabilinde tevdi edilmiş bulunmalıdır. Posta ile gönderilecek mektupların ihale saatından bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış bulunması şarttır. 3910

İstanbul Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden :

İstanbul ceza ve tevkif evleri için 1-6-936 gününden 1-6-937 gününe kadar satın alınacak 440400 kilodan ibaret ve beher çifti 960 gramdan 458750 çift birinci nevi ekmek kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedel 49545 liradır. Muvakkat teminat 3716 liradır. İstekliler şartnameyi tatil zamanlarından maada her gün İstanbul Müddeiumumiliği Levazım Dairesinde görebilirler. Eksiltme 17-6-936 çarşamba günü saat 14 te İstanbul'da Yeni postahane binasında İstanbul C. Müddeiumumiliği Levazım Dairesinde yapılacaktır. Eksiltmeye gireceklerin zarflarını eksiltme saatinden bir saat eveline kadar İstanbul Adliye Levazım Dairesinde toplanacak Komisyon Riyasetine numaralı makbuz mukabili bizzat vermeleri veyahut dış zarfı mühür mumu ile kapatılmış ve işmile açık adresinin ve hangi işe ait olduğunun yazılması şartile ayni saate kadar iadeli teahhütlü olmak üzere mektubla göndermeleri ilân olunur. (2988)

Hakikî Taşdelen Suyu

Büyük damacanalarda çift, küçük damacanalarla galon şişelerin üzerinde tek kurşun mühür olanlardır.

Bu mühürlerin bir tarafında (Evkaf) diğer tarafında (Taşdelen) damgası vardır.

Bu kurşun mühürler Taşdelen kaynağında damacana ve şişeler Evkaf ameleleri tarafından doldurulduklda memurumuzca zımbalanmakdadır.

Sayın halkın bu kurşun mühürlere dikkat etmeleri ve şişeleri boşaltınca kurşunları da imha eylemeleri tavsiye olunur. (2983)

Sümer Bank
Umum Müdürlüğünden:

Bankamızca tesisine başlanan demir ve çelik fabrikalarında tekniker olarak istihdam edilmek ve tahsil ettirilmek üzere ecnebî memleketlerine gönderilmek için 25 sanat mektebi mezunu seçilecektir.

Bu namzetlerin tahsile gitmelerine ve avdetlerinde Banka hizmetinde çalışmalarına mani olacak şekilde resmî veya hususî bir müesseseye karşı hizmet taahhütleri olmaması ve askerî hizmetlerini yapmış olup sıhhî vaziyetlerinin demir ve çelik fabrikaları bütün şubelerinde çalışabilmelerine müsait olması lâzımdır.

Yukarıdaki evsafı haiz olupta Banka hesabına tahsile gitmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesaiki en geç 30 Haziran 1936 tarihine kadar (M.E.) remziyle (Sümer Bank Umum Müdürlüğü, Ankara) adresine göndermeleri icab eder.

VESİKALAR :

1.— Hal tercümesi
2.— Mektep şahadetnamesi
3.— Çalıştığı yerlerden bonservisleri
4.— Sıhhat raporu
5.— Fotograf

Bu vesikalar üçer nusha ve makine ile yazılmış olacaktır.

3759

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Idaresi ilânları

İsmi, muhammen bedelleri aşağıda yazılı malzeme 29-6-1936 pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlarda Ankarada idare binasında ayrı ayrı ve kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Bu işlere girmek istiyenlerin hizalarında gösterilen muvakkat teminatlar ile kanunun tayin ettiği vesikalar ve teklif mektuplarını ayni gün Amyant ve Klingrit malzeme için (saat 14-e); Transmisyon kayışları için (saat 14,30-a); muşamba ve pegamoitler için de (saat 15-e) kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işlere ait şartname Haydarpaşada Tesellüm ve sevk müdürlüğünde, Ankarada malzeme dairesinde parasız olarak değıtılmaktadır. (2927)

Ismi	muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Eksiltme saati
Cem'an 6660 kilo muhtelif eb'atta) amyant ve klingrit levhalarla kord) amyantlar.	6187 lira	464 lira	15
Cem'an 1355 metre muhtelif eb'-) atta tek ve çift katlı transmisyon) kayışı.)	2692 lira	201,90 lira	15,30
Cem'an 2030 metre beyaz ve) kahve rengi muşamba muhte-) lif eb'atta linoleom ve be-) yaz kahve rengi pegamoit -) ler.	7431 lira	557,32 lira	16

4001

Muhammen bedeli 6227 lira olan sekiz takım komple Tiruvar 14-7-936 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 467,05 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme Müdürlüğünde, Haydarpaşa tesellüm ve sevk müdürlüğünde istiyenlere parasız verilmektedir. (2923)

3942

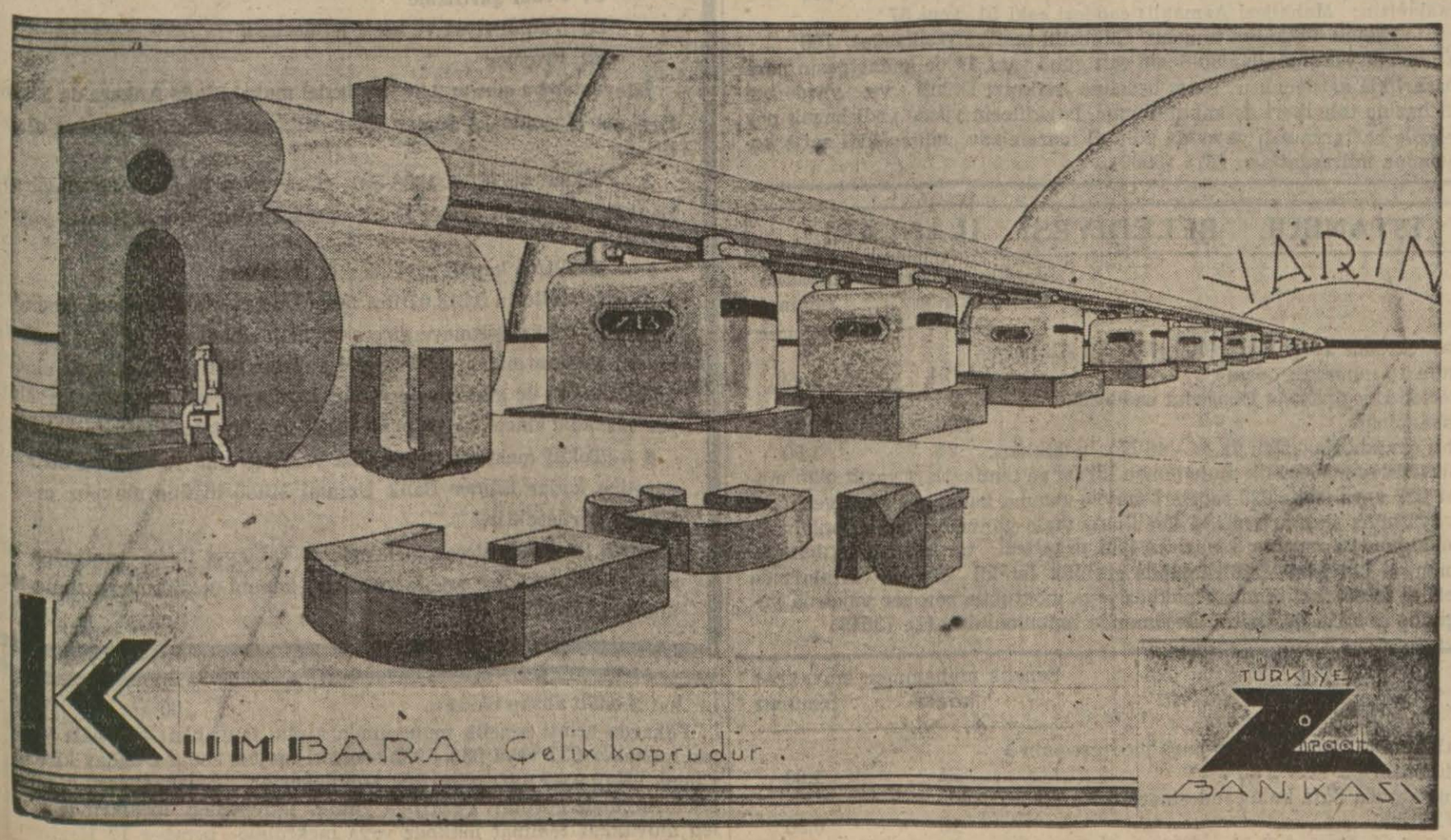

"TAN" gazetesinin 1000 liralık sigortalı abone teklifnamesi kuponu

No _____ Tarih: 2 - 6 - 1936

Adı, baba adı soy adı	
Doğduğu yer ve yıl	
İşi ve gücü	
Veresesi kimlerdir ?	
İkametgâh Adresi	
Malûliyeti var mıdır, var ise neresinden malûldür ?	
Nekadar zaman için abone olduğu	Başlangıcı : _____ Sonu : _____

Bu kupona dercedilecek yazılar gayet okunaklı yazılmış olmalıdır.

İstanbulda Tan gazetesi sigorta servisine.

Gazetenizin 23 Nisan 1936 nüshasında yazılı şartlar dairesinde kazaya karşı 1000 ₺ alık sigortalı abone yazılmak istiyorum. Aboneman bedeli gönderilmiştir. Sigorta muamelesinin yapılmasını dilerim.

15 kuruşluk pul ve İmza

SÜMER BANK
Umum Müdürlüğünden:

Bankamızca tesisine başlanan demir ve çelik fabrikalarında vazife deruhde etmek üzere ihtisas sahibi olmak için ecnebî memleketlerinde staj görmek maksadiyle on Teknişe Hohşule veya mümasil mektepler mezunu makine, metallürji, Maden ve elektrik Mühendisleri ile on teknuküm mezunu seçilecektir.

Bu mühendis ve teknisiyenlerin askerliklerini yapmış olmaları, resmî veya hususî müesseselere karşı, staja gitmelerine ve avdette Bankanın hizmetinde çalışmasına mani olacak şekilde hizmet taahhütleri olmaması, sıhhatlarının demir ve çelik fabrikalarının her hangi bir şubesinde çalışmasına müsait olması lâzımdır. Namzetlere stajları esnasında müsait tahsisat verilecektir.

Yukarıki şartları haiz olupta staja gitmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesaiki (Sümer Bank Umumî Müdürlüğü, Ankara) adresine (M.E.) remziyle göndermeleri icab eder.

VESAİK :

1.— Tercümei hal
2.— Diploma sureti ve imtihanlara ait notlar
3.— Varsa bonservisler.
4.— Sıhhat raporu
5.— Fotograf

Bu vesaik üçer nusha ve makine ile yazılmış olacaktır.

En geç Haziran 1936 sonuna kadar müracaat edilecektir. 3760

İstanbul Vilâyeti Daire Müdürlüğünden :

1 — Trakya umum Müfettişliği bölgesinde bulunan köyler için 13981 aded defter, mevcud şartname mucibince tab ve teclit edilecektir.

2 — Muhammen bedel yedi bin liradır.

3 — İhale 9 Haziran 936 Salı günü vilâyet binasında mektubculuk makamında saat 15 de yapılacaktır.

4 — Münakasa kapalı zarf usulile yapılacaktır. Kapalı zarflar ihale gününde ihale saatından bir saat evvel saat 14 de vilâyet Alım Satım Komisyonuna tevdi edilmiş olacakdır.

5 — Teminatı muvakkata 525 liradır.

6 — Talibler şartnameyi her gün vilâyet Daire Müdüriyetinden isteyebilirler. (2838) 2860

İLÂN

Şimdi 110 volt ile beslenen şebekenin voltajını 8-6-936 dan 11-6-936 ya kadar 220 volta değiştireceğimizi Eyüpteki müşterilerimize bildiririz.

O semtte bulunan müşterilerimizin 110 voltluk ampul, alet, motörlerini ve saireyi mezkûr müddet zarfında ve yalnız bir defa için parasız olarak değiştirip tadil edeceğiz.

Hüviyet varakası taşıyan memurlarımıza iyi kabul göstermelerini ve kendilerinin vazifelerini kolaylaştırmalarını sayın abonelerimizden dileriz.

Türk Anonim Elektrik Şirketi

G
FRIGIDAIRE
MADE ONLY BY GENERAL MOTORS
M

Soğuk hava dolabı her eve girdi!!!

Evet, bizim soğuk hava dolabının markası da FRİGİDAİRE dir. Bütün soğuk hava dolaplarını gözden geçirdik, nihayet biz de FRİGİDAİRE de karar kıldık. Biliyorsunuz ki FRİGİDAİRE başka dolaplarda mevcut olmayan EKOVAT kompresörü ile işliyor, ve diğerlerine nazaran % 30 ilâ 50 daha az elektrik sarfediyor.

Mademki bir soğuk hava dolabı almağa mecbursunuz. Şu halde bu mühim noktaya dikkat ediniz:

Bir soğuk hava dolabı bütçeniz için bir masraf kapısı olmamalıdır.
FRİGİDAİRE soğuk hava dolabı EKOVAT kompresörü ile işlediği için diğer dolaplara nazaran yüzde 30 ilâ 50 daha az elektrik cereyanı sarfeder.

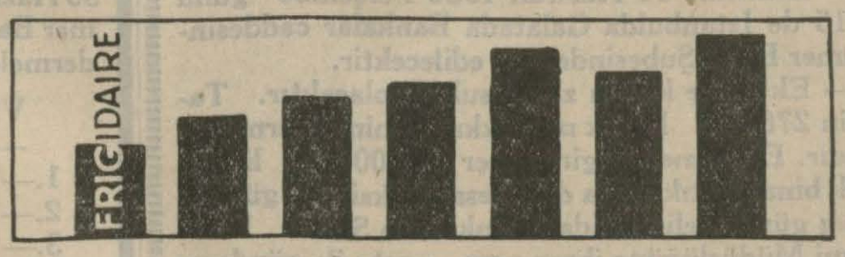

Buraya dercettiğimiz grafik dünyada mevcut 6 meşhur soğuk hava dolabının FRİGİDAİRE' e nazaran elektrik sarfiyatı nisbetini gösteriyor. Görülüyorki FRİGİDAİRE en az elektrik cereyanı sarfeden soğuk hava dolabıdır.

Bu iddiamızı her zaman isbat edebiliriz

Geliniz EKOVAT kompresörü ile İşliyen 1936 modeli yeni FRİGİDAİRE'i görünüz sizde herkes gibi hayran kalacaksınız.

BOURLA BİRADERLER ve Şsı.

Galata: Hezaren caddesi — Beyoğlu: İstiklâl caddesi — Ankara : Bankalar Caddesi — İzmir : Gazi Bulvarı, ve SATİE nin bütün şubelerinde.

Pek yakında

Harbiyede **BELVÜ** Bahçesinde

Eftalya Sadı ve bestekâr Bimen Şen

ve muhteşem saz heyetine ilâve olarak Dünya müsabakalarında birinciliği kazanan Raks kraliçesi

Mısırlı Melike Cemali'yi

grubu ile beraber göreceksiniz.Ayni zamanda beraber gelen meşhur Arap muganniyesi *SABRİYE'yi* de dinliyeceksiniz.

Ankara Bahçeli Evler Yapı Kooperatifinden:

Ankara Bahçeli Evler Yapı Kooperatifinin beş tip üzerine yaptıracağı 150 evin münakasası birkaç güne kadar ilân edilecektir. Aşağıdaki şartlara göre bu inşaatla alâkadar olabilecek müteahhitler şimdiden Ankara Emlâk Bankasındaki hususî komisyona müracaat edebilirler.

1 — İnşaatın muhammen bedeli 800 bin lira olup muvakkat teminat 40 bin liradır.

2 — Evvelce en az 300 bin liralık bina inşaatı yapmış olduğunu ve bu inşaatı yapacak fennî ve malî iktidarı bulunduğunu mübeyyin vesika ibrazı lâzımdır.

4042

Balıklı Rum Hastanesi İdare Heyetinden :

Muhammen bedeli	Pey akçesi
4169,29	312,80

Beşiktaşta Sinan paşa mahallesinde Köy içi caddesinde eski 16 yeni 48 ve 50 No. lu (yeni tahrirce Ortabahçe caddesinde 64 ve 66 No. lu) dükkânlı evin tamamı satılmak üzre on beş gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. İhabası Haziranın on ikinci cuma günü saat on beşte yapılacağından isteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle beraber ihale gün ve saatinden evvel Vakıflar Baş müdürlüğünde ihale komisyonuna gelmeleri.

Sahibi: ŞUKRU MELİH — Umumî Neşriyatı İdare eden: S. SALİM Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. Basıldığı yer: TAN Matbaası

Modern Alman San'atı ve Alman Tezyinatı San'atları

SERGİSİ

İstanbul'da Fındıklı'da Büzel San'atlar Yüksek Okulunda 30 Mayıs'dan 8 Haziran'a kadar açık bulunacaktır

3881

İstanbul Millî Emlâk Müdür'üğünden:

	Muhammen değer Lira
Büyükçarşı : Sahaflar kapısı sokağı 23 yeni sayılı dükkân tamamı.	400
Mahmutpaşa: Çuhacı hanı üst kat 22 sayılı odanın 2/4 payı.	225
Boyacıköy : Yedekçi Hüseyin sokağı bir sayılı evin 1/6 payı.	175
Büyükçarşı : Reis oğlu sokağı 11-13 sayılı dükkânın 1/2 payı.	350
„ : Zincirli han üst kat 27 sayılı odanın 1/2 payı.	150
Fatih : Kirmasti mahallesi Küçük Karaman caddesi eski 24-26 yeni 26-28 sayılı üstünde odaları bulunan iki dükkânın 120 de 60 şer payları.	2500
Beyoğlu: Hüseyinağa mahallesi Feridiye sokağı eski 94 yeni 108 sayılı evin 3/8 payı.	750
Pangaltı : Çimen sokağı eski 100 yeni 154 sayılı evin 1/2 payı.	400
Hasköy : Sütlüce mahallesi Mahmut Dayı sokağı yeni 29 sayılı harap evin tamamı.	300
Paşabahçe : İncir Karyesi Mahfi bey sokağı 93 M. yeni 9 sayılı arsanın 2/5 payı.	30
Feriköy : Rum Kilisesi ön sokağı eski 83 yeni 63 sayılı evin 2/3 payı.	800
Hocaalâettin: Mahallesi Asmaaltı caddesi eski 51, yeni 57 sayılı dükkânın tamamı. (Mübadil tasfiye vesikasile)	700

Yukarıda yazılı mallar 30-6-936 salı günü saat 14 de kadar peşin para ve pazarlıkla satılacaktır. Satış bedeline İstikrazı Dahilî ve yüzde beş faizli hazine tahvilleri de kabul olunur. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile haftanın salı ve cuma günleri idaremizde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (F.) (3000)

ISTANBUL BELEDİYESİ ILANLARI

	Senelik muhammen kirası	Muvakkat teminatı
Kapalı çarşıda Yorgancılar mahallesinin Ali paşa hanının 10 numaralı odası	24	1,80
Sirkecide Hoca paşada Ebussuut caddesinde 11 - 13 No. lu matbaa binası	300	22,50
Kapalı çarşıda Kazazlar so. 44 - 46 No. lu dükkân	24	1,80

Yukarda semti senelik muhammen kirası ve teminatları yazılı olan mahaller 937 veya 938 - 939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzre ayrı ayrı açık artırmaya konulmuş ihale gününde giren bulunmamış olduğundan artırma 8 Haziran 936 pazartesi tarihine uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (I) (3013)

	Senelik muhammen kirası	Muvakkat teminatı
Cağaloğlunda Hadım Hasan paşa medresesinin 1 No. lu odası	24	1,80
Edirne kapıda Şulu kule caddesinde 28 No. lu Kale burcu	12	0,90
Kadıköyünde Rasim paşa mahallesinde Tepe sokağında bir kat 3 odalı ahşap baraka	60	4,60

Yukarda semti senelik muhammen kirası muvakkat teminatı yazılı olan mahaller 937 veya 938 - 939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı pazarlığa konulmuşdur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek istteyenler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 17 Haziran 936 Çarşamba günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (3012)

Kapalı zarf usulile Eksiltme ilânı

Sümer Bank

Umumî Müdürlüğünden:

1 — Konya Ereğlisi bez fabrikasında yapılacak müteferrik inşaat vahidi fiyat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır. Tahmin edilen inşaat bedeli 79.261,49 Liradır.

2 — Bu işe ait eksiltme evrakı şunlardır :

A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Fennî şartname
D) Vahidi fiyat ve keşif hülâsaları.
E) Projeler

İsteyenler bu evrakı 3,96 lira bedel mukabilinde Ankara'da Ziraat Bankası binasındaki Sümer Bank Muamelât Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 16. 6. 1936 Salı günü saat 16 da Ankara Ziraat Bankası binasında Sümer Bank merkezindeki komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile olacaktır.

5 — İsteklilerin 5.213,07 lira muvakkat teminat vermesi lâzımdır. Bundan başka eksiltmeye girecekler ilân edilen meblâğ cesametinde bir bina inşaatını muvaffakiyetle yaptıklarını tevsik ederek eksiltme gününden üç gün evvele kadar Bankaya müracaatla bir ehliyet varakası alacaklar ve bunu teklif mektuplarına leffedeceklerdir.

6 — Teklif mektupları yukarda yazıldığı gün ve saatten bir saat evveline kadar Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış bulunması lâzımdır.